

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**KIRSAL KESİMDEN BABALARIN BABALIK ROLÜ ALGISI İLE ÇOCUK
BAKIM UYGULAMALARINA KATILIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

TEZİ YAZAN
Saniye KARAYILMAZ

1.Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ayşe AVCI

2.Tez Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KALE

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Khaladdin İBRAHİMLİ

Jüri Üyesi: Dr.Öğr. Üyesi Soner ÇAKMAK (Çukurova Üniversitesi)

1.Yedek Jüri Üyesi: Prof. Dr. Bilnaz KIRAN (Mersin Üniversitesi)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERSİN / EKİM 2020

ONAY

2017100131 numaralı öğrencimiz olan **Saniye KARAYILMAZ** tarafından hazırlanan “**Kırsal Kesimden Babaların Babalık Rolü Algısı ile Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımları Arasındaki İlişki**” başlıklı bu tez çalışması jürimiz tarafından **oy birliği** ile **Psikoloji** Anabilim Dalında **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

(Enstitü Müdürlüğünde evrak aslı imzalıdır.)

Üniv. İçi- Asıl Üye-1. Tez Danışmanı – Jüri Başkanı: Prof. Dr. Ayşe AVCI

(Enstitü Müdürlüğünde evrak aslı imzalıdır.)

Üniv. İçi – Asıl Jüri Üyesi- 2. Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KALE

(Enstitü Müdürlüğünde evrak aslı imzalıdır.)

Üniv. İçi– Asıl Jüri Üyesi: Prof. Dr. Khaladdin İBRAHİMLİ

(Enstitü Müdürlüğünde evrak aslı imzalıdır.)

Üniv.Dışı– Asıl Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Soner ÇAKMAK
(Çukurova Üniversitesi)

(Enstitü Müdürlüğünde evrak aslı imzalıdır.)

Üniv.Dışı– 1.Yedek Jüri Üyesi: Prof. Dr. Bilnaz KIRAN
(Mersin Üniversitesi)

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

(Enstitü Müdürlüğünde evrak aslı imzalıdır.)

20/ 10 / 2020

Doç. Dr. Murat KOÇ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’ndaki hükümlere tabidir

İTHAF

Annem Fatma KARAYILMAZ ve ablam Ayşe YALÇIN 'a...

ETİK BEYANI

Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

20/ 10 / 2020

Saniye KARAYILMAZ

TEŞEKKÜR

Yaşadığımız bölgenin şartlarının ve koşullarının bireyleri her konuda etkilediğini kişisel olarak deneyimlemiş olmamın etkisiyle yola çıktığım çalışmamda;

Eğitim hayatıma lise yıllarında dokunmaya başlayıp bu günlere gelmemde çok büyük katkısı olan hocam Dr. Mustafa Kale'ye;

Tez sürecim boyunca benimle birlikte koőturup benimle birlikte telaőlanan Fevzi Kahraman, Gülendam Özcan, Seyran Ateő, Esma Bulut, Nurseda şahin'e;

Hayatımın her aőamasında yanımda olan ablam Ayşe Yalçın, Eniőtem Mustafa Yalçın ve kardeőim Eda Karayılmaz'a;

Bu tezin her aőamasında desteğini hissettiğim değerli dostlarıma;

Sonsuz teşekkür ederim.

ÖZET

KIRSAL KESİMDEN BABALARIN BABALIK ROLÜ ALGISI İLE ÇOCUK BAKIM UYGULAMALARINA KATILIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Saniye KARAYILMAZ

Yüksek Lisans Tezi, Psikoloji Anabilim Dalı

1.Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ayşe AVCI

2.Tez Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KALE

Ekim, 2020, 132 Sayfa

Bu araştırmada kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolü algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda elde edilen veriler, Mersin ilinde kırsal bölgede yaşayan 3-6 yaşları arasındaki 291 çocuğun babasına uygulanan ölçekler ile toplanmıştır. Veri toplama araçları, 11 maddelik Kişisel Bilgi Formu, 25 maddelik Babalık Rolü Algısı Ölçeği ve 37 maddelik Baba Katılım Ölçeği olmak üzere iki ölçek ve bir formdan oluşmaktadır. Katılımcılardan elde edilen veriler, SPSS 23.0 ile analiz edilmiştir.

Kartopu örnekleme yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışmanın normal dağılım göstermesinden dolayı parametrik testler kullanılmıştır. Bu doğrultuda iki bağımsız grup ortalamaları arasındaki niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup ortalamaları arasındaki niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) ANOVA testi kullanılmıştır. ANOVA testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Tukey ve Tamhane's testi kullanılmıştır. Araştırmanın sürekli değişkenleri arasında pearson korelasyon analizi uygulanmıştır.

Kırsal bölgede yaşayan babaların babalık rolüne ilişkin algıları yaşları, medeni durumlarına, evlilik sürelerine, çocuk sayılarına, çocukların cinsiyetine, eğitim düzeylerine, mesleklerine ve aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.

Kırsal bölgede yaşayan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları evlilik sürelerine, çocuk sayılarına, eğitim düzeylerine, mesleklerine ve aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.

Kırsal bölgede yaşayan babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algıları arttıkça, çocuk bakım uygulamalarına katılımları da artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kırsal bölge, baba, babalık rolü algısı, çocuk bakım uygulamalarına katılım

ABSTRACT**THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PERCEPTION OF PATERNITY ROLE
AND PARTICIPATION IN CHILDCARE PRACTICES IN COUNTRYSIDE****Saniye KARAYILMAZ****Master Thesis, Department of Psychology****1. Supervisor Prof. Dr. Ayşe AVCI****2. Supervisor: Dr. Mustafa KALE****September, 2020, 132 pages**

In this study, it is aimed to examine the relationship between the perception of fatherhood role and their participation in childcare practices of fathers living in countryside and having children between the ages of 3-6. The data obtained in this context were collected using scales applied to the father of 291 children aged 3-6 living in countryside in Mersin province. Data collection tools consist of two scales and one form: Personal Information Form with 11 matters, Perception of Fatherhood Role Scale with 25 matters and Father Involvement Scale with 37 matters. The data obtained from the participants were analyzed with SPSS 23.0.

Parametric tests were used in this study, which was carried out using the snowball sampling method, due to its normal distribution. Accordingly, the t-test was used to compare the quantitative continuous data between the means of two independent groups, and the (One-way) ANOVA test was used to compare the quantitative continuous data between the averages of more than two independent groups. After the ANOVA test, Tukey and Tamhane's test were used as a complementary post-hoc analysis to determine the differences. Pearson's correlation analysis was applied among the continuous variables of the study.

The perception of fathers living in countryside regarding the role of paternity differ according to their age, marital status, duration of marriage, number of children, children's gender, education level, their job and monthly income.

The participation of fathers living in countryside in childcare practices differs according to their duration of marriage, number of children, education level, their job and monthly income level.

As fathers living in countryside increase their positive perception of the role of paternity, their participation in childcare practices increases.

Keywords: Countryside, father, paternal role perception, participation in childcare practices

İÇİNDEKİLER

KAPAK	i
ONAY	ii
İTHAF	iii
ETİK BEYANI	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	x
KISALTMALAR	xiii
TABLolar LİSTESİ	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ	xvi
EKLER LİSTESİ	xvii

BÖLÜM I

1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Arka Planı.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Problemi	4
1.4. Araştırmanın Önemi.....	4
1.5. Araştırmanın Hipotezleri.....	4
1.6. Araştırmanın Sayıltıları	6
1.7. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları	6
1.8. Tanımlar	7

BÖLÜM II

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Ailenin Tanımı.....	8
2.2. Kırsal Bölgede Aile Yapısı.....	9
2.3. Babalık Rolü	9
2.4. Babalık Rolünün Kazanılması	10

2.5. Babalık Rolünün Tarihsel Gelişimi	11
2.6. Ebeveyn Tutumlarına Göre Babalık Rollerini.....	13
2.6.1. Aşırı Korumacı Baba Rolü	13
2.6.2. Gevşek Baba Rolü.....	14
2.6.3. Baskıcı Baba Rolü.....	14
2.6.4. İlgisiz Baba Rolü.....	15
2.6.5. Tutarsız Baba Rolü.....	15
2.6.6. Reddeden Baba Rolü	16
2.6.7. Demokratik ve Bilinçli Baba Rolü	16
2.7. Babalık Rolünün Çocuğun Gelişimine Etkisi.....	17
2.7.1. Çocuğun Bilişsel Gelişimine Etkisi	18
2.7.2. Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkisi.....	18
2.7.3. Çocuğun Sosyal ve Duygusal Gelişimine Etkisi	19
2.7.4. Çocuğun Cinsel Gelişimine Etkisi	20
2.8. Babalık Rolü İle İlgili Alanyazında Yapılan Araştırmalar.....	20
2.9. Baba Katılımı.....	22
2.10. Baba Katılımı Modelleri.....	23
2.10.1. Lamb'in Baba Katılım Modeli.....	23
2.10.2. Belsky'nin Süreç Modeli	24
2.10.3. Grossman, Pollack ve Golding'in İnteraktif Sistem Modeli	25
2.10.4. Fagan ve Barnett'in Baba Katılım Modeli.....	25
2.10.5. Cabrera, Fitzgerald, Bradley ve Roggman'ın Baba Katılım Modeli	26
2.11. Baba Katılımını Etkileyen Faktörler	26
2.12. Baba Katılımının Çocuğun Gelişimine Etkisi	27
2.13. Baba Katılımı İle İlgili Alanyazında Yapılan Araştırmalar	27

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı	30
3.2. Araştırmanın Modeli	30
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	31
3.4. Araştırmanın Yapılışı (Prosedür).....	31
3.5. Veri Toplama Araçları	31

3.5.1. Kişisel Bilgi Formu	31
3.5.2. Babalık Rolü Algı Ölçeği	32
3.5.3. Baba Katılım Ölçeği.....	32
3.6. Verilerin Analizi	33

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

4.1. Tanımlayıcı İstatistik.....	34
4.2. Ölçeklere İlişkin Tanımlayıcı İstatistik	36
4.3. Hipotezlerin Test Edilmesi	48
4.3.1. Birinci Hipoteze İlişkin Bulgular	48
4.3.2. İkinci Hipoteze İlişkin Bulgular.....	65
4.4. Üçüncü Hipoteze İlişkin Bulgular	78

BÖLÜM V

5. TARTIŞMA VE YORUM

5.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri ve Babalık Rolü Algısı Düzeylerinin Tartışılması	80
5.2. Katılımcıların Demografik Özellikleri ve Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılım Düzeylerinin Tartışılması.....	86
5.3. Babalık Rolü Algısı İle Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılım Düzeyi Arasındaki İlişkinin Tartışılması.....	92

BÖLÜM VI

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar.....	94
6.2. Öneriler.....	95

7. KAYNAKÇA	96
-------------------	----

8. EKLER	105
----------------	-----

KISALTMALAR

BRAÖ : Babalık Rolü Algı Ölçeği

BAKÖ : Baba Katılım Ölçeği

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.	Babaların Demografik Özelliklerinin Dağılımı	35
Tablo 2.	Ölçekler ile İlgili Betimleyici İstatistikle	37
Tablo 3.	Babalık rolü Algı Ölçeğine İlişkin Maddelerin Güvenilirlik Analizi	38
Tablo 4.	Baba Katılım Ölçeğine İlişkin Maddelerin Güvenilirlik Analizi.....	39
Tablo 5.	Ölçeklere İlişkin Normallik Analizi.....	40
Tablo 6.	Babalık Rolü Algılarının Yaş Gruplarına Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları.....	50
Tablo 7.	Babalık Rolü Algılarının Nereli Olduklarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları.....	51
Tablo 8.	Babalık Rolü Algılarının Medeni Durumlarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi	52
Tablo 9.	Babalık Rolü Algıların Evlilik Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları.....	53
Tablo 10.	Babalık Rolü Algıların Boşanmış Babalarda Ayrılık Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları.....	54
Tablo 11.	Babalık Rolü Algıların Çocuk Sayısına Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları.....	56
Tablo 12.	Babalık Rolü Algıların 3-6 Yaş Aralığı Çocuğun Cinsiyetine Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulgular	57
Tablo 13.	Babalık Rolü Algılarının Eğitim Düzeyine Gre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları.....	59
Tablo 14.	Babalık Rolü Algılarının Çalışma Durumuna Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları.....	60
Tablo 15.	Babalık Rolü Algıların Mesleklere Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları	62
Tablo 16.	Babalık Rolü Algıların Aylık Gelir Düzeyine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları.....	64
Tablo 17.	Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Yaş Grubuna Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları	66
Tablo 18.	Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Nereli Olduklarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları	67

Tablo 19. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Medeni Durumlarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları.....	68
Tablo 20. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Evlilik Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları	69
Tablo 21. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Ayrılık Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları	70
Tablo 22. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Çocuk Sayısına Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları	72
Tablo 23. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Çocuk Cinsiyetine Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları.....	73
Tablo 24. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Eğitim Düzeylerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları	74
Tablo 25. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Çalışma Durumlarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları.....	75
Tablo 26. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Mesleklere Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları	76
Tablo 27. Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Aylık Gelir Düzeyine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları.....	78
Tablo 28. Babalık Rolü Algısı ve Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımları Arasındaki İlişkiye Yönelik Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Bulguları.....	79

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.	Araştırma Modeli	30
Şekil 2.	Babalık Rolü Algı Ölçeği Q-Q Plot Dağılımı.....	41
Şekil 3.	Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı.....	42
Şekil 4.	Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı	43
Şekil 5.	Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı.....	44
Şekil 6.	Baba Katılım Ölçeği Q-Q Plot Dağılımı	45
Şekil 7.	Baba Katılım Ölçeği Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı	46
Şekil 8.	Baba Katılım Ölçeği İlgililik ve Yakınlık Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı	47
Şekil 9.	Baba Katılım Ölçeği Temel Bakım Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı	48

EKLER LİSTESİ

8.1. Etik Kurulu Onay Belgesi	105
8.2. Ölçekler ve Demografik Bilgi Formu.....	108
8.3. Bilgilendirilmiş Onam Formu	113
8.4. Baba Katılım Ölçeği İzin	114
8.5. Babalık Rolü Algı Ölçeği İzin.....	115

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Arka Planı

Erken çocukluk dönemi, insan gelişiminin en kritik dönemlerinden biridir. Bu dönemde çocuğun hayatta kalması ve sağlıklı gelişim göstermesi çocuğa verilen bakım uygulamaları ile yakından ilişkilidir (Lindsay, vd., 2015). Çocuk bakım uygulamaları, bakım verme süreçlerinde bakım veren ve çocuk arasında ki etkileşimi kapsamaktadır. Ancak, çocukların bakımına ilişkin uygulamaların yerine getirilmesi, çocukların sağlıklı gelişim göstermelerinde tek başına yeterli görülmemektedir. Bu uygulamaların yanı sıra, bakım sürecinde; bakım veren ve çocuk arasındaki etkileşim, bakım vermede rol ve sorumluluk üstlenen kişilerin fiziksel ve psikolojik sağlığı da en az uygulamaların yerine getirilmesi kadar önem taşımaktadır (Kale ve Aslan, 2020; Md-Yunus, 2005).

Çocuk bakım uygulamaları genel olarak aile içinde ebeveynlere yüklenen bir sorumluluktur. Ancak, farklı sosyokültürel bağlamlarda farklı aile yapılarında bu rol ve sorumluluklar farklılık gösterebilmektedir. Geleneksel Türk toplumunda bakım verme sorumluluğu, ataerkil yapıya bağlı olarak anneye atfedilmiştir. Annenin uzun süren hamilelik dönemi ve hemen ardından bebeğin beslenmesine bağlı devam eden emzirme faaliyeti annenin çocuğun asıl bakıcısı olarak görülmesinde etkili olmaktadır. Ebeveynlik rollerinde, kadın ve erkeğin biyolojik temelli olarak bu şekilde ayrıştırılmasının yanı sıra toplum ve kültürün cinsiyetler üzerindeki etkisi anne ve babaya yüklenen ebeveynlik rolü, sorumlulukların ve beklentilerinin farklılaşmasında etkili olmaktadır. Ancak tüm dünya da olduğu üzere, ülkemizde de, sanayileşme, kentleşme, teknolojinin gelişimi, kırdan kente göç vb. faktörler aile üzerinde önemli değişimlere yol açmıştır. Bu etkiler, aile yapısının değişiminin yanı sıra aile içinde anne ve babanın rollerinin de yeniden düzenlenmesinde etkili olmuştur. Özellikle kadınların iş hayatına girmesiyle birlikte çocuğa yönelik bakım uygulamaları hem anne hem de baba tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Ancak kadın her ne kadar iş hayatında yer alsada, erkek hala evin ana gelir kaynağı olarak görülmektedir. Günümüz Türk aile yapısında baba otoritesi eskisi kadar olmamakla birlikte halen önemli bir yere sahiptir. Geleneksel Türk baba rolü, evin geçimini sağlayan, katı disiplinleri olan ve arada oyun arkadaşı olan bir baba rolüdür. Babalar çocukları ile hem az zaman geçirmekte hem de

bakımında daha az sorumluluk almaktadırlar. Değişen sosyal ve ekonomik hayatla birlikte baba rolü de değişmektedir (Demiriz ve Şahin, 2014).

Baba olmak, biyolojik olarak çocuk sahibi olmak anlamı taşıırken, eylemsel olarak babalık yapmak çocuk ile ilgilenmek ve onun bakımında aktif rol almak anlamına gelmektedir. Çocuğun hayatında baba figürü farklı şekillerde görülmektedir. Bazı babalar, ailesini dış tehlikelerden koruyucu ve maddi olarak eve bakan kişi rolünün yanında çocuk ile birebir ilgilenmesi gerektiğini düşünmektedir. Düşük gelirli ailelerdeki babalar çalıştıkları süre dışında çocuğuna zaman ayırsa da çocuk bakımına pek katılım göstermemektedirler. Fakat son zamanlarda babalar çocukla oyun oynarken geçirdikleri zaman dışında, çocuğun bakımı gibi konularda daha fazla rol almaya başlamıştır. Babalık kavramı gün geçtikçe değişmektedir fakat bu değişikliğin sebepleri araştırılsa da belirsizlik göstermektedir. (Gül, 2019). Özellikle farklı meslek gruplarından babaların babalık rolleri, çocuk bakım uygulamalarında üstlendikleri rol ve sorumluluklar hakkında bilgi oldukça sınırlıdır (Hewlett ve Macfarlan, 2010). Oysa babaların çocuğun gelişim sürecindeki rolü göz önüne alındığında baba olma süreci, babanın çocukla ilişkisi, babanın bakım uygulamalarına katılımında kendilerini nasıl algıladıkları göz ardı edilen bir konudur. Bu araştırmada kırsal bölgede yaşayan babaların babalık rolü algısı ile çocuklarının bakımına yönelik uygulamalara katılımları incelenecektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı, kırsal bölgede yaşayan 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babaların, çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının ve babalık rolü algılarının babaların yaşına, eğitim düzeylerine, gelir durumlarına, medeni durumu, ailede bulunan çocuk sayısına göre farklılaşmakta mıdır? Babaların babalık rolü algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılım puan ortalaması düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Sorularına cevap aranmaktadır.

Genel amaç doğrultusunda aşağıda belirtilen sorulara cevap aranacaktır.

3-6 Yaş aralığında çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların babalık rolü algılarıyla ilgili olarak;

1. 3-6 Yaş aralığında çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BRAÖ puan ortalamaların yaşlarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?

2. 3-6 Yaş aralığında çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BRAÖ puan ortalamaları eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
3. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BRAÖ puan ortalamaları gelir durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
4. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BRAÖ puan ortalamaları sahip olduğu çocuk sayısına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
5. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BRAÖ puan ortalamaları medeni durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?

3-6 yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların baba katılımlarıyla ilgili olarak;

1. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BAKÖ puan ortalamaları yaşlarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
2. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BAKÖ puan ortalamaları eğitim düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?
3. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BAKÖ puan ortalamaları gelir durumuna göre farklılık göstermekte midir?
4. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BAKÖ puan ortalamaları sahip olduğu çocuk sayısına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?
5. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BAKÖ puan ortalamaları medeni durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermekte midir?

3-6 yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları ve babalık rolü algıları arasındaki ilişki ile ilgili olarak;

1. 3-6 Yaş aralığı çocuğu olan ve kırsal bölgede yaşayan babaların BRAÖ puan ortalamaları ile BAKÖ puan ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.3. Araştırmanın Problemi

Kırsal bölgede yaşamının bireyi birçok alanda etkilediği düşünülmektedir. Kırsal bölgede yaşayan babaların, babalık rolü algısı ve çocuk bakım uygulamalarına katılımının arasında bir ilişki olduğu düşünülmüştür. Bu doğrultuda araştırmanın problem cümlesi olarak “Kırsal bölgede yaşayan babaların, babalık rolü algısı ile çocuk bakımına katılımları arasında ilişki var mıdır?” olarak belirlenmiştir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Toplumda kadının çalışma hayatında aktifleşmesi ve annenin doğumdan kısa bir süre sonra çalışma hayatına geri dönmek zorunda kalması çocuğun hayatında babayı önemli bir yere getirmiştir. Değişen toplum yapısıyla birlikte aile yapısı ve ebeveynlik rollerinde de değişimler görülmektedir. Yaşadığımız çevrenin hayatımızın her alanını etkilediği düşünüldüğünde kırsal bölge de yaşamının ebeveynlik rollerimiz üzerindeki etkileri merak uyandırmaktadır. Geleneksel kırsal bölge aile yapısının daha gelenekçi olduğu göz önüne alındığında babanın otoriter yapısı dikkat çekmektedir. Fakat değişen toplum yapısıyla birlikte ebeveynlik rolleri de değişmiştir. Babanın çocuk üzerindeki etkisiyle ilgili yapılan çalışmaların, annelerin çocuk üzerindeki etkisiyle ilgili yapılan çalışmalara oranla daha az olduğu görülmüştür. Aynı zamanda kırsal bölgede yaşam şartlarının bireyleri her konuda etkilemesi ve babaların babalık üzerindeki etkisinin olup olmadığı incelendiğinde, konuyla ilgili olarak araştırmacıların dikkatini çekeceği ve yapılacak yeni çalışmalara yol göstereceği öngörülmektedir.

1.5. Araştırmanın Hipotezleri

Hipotez 1: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları demografik özelliklerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1a: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları babaların yaşlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1b: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları babaların yerli veya göçmen olma durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1c: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1d: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları evlilik sürelerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1e: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları eşlerinden ayrılık sürelerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1f: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları çocuk sayılarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1g: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları çocukların cinsiyetine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1h: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları eğitim düzeylerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1i: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları çalışma durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1j: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları mesleklerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 1k: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları demografik özelliklerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2a: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların yaşlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2b: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların yerli veya göçmen olma durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2c: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2d: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları evlilik sürelerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2e: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları eşlerinde ayrılık sürelerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2f: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çocuk sayılarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2g: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çocukların cinsiyetine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2h: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları eğitim düzeylerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2i: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çalışma durumlarına göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2j: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları mesleklerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 2k: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.

Hipotez 3: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

1.6. Araştırmanın Sayıltıları

1. Bu araştırmaya katılan kişilerin kişisel bilgi formu ve ölçekleri samimi bir şekilde doldurdıkları varsayılmıştır.
2. Uygulanan yöntem, oluşturulan örneklem grupları araştırmanın amacını gerçekleştirebilecek özelliğe sahip olduğu varsayılmıştır.

1.7. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

1. Araştırma verileri yalnızca Mersin İlinde kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş grubu çocuğu olan babalarla sınırlıdır.
2. Araştırma Demografik Bilgi Formu, Babalık algısını ölçmek için Babalık Rolü Algı Ölçeği (BRAÖ), Çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerini belirlemek için Baba Katılım Ölçeği (BAKÖ) ile sağlanan verilerle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Babalık Rolü: Evli olmak, çocuk sahibi olmak, ailenin geçimini ve sorumluluğunu üstlenmek gibi birçok görevi barındıran toplumsal bir roldür (Şenol ve Erdem, 2017).

Baba Katılımı: Çocukların kişisel bakımlarına, sosyo-duygusal ve bilişsel gelişimleriyle yakından ilgilenip katkı sağlama durumu (Güngörmüş, 1992).

Babalık Algısı: Babalık algısı; koruyup kollayan, sevgi veren, para kazanan, çocuk için oyun ortamı ve dış alan sağlayan ve disiplin ve eğitim sağlayan olarak tanımlanmaktadır (Summers ve ark. , 1999).

Kırsal: Az insanın barındığı, genellikle kırsal durumda olan yer (TDK, 2011).

BÖLÜM II

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Ailenin Tanımı

İnsanlık tarihi kadar eski bir yapı olan aile, tüm kültürlerde varlığını sürdüren evrensel bir konumdadır. Öyle ki sosyolojik, ekonomik, politik alanda çok fazla tartışma konusu olsa da çeşitli kültürlerde farklı yapılarda ve biçimlerde görülse de ailenin toplumun üyelerinin yaşamlarını şekillendiren önemli bir toplumsal kurum olarak ifade edilmektedir (Hallaç ve Öz, 2014).

İlgili alanyazında aile ile ilgili çeşitli tanımlamalar yapılmaktadır. Özgüven (2001)'e göre aile, bireylerin evlilik ilişkisi ile başlattıkları, birbirlerini etkiledikleri, çeşitli roller edindikleri, fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarını karşıladıkları ve bireylerin yaşamlarının merkezine koydukları toplumun en küçük sosyal grubu olarak tanımlanmaktadır.

Çağdaş (2002)'a göre aile, bireylerin ilişkili olduğu diğer bireylerle aynı ev ortamı içerisinde yaşadıkları, duygusal bağlanım oluşturdukları, çeşitli rol ve sorumluluk alanları belirledikleri ve fizyolojik, psikolojik, sosyal pek çok temel ihtiyacın karşılandığı toplumun en küçük yapı birimi olarak tanımlanmaktadır.

Özben ve Argun (2002) tarafından tanımlanan aile kavramına göre ailenin bireylerin içerisinde buldukları kültürün özelliklerini yansıtabildikleri, yakın ilişki içerisinde buldukları bireylerle birlikte yaşama alışkanlığı kazandıkları, birbirlerinin fizyolojik, sosyal ve psikolojik temel ihtiyaçlarını karşıladıkları ve toplumsal temel davranışları öğrendikleri toplumun en küçük sosyal birimi olduğu belirtilmektedir.

Bayer (2013)'e göre ise aile, bireylerin evlilik ilişkisi ile başlattıkları ve çeşitli rol ve görevleri öğrendikleri, etkileşim içerisinde oldukları diğer bireylerin temel ihtiyaçlarının karşılandığı, desteklendiği ve yaşamlarını sürdürdükleri toplumsal bir ortam olarak tanımlanmaktadır.

Yapılan tanımlamalar incelendiğinde aile kavramına ilişkin olarak ailenin bireylerin evlilik ilişkisi ile başladıkları ve birbirleri ile etkileşim içerisinde olarak birbirlerinin fizyolojik, psikolojik, sosyal pek çok temel ihtiyaçlarını karşıladıkları, toplumsal öğretileri birbirlerine aktardıkları, davranışlarını şekillendirdikleri ve çeşitli rol ve sorumlulukları kazandıkları toplumun en küçük sosyal birimi olduğu görülmektedir.

Aile içerisinde, kadınlar kadınlık rollerinin yanı sıra çocuk sahibi olduktan sonra annelik rolünü de öğrenmektedir. Aynı şekilde erkekler de erkeklik rollerini öğrenmenin yanı sıra babalık rolünü de öğrenmektedir. Özellikle değişen toplum yapısı ile birlikte annelerin iş yaşamına da katılması babaların babalık rolünü daha önemli bir konuma getirmektedir (Onur ve Koyuncu, 2004). Bu hususta babalık rolünün de bilinmesi gerektiği düşünülmektedir.

2.2. Kırsal Bölgede Aile Yapısı

Kırsal bölgeler yapısı gereği geleneklere daha bağlıdır. Biz olma duygusu yaşamlarının her alanlarında etkilidir. Bireysel farklılaşma pek görülmez. İhtiyaçları, hayattan beklentileri, eğitim düzeyleri, tüketim alışkanlıkları bölgeler arası farklılık gösterse de köy içerisinde genelde aynıdır (Yıldırak, 1990).

Kırsal bölgelerdeki eşler arasında ilişkiler de çok fazla duygusallık ve romantizm olmadığından kavgalar ve boşanmaların oranı da az sayıdadır. Kırsal bölgede yaşamak ailelerin daha gelenekçi bir yapıda olmasına sebep olmaktadır (Köknel, 1981). Toplumsal değişimlerin etkisi aile yapısını da etkilemiştir. Aile içerisindeki bireylerin ilişkilerini ve rollerini değişmesine neden olmuştur. Erkeğin görevi ailenin geçimini sağlamak için çalışmak ve ailenin dışarıdaki işlerini düzenlemek, kadının rolü ise evin düzenini sağlamak, aile içinde üretim yapmak ve bireyler arası düzeni sağlamak gibi konularken, zaman içerisinde bu roller farklılaşmakta ve çeşitlilik göstermektedir (Gönen, 1993).

2.3. Babalık Rolü

Babalık rolü, erkeklerin çocuk sahibi olduktan sonra çocuklarının varlığını kabul etmeleri, güvenliklerini temin etmeleri ve ihtiyaçlarının karşılanması hususunda sorumluluk almaları olarak tanımlanmaktadır (Maurer ve Pleck, 2006).

Babalık rolüne ilişkin algılar toplumdan topluma, kültürden kültüre farklılık gösterebildiği gibi zaman içerisinde de değişikliğe uğramıştır. Öyle ki geçmişte, ataerkil bir kültürde yetişen erkeklerin babalık rolüne ilişkin algılarının yalnızca evin geçimini sağlayarak güvenliklerinin ve standartlarının korunması olduğu bilinmektedir. Günümüzde, daha modern bir kültürde yetişen erkeklerin babalık rolüne ilişkin algılarının evin geçindirilmesi, güvenliğin temin edilmesinin yanı sıra çocuk bakımı konusunda da eşlerine destek ve yardımcı olma olduğu bilinmektedir (Zeybekoğlu,

2013). Bu hususta erkeklerin babalık rolüne ilişkin algılarının da çocuk bakımlarına katılımlarını etkileyebileceği öngörülmektedir.

2.4. Babalık Rolünün Kazanılması

Babalık rolü, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin kalıp yargılar içinde bulunan kültürden, okuldan, akranlardan, kitle iletişim araçlarından ve aileden etkilenecek öğrenilmektedir. Öyle ki geleneksel toplumlarda erkeklerin daha erkeksi rolleri olduğu ve girişken, atak ve rekabetçi oldukları pekiştirilirken kadınların daha kadınsı rolleri olduğu ve uysal, özverili ve narin oldukları pekiştirilmektedir (Esen ve Bağlı, 2003; Kuzgun ve Sevim, 2004).

Kadınlarda çocuğun ana rahmine düşmesinden itibaren annelik ile ilgili rollerinin ve algılarının belirginleşmeye başlaması ve doğumdan itibaren de var olan bilgilerinin artırılması ve geliştirilmesi görülürken erkeklerin doğum gerçekleştikten sonra babalık ile ilgili düşünceleri oluşarak yeni bilgiler öğrenmeye açık hale geldikleri görülmektedir (Nelms, 2004). Bu hususta aile içerisinde babanın ne yapması gerektiği, hangi rol ve sorumlulukta bulunması gerektiği açık bir şekilde konuşulmaması babalardan beklentilerin tam olarak karşılanamamasına neden olmaktadır (Uzun, 2019). Babaların toplumsal cinsiyet rollerine göre babalık rolünü algılamaları doğrultusunda yalnızca evin geçimini sağlayarak ailenin güvenliğini ve refahını garanti altına almaları söz konusu olmaktadır. Ancak gelişen ve değişen toplum yapısı ile birlikte toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin bakış açılarının da gelişmesi babaların yalnızca para kazanan ve mutlaka otorite sağlayan rollerinin yanında çocukları ile ilgili ihtiyaçlarının karşılanması konusunda sorumluluk üstlenme, çocukları ile doğrudan etkileşim kurma ve hayatlarına dahil olma ve eşleri ile çocuk bakımına ilişkin sorumlulukları paylaşma gibi roller de edindikleri görülmektedir (Riley, 2001; Nyström ve Öhring, 2003; Erdoğan, 2004).

Babaların ebeveyn rollerine ilişkin algılarının tarihsel zaman içerisinde de farklılık gösterdikleri bilinmektedir. Bu hususta tarihsel süreç içerisinde babalık rolünün gelişimi de incelenecektir.

2.5. Babalık Rolünün Tarihsel Gelişimi

Erkeklik ve kadınlık, içinde bulunan toplumsal yapının, değerlerin ve kültürün doğrudan şekillendirdiği rollerin öğrenilmesi ile kazanılan kavramlardır. Öyle ki erkekliğin kadınlıktan daha üstün bir olgu olduğu ve erkekliğin, kadınsı hiçbir davranışın, duygunun ve düşüncenin bulunmaması olduğu bilinmektedir (Demren, 2001). Bu hususta erkeğin ve kadının toplum içerisindeki yerini belirleyen unsurun erkeklerin veya kadınların biyolojik özelliklerinin olmadığı, içinde buldukları toplumsal yapının bireylere yükledikleri anlamlar olduğu düşünülmektedir (Kuruçırak, 2010).

İlkel toplumlarda erkeklerin üremedeki rolü biyolojik olarak tam olarak bilinmediğinden babalık kavramını tanımlamamış, ailelerde yalnızca annelik kavramından söz edilmiştir. Öyle ki insanların biyolojik babalığı öğrenmesi ile birlikte baba olmak amacıyla birbirleri arasında rekabete girdikleri ve güç savaşları yaptıkları bilinmektedir. Yapılan bu savaşlar doğrultusunda erkeklerin evlerini, mallarını ve kendilerini korumak amacıyla otoriter ve baskıcı oldukları görülmektedir. Sonuç olarak erkeklerin yaşamlarını sürdürebilmek amacıyla evlerinden ve çocuk bakımından uzak kaldıkları anlaşılmaktadır (Pontes, Osorio ve Alexandrino, 2009).

Bebek bakımı ile ilgili sorumlulukları yüzyıllar boyunca yalnızca kadınların üstlenmesi, erkeklerin kadınların gebelik ve doğum sonrası dönemlerinin dışında kalmasına neden olmuştur. Günümüzün gelişmiş toplumunda da geçmişin mirasçısı olarak aktarılan cinsiyete yönelik rollerin ve iş dağılımlarının kadınlara ev ve aile, erkeklere ise ekonomik kazanç ve ailenin korunması sorumluluklarının verilmesi bu durumun bir göstergesidir (Baydar, 2012).

Sanayi Devrimi ile birlikte kadınların da ekonomik kazanç sağlamak amacıyla erkeklerin yanında çalışma hayatında oldukları görülmektedir. Ancak bu dönem içerisinde tarımdaki iş gücü haricinde kadınların çalışabileceği iş sahaları kısıtlı olduğundan kadınların geleneksel rollerini sürdürebilecekleri ve aile sorumlulukları ve kendi kimlikleri ile bağdaşan mesleklere yönelmeleri zorunlu kılınmıştır. Bunun yanı sıra kadınların geleneksel rolleri olan iyi anne, iyi eş ve iyi ev kadını gibi rolleri de toplumsal bir değer kazanmıştır (Kocacık ve Gökkaya, 2005).

Yaşanan birinci ve ikinci dünya savaşı esnasında erkeklerin silahaltına alınması kadınların iş gücüne katılmasını hızlandırmıştır. Özellikle savaş esnasında silah sanayisinde kadınların iş gücünden oldukça faydalanılmıştır. Kadınların

çalışabilecekleri iş sahalarının genişlemesi savaş sona erdikten sonra da devam ettiğinden toplumsal cinsiyet rolleri ile birlikte babaların yalnızca ev geçindirmek ve güvenlik ve refah garantisi sağlamak üzerine olan babalık rollerinin tartışılmasına neden olmuştur (Kuzgun ve Sevim, 2004).

20. yüzyılın ikinci yarısında tüm dünyada etkisini gösteren kadın hareketinin ve toplumsal muhalefetin yükselmesi ile birlikte kadınların sesinin tarihte ilk kez bu kadar yüksek ve toplumsal değişime neden olabilecek şekilde çıktığı görülmektedir. 1960,1970 ve 1980'li yıllardan sonra toplumsal cinsiyet rollerinde babalık kavramının üzerinde daha fazla durulmaya başlanmıştır. Özellikle çocuk bakımı konusunda erkeklerin de sorumluluk almaya başlaması erkeklerin çocuk gelişiminde önemli bir rol üstlenmelerini sağlamaktadır (Sever, 2002)

Türk kültüründe de benzer bir değişimden söz edilmektedir. Öyle ki Osmanlı Dönemi'nden itibaren süregelen toplumsal cinsiyet rolleri ve cinsiyet rollerine ilişkin görev ve sorumluluklar ataerkil yapı üzerinde olmaktadır. Ancak Cumhuriyetin ilanı ile birlikte kadınlara ilişkin önemli reformlar yapılmış ve önce 1926 Medeni Kanunun Kabulü ile kadın erkek eşitliği sağlanmış ve 1930-1934 yılları arasında da kadınların seçme ve seçilme hakları sağlanarak yurttaşlık hakları güçlendirilmiştir. 1 Ocak 2002 tarihli Medeni Kanun değişikliği ile birlikte ise anayasadan "Aile reisi kocadır." ibaresi kaldırılarak yerine "Evlilik birliğini eşler beraber yönetirler" hükmü koyulmuş ve ataerkil yapıdan kanunlar nazarından uzaklaştırıldığı görülmüştür (T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2011).

Aynı şekilde 1950'li yıllarda hızlanan kentleşme ile birlikte kır ve kent arasında iş gücü, refah, sağlık ve eğitim konularında önemli bir farklılık oluşmuştur. Bu farklılığın köyden kente göçü hızlandırdığı ve kadınların da ekonomik kazanç sağlamak amacıyla sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışmaya başladıkları görülmektedir (Küçükali, 2014). Özellikle kent yaşamındaki bu değişim ev ve aile ilişkilerindeki rollerde de çeşitli değişimlere yol açmıştır. Babaların ataerkil cinsiyet rollerine ilişkin özelliklerinin kuşak çatışmasından ve geleneksel değerlerden uzaklaşmasından dolayı farklılaştığı ve çocuk bakımı ve çocuklarının yaşamlarına katılımları konusunda daha aktif rol almaları gerektiği anlaşılmıştır (Alpöge ve Gündüz, 2001). Günümüze gelene kadar babaların bu rollerini daha fazla benimsemesinden ve annelerin de çalışma yaşamındaki rollerinin gelişmesinden dolayı hem kadınsı hem erkeksi (androjen) kimlik özellikleri görülmeye başlanmıştır. Androjen kimlik özellikleri ile birlikte de babaların

otoriter, baskıcı ve mesafeli olmasının yerine ailesine yakın, sevecen ve ilgili olması gelmektedir (Pontes ve ark., 2009).

2.6. Ebeveyn Tutumlarına Göre Babalık Roller

Çocuğun güven, özerklik, girişimcilik gibi gelişim özelliklerini sağlıklı ve başarılı bir şekilde gösterebilmesi ebeveynlerinin çocuğa yaklaşımına bağlıdır. Özellikle babaların da çocuk bakımı konusunda aktif rol almasıyla birlikte babaların rol model oldukları da bilinmektedir (Telli, 2014).

Babaların çocuk bakımına katılmaları zaman içerisinde veya kültürden kültüre farklılık göstermektedir. Babaların babalarından öğrendikleri babalık algılarının da babalık rollerini şekillendirdiği düşünülmektedir. Öyle ki babaların çocukluk yıllarında babalarından öğrendikleri olumsuz babalık davranışlarının babalık rolü algılarının ve çocuklarına karşı tutumlarının da olumsuz olmasına neden olabileceği öngörülmektedir (Seçer, Çeliköz ve Yaşa, 2007).

Babaların babalık rolü algılarını ve çocuklarına yönelik tutumlarını etkileyen unsurlar dikkate alındığında olumsuz çocukluk yaşantıları, evlilik ilişkilerinde mutsuz olmaları, erken yaşta ve planlamadan çocuk sahibi olmaları, ekonomik anlamda kendilerini yeterli görmemeleri ve iş yaşamının neden olduğu stres durumları sayılabilir. Bu nedenlerden ötürü babaların çocuklarına karşı olumsuz tutumlar oluşturmalarına ve çocuklarına karşı sağlıklı yaklaşamamalarına neden olmaktadır (Telli, 2014).

İlgili alanyazın incelendiğinde babaların çocuklarına yönelik tutumlarına göre şekillenen yedi tip babalık rolünden bahsedilmektedir. Bunlar aşırı korumacı baba rolü, gevşek baba rolü, baskıcı baba rolü, ilgisiz baba rolü, tutarsız baba rolü, reddeden baba rolü ve demokratik/bilinçli baba rolüdür (Seçer, Çeliköz ve Yaşa, 2007).

2.6.1. Aşırı Korumacı Baba Rolü

Aşırı korumacı baba rolüne sahip olan babaların çocuklarını aşırı sevmesinden ve dış dünyadan gelebilecek tüm zararlara karşı çocuğuna karşı adeta siper olmalarından dolayı çocuklarını aşırı korumaya çalıştıkları görülmektedir (Özguven, 2001).

Öyle ki bu role sahip babaların çocuklarının yapabilecekleri etkinlikleri bile bir zarar görür endişesiyle kendileri yapmaktadırlar. Aynı şekilde çocukların kendilerinin karşılayabilecekleri ihtiyaçları bile babaların üstlenmesi ve çocuğa sorumluluk bırakılmaması görülmektedir (Karaköse ve Karaköse, 2007).

Bu babalık rolünü benimseyen babalar, çocuklarının büyümesine fırsat tanımadan el bebek gül bebek büyütme çalışmaktadırlar. Bu tutumla yetişen çocukların da ya çok fazla şımarık olması ya da babasına bağımlı olması beklenmektedir. (Telli, 2014).

2.6.2. Gevşek Baba Rolü

Gevşek baba rolüne sahip olan babalar, çocuklarının doğru ve yanlış yaparak yaşayarak öğrenmesini istemektedirler. Bu hususta çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanması konusunda net bir tutumda bulunmak yerine çocuğun ihtiyacını kendisinin belirlemesini beklemektedirler (Yavuzer, 2008).

Gevşek baba rolü ile yetişen çocuklardan gelişim dönemi özelliklerine ilişkin beklentilerde bulunulmaz. Aynı şekilde bu rolde yetişen çocukların toplumsal kurallara çok fazla dikkat etmediği, herhangi bir kural olmadığı için de çocuğun aşırı serbest olduğu görülmektedir (Çağdaş, 2002).

Benzer şekilde gevşek baba rolüne sahip ortamda yetişen çocukların herhangi bir kuraldan etkilenmemesi çocuğun bencil olmasına, çocukların her isteklerinin yapılacağını düşünmesine, toplumsal uyumlarının güçleşmesine ve arkadaşlık ilişkilerinde başarısız olmalarına neden olduğu görülmektedir (Karaköse ve Karaköse, 2007).

2.6.3. Baskıcı Baba Rolü

Geleneksel baba rolünün özelliklerinin bulunduğu baskıcı ve otoriter baba rolü benimseyen babaların, çocukların temel ihtiyaçlarını karşılaması haricinde istek ve ihtiyaçlarını görmezden geldikleri baba rolüdür (Yavuzer, 2008).

Bu babalık rolüne sahip olan babaların çocuklarının yaşamlarına sürekli müdahalede buldukları ve çocuğunun kendilerine itaat etmeleri konusunda zorlayıcı tavırlar sergiledikleri görülmektedir (Özgüven, 2001). Bu babalık rolünde yetişen çocukların otoriteye karşı itaat etmedikleri durumlarda ise fiziksel olarak cezalandırıldıkları ve sevgi konusunda da yeterli paylaşımına ulaşamadıkları görülmektedir (Karaköse ve Karaköse, 2007).

Baskıcı ve otoriter baba rolünün bulunduğu ortamda yetişen çocukların ilerleyen yaşlarında saldırganlık ve isyankarlık gibi agresif davranış özellikleri gösterdikleri, aynı zamanda tam tersi şekilde içine kapanık, sessiz, çekingen veya dışsal denetimli şekilde

olabildiklerine ilişkin ilgili alanyazında çeşitli araştırmalar bulunmaktadır (Seçer, Çeliköz ve Yaşa, 2007; Telli, 2014; Yıldız, 2019; Şalcı, 2020). Çağdaş (2002)'a göre ise baskıcı ve otoriter baba rolü ile yetişen çocukların iletişim becerilerinin ve sosyalleşme becerilerinin düşük olması, kendilerine yönelik özgüvenlerinin yetersiz olması, yeteneklerini gösterememeleri ve girişimlik özelliklerinin zayıf olması beklenmektedir.

2.6.4. İlgisiz Baba Rolü

İlgisiz baba rolü, babalarının çocuklarının temel davranışları kazanmaları ve ihtiyaçlarının anlaşılması konusunda ilgisiz, kayıtsız ve pasif kaldıkları babalık rolüdür (Yavuzer, 2008).

Çocuğa karşı herhangi bir müdahalenin bulunmadığı ve çocuğun yalnızlaştırıldığı bu babalık rolünde babaların çocuklarını bir engel olarak gördükleri düşünülmektedir (Çağdaş, 2002). İlgisiz baba rolünün bulunduğu ev ortamında yetişen çocukların da ilerleyen yaşlarında saldırganlık eğilimi gösterdikleri ve toplumsal normlara karşı bir başkaldırıda bulunmaları söz konusu olmaktadır. Aynı şekilde gerek okul ortamında gerekse sosyal çevresinde çocukların öğretmenlerine, akran grubundaki arkadaşlarına veya öfkelerini aktarabilecekleri nesnelere zarar verebilecekleri öngörülmektedir (Karaköse ve Karaköse, 2007).

2.6.5. Tutarsız Baba Rolü

Tutarsız baba rolü, babaların gerek sözlerinde gerekse davranışlarının çocuklarının bir kural veya davranış kazanması konusunda dengeli ve tutarlı bir tavır sergileyemediği baba rolüdür (Yavuzer, 2008).

Bu babalık rolünü benimseyen babaların bir gün onayladığı bir davranışı ertesi gün hatalı bularak cezalandırmaları, bir gün hoşgörülü davranırken ertesi gün otorite ve korumacı davranmaları beklenmektedir (Özgüven, 2001). Aynı şekilde çocuklarının yapmış oldukları davranışları bazen ödülle olumlu olarak pekiştirirken bazen de cezalandırarak olumsuz olarak pekiştirmektedirler. Bu hususta çocukların da davranışlarını nasıl şekillendirecekleri konusunda belirsizlik yaşadıkları bilinmektedir (Tarhan, 2009).

Tutarsız baba rolünün bulunduğu ev ortamında yetişen çocukların ilerleyen yaşlarında hangi davranışın nasıl bir sonuç oluşturacağını tahmin edememelerinden dolayı doğru ve yanlış konusunda kararsızlık yaşamaları söz konusudur. Zaman

içerisinde bu kararsızlığın çocukların kişilik gelişimi de olumsuz etkilediği görülmektedir (Karaköse ve Karaköse, 2007).

2.6.6. Reddeden Baba Rolü

Reddeden baba rolü, babaların çocuklarının fiziksel ve duygusal istek ve ihtiyaçlarının bilinçli bir şekilde karşılanmadığı ve çocuğa karşı düşmanca düşüncelerin olduğu babalık rolü olarak tanımlanmaktadır (Yavuzer, 2008).

Bu babalık rolünü benimseyen babaların çocuklarına karşı ilgi göstermesi, çocuklarını sevmesi veya merhametli davranması beklenmemektedir. Öyle ki bu babalık rolüne sahip babaların çocukların davranışlarını beğenmedikleri ve sürekli olarak eleştirdikleri görülmektedir (Tezel ve Özbey, 2009). Aynı şekilde çocuklarına karşı otoritelerini göstermek amacıyla acımasızca şiddet uyguladıkları, duygusal anlamda yıpratıcıları, kötü sözler söyledikleri ve lakap taktıkları da görülmektedir (Çağdaş, 2002).

Reddeden babalık rolünün bulunduğu bir ev ortamında yetişen çocukların da babalarından herhangi bir sevgi görmemelerinden dolayı duygusal anlamda eksik olmaları, korkak olmaları, herhangi bir yardımdan uzak durmaları, agresif, saldırgan ve sinirli olmaları, düşük özgüvenli olmaları, iletişim ve sosyalleşme becerilerinin düşük olması, kendisinden küçüklere karşı düşmanlık beslemeleri ve olumsuz benlik algısına sahip olmaları beklenmektedir (Tarhan, 2009). Ayrıca çocukların bastırma savunma mekanizmasını yoğun bir şekilde kullanmalarından dolayı kişilik bozukluklarına da sahip olabilecekleri belirtilmektedir (Karaköse ve Karaköse, 2007).

2.6.7. Demokratik ve Bilinçli Baba Rolü

Demokratik ve bilinçli baba rolü, babaların çocuklarını duygusal olarak kabul ettikleri, gelişimsel özelliklerini destekledikleri, sevgi, ilgi ve hoşgörü ile yaklaştıkları, kural koyarken veya karar alırken çocuklarının da düşüncelerini dikkate aldıkları, eleştiriye açık oldukları ve çocuklarına rol model oldukları baba rolü olarak tanımlanmaktadır (Yavuzer, 2008).

Bu babalık rolünü benimseyen babaların çocuklarının özerkliklerini ve girişimcilik gelişim özelliklerini destekledikleri görülmektedir. Çocuklarına karşı saygılı davranan babalar aynı şekilde koşulsuz sevgi de sunmaktadırlar (Karaköse ve Karaköse, 2007).

Bilinçli baba rolünü üstlenen babaların çocukları ile kuralları konuşabilmelerinden ve çocuklarına sorumluluk verebilmelerinden dolayı rol model oldukları görülmektedir. Öyle ki bilinçli ve demokratik babalık rolünün bulunduğu bir ev ortamında yetişen çocukların özsayıgılarının yüksek oldukları, sorumluluk duygusunun geliştikleri, başarılı bir kimlik gelişimi sağladıkları, topluma uyum becerilerinin sağlandığı, açık fikirli, yaratıcı, özerk ve girişimci oldukları görülmektedir (Özgüven, 2001; Çağdaş, 2002; Tarhan, 2009).

Diğer babalık rolleri de dikkate alındığında demokratik ve bilinçli babalık rolünün çocuklarının gelişimlerini olumlu etkilediği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra babaların babalık rolüne ilişkin algılarının çocuklarının tüm gelişim özelliklerine etkisi olduğu ilgili alanyazında belirtilmektedir (Telli, 2014; Yıldız, 2019; Şalcı, 2020).

2.7. Babalık Rolünün Çocuğun Gelişimine Etkisi

Çocukların doğumlarından okula başladıkları döneme kadar olan 0-6 yaş aralığında ailelere çocuğun gelişimi konusunda önemli sorumluluklar düşmektedir. Özellikle yaşamın ilk yılında çocukların dünyayı anneleri ile tanıdıkları ve dünyaya ilişkin algılarının, güven duygusunun anne aracılığıyla kazanıldığı bilinmektedir (Tezel, 1998).

Yaşamın ilk yılında çocuğun gelişimi ile ilgili annenin rolünün babadan daha ileride olduğu görülse de sonraki yıllarda babaların da anneler kadar önemli rolleri olduğu görülmektedir. Özellikle annelerin çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanması rolünün babaların ise çocukları ile oyun oynaması ve fiziksel aktivitelerde bulunması rolünün olması çocukların babaları ile farklı anneleri ile farklı ilişki biçimine girmesine ve gelişimlerinde farklı önemlere yol açmaktadır (İnci, 2014).

Anne babaların farklı rollere sahip olmasının çocuğun bakımı ve gelişimi konusunda birbirlerini tamamlamalarını ve desteklemelerini sağlamaktadır (Uzun, 2019). Bu hususta çocuklarının babaları ile olumlu ilişki içerisine girmesi ve babalık rolüne ilişkin algılarının gelişmesi çocukların bilişsel, fiziksel, sosyal, duygusal ve cinsel kimlik gelişime olumlu etki edebilmektedir (Zeybekoğlu, 2013). Nitekim ilgili alanyazında babasız büyüyen veya çocuk bakımına katılmayan babaların olduğu ailelerde yetişen çocukların akademik başarısının (Güven, 2019), iletişim becerilerinin (Kuzucu, 2011) ve benlik saygılarının (Şalcı, 2020) daha düşük olduğunu gösteren çok sayıda araştırma bulunmaktadır.

2.7.1. Çocuğun Bilişsel Gelişimine Etkisi

Çocuğun yaşamının ilk yıllarında babanın davranışları, sonraki yıllardaki bilişsel becerilerini doğrudan etkilemektedir. Öyle ki babanın üstlendiği rolleri ve çocuk bakımına katılımı konusundaki tutumları, çocuklarının ilerleyen yıllardaki problem çözme becerilerine, genel zeka düzeylerine, dil zekalarına, temel davranışlarına ve akademik başarılarına olumlu katkı sağlamaktadır (Güngörmüş, 2006; Seçer, Sarı, Çeliköz ve Üre, 2009; Coley, Lewin-Bizan ve Carrano, 2011).

Kotaman (2008)'a göre babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının çocuklarının bakımlarına katılımlarını arttırmakta ve bu katılımının, ilgilenmenin çocukların akademik başarılarını ve problem çözme becerilerini geliştirdiği görülmektedir. Başka bir çalışmada da babaların babalık rolüne ilişkin algılarının çocuklarının bakıma katılmalarını olumlu olarak etkilediği ve babaları ile yakın ilişki kuran çocukların akademik başarılarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır (Yavuzer, 2008).

Aynı şekilde babaların babalık rolünün çocukların bilişsel becerilerine bir diğer etkisinin dil becerisi üzerinde olduğu görülmektedir. Öyle ki olumlu babalık rolü algısına sahip olan ve çocuklarının yaşamına katılan babaların çocuklarının dil becerilerinin daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır (Seçer ve ark., 2009).

Babaların olumlu babalık rolü algısına sahip olması çocukları ile etkili iletişim kurmasını sağlamaktadır. Çocukları ile oyun oynayan ve çocuklarının yaşamına katılan babaların çocukların genel zeka düzeylerini olumlu etkilediği görülmektedir. Öyle ki babaların çocukları ile ilgilenmesinin çocuklarının zeka düzeyleri arttırdığı anlaşılmaktadır (Güngörmüş, 2006).

2.7.2. Çocuğun Kişilik Gelişimine Etkisi

Kişilik, bireyleri diğer bireylerden ayıran, tamamen bireye özgü davranışları ve tutumları içeren bir diğer deyişle bireyin sahip olduğu özelliklerinin tamamı olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin mutlu bir şekilde yaşayabilmesi için içinde buldukları toplumun kendisine yüklediği görev ve sorumlulukları yapması gerekmektedir. Bireylerin bunu sağlıklı bir şekilde yapabilmesi için de sağlıklı bir kişiliğinin olması gerekmektedir. Bu hususta kişilik gelişiminin insan ömrü süresince devam ettiği bilinmesine rağmen temellerinin bireylerin 2-6 yaşları arasını kapsayan ilk çocukluk döneminde atıldığı öngörülmektedir (Durmuş, 2008).

Kişilik gelişiminde pek çok faktörden söz edilmektedir. Bunlar bireylerin doğuştan getirdiği özellikleri olan mizacı, sonradan öğrenmiş olduğu davranışları içeren karakteri, anne babalarının çocuklarına yaklaşma biçimi ve tutumları ve içinde bulunulan toplumun ve kültürün bireye yükledikleri anlamlar ve değerlerdir (Telli, 2014).

İlgili alanyazın incelendiğinde çocukların ilk öğrenmeleri aile içerisinde olduğundan kişilik gelişiminin de büyük ölçüde çocuklarının anne ve babası ile olumlu etkileşim kurması ile desteklendiğinden söz edilmektedir. Aynı şekilde babalarının çocuklarına karşı davranışlarının niteliği ve niceliği de çocuklarının kişilik gelişimini etkilemektedir (Tezel, 1998).

Babaların babalık rolüne ilişkin algılarının ve çocuklarına yönelik tutum ve davranışlarının çocuklarının kişilik gelişimini etkilemektedir. Öyle ki olumlu baba çocuk ilişkisi kuran çocukların sürekli eleştirilmemesine, kendisini ifade edebilmesine, davranışlarının onaylanmasına olanak sağlaması çocuklarının kişilik gelişimini de olumlu etkilemektedir (Erdoğan, 2004).

Aksi durumda içinde buldukları aile ve sosyal çevresi tarafından kabul edilmeyen, sürekli eleştirilen ve olaylar karşı nasıl tepki göstereceğini bilmeyen çocukların ilerleyen yaşlarında içine kapanık, toplumsal uyum becerisi düşük ve güvensiz bireyler olacakları düşünülmektedir (Riley, 2001).

2.7.3. Çocuğun Sosyal ve Duygusal Gelişimine Etkisi

Babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algıları çocuk bakımlarına katılımlarını arttırmaktadır. Kendi merkezinden uzaklaşan bebeklerin de babaları ile yakınlık kurmaya başlaması bebeklerin de sosyal ve duygusal gelişimini başlatmaktadır. Öyle ki babaları ile etkileşim içerisinde olan bebeklerin ilk sosyal ve duygusal belirtilerinin göz teması kurması, gülümsemesi, ilgi gösterilmediğinde ağlaması ve ilgi gösterilmesi için tepki vermesi olduğu görülmektedir (Ceylan, 2009).

Olumlu babalık rolü algısına sahip olan babaların çocukları ile olumlu etkileşim kurabildiklerinden dolayı çocuklarına rol model olmaları ve çocukları ile kaliteli zaman geçirmeleri sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemektedir. Aynı şekilde babaların yakından ilgilendikleri çocukların da babalarını gözleyerek öğrenmiş oldukları davranışları sosyal ilişki içerisinde kullanmak için çaba gösterdikleri ve yaşantı haline getirdikleri görülmektedir (Nelms, 2004).

Babaları tarafından kabul edilen, onaylanan ve sevilen çocukların gelişime, yeni şeyler öğrenmeye ve olumlu benlik algısına sahip olmaya daha elverişli oldukları bilinmektedir. Bu hususta çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerinin desteklenmesi için babaların çocukları ile olumlu etkileşim içerisinde olması gerekmektedir (Kuruçırak, 2010).

2.7.4. Çocuğun Cinsel Gelişimine Etkisi

Çocuğun cinsel gelişiminin sağlanmasında ebeveynlerin çocukları ile ilgilenmelerinin ve olumlu etkileşim kurabilmelerinin etkisi olduğu düşünülmektedir. Özellikle erkek çocuklarının kendilerini doğumlarından itibaren babaları ile özdeşleştirmeleri, babalarının davranışlarını gözlemlemeleri ve taklit etmeleri erkeksi cinsiyetin nasıl olması gerektiği konusunda düşünce yapısını oluşturmaktadır (Riley, 2001).

Olumlu babalık rolü algısına sahip olmayan ve çocuklarının bakımlarına yeteri kadar katılmayan babaların çocukları ile yeteri kadar ilgilenmemesi, çocukların özellikle ergenlik döneminde çeşitli problemler yaşamalarına neden olmaktadır (Erdoğan, 2004).

Babaların babalık rolü algısının yalnızca erkek çocuklarının cinsel gelişimine etkilememektedir. Aynı zamanda kız çocuklarının da cinsel gelişimlerinin desteklenmesi konusunda babaların önemli bir rolü bulunmaktadır (Yıldız, 2019).

Kız çocuklarının yaşamlarında tanıdıkları ilk erkeğin babaları olması ve babaları ile kurdukları iletişimin ve ilişkinin olumlu olmasının ilerleyen zamanlarda karşı cinsle kuracakları ilişkinin kalitesini belirleyecektir (Riley, 2001). Bu hususta olumlu babalık rolü algısına sahip olmayan ve çocuklarının bakımlarına yeteri kadar katılmayan babaların kız çocuklarının cinsel gelişimlerini desteklemedikleri ve gelişimlerini engelledikleri düşünülmektedir.

2.8. Babalık Rolü İle İlgili Alanyazında Yapılan Araştırmalar

Babalık rolüne ilişkin hem yurt içi hem de yurt dışında çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu çalışmalardan biri Aydın (2003) tarafından yapılan baba katılımı eğitiminin babaların katılım düzeylerine ve babalık rollerine ilişkin algılamalarına etkisinin incelenmesi çalışmasıdır. Deney grubundaki 10 babaya 6 hafta verilen baba katılım eğitiminin kontrol grubundaki eğitim verilmeyen babalara göre babalık rolüne

ilişkin daha olumlu algılara sahip oldukları ve çocuk bakımlarına katılımlarının daha fazla olduğu görülmektedir.

Koçak (2004) tarafından yapılan 1379 babanın katıldığı baba destek programının babaların babalık rolüne ilişkin algılarına ve babaların çocuk bakımlarına katılımlarına etkisinin incelenmesi çalışmasında verilen eğitiminin babaların babalık rolü algılarının olumlu yönde değiştiğini ve çocuk bakımlarına katılımları konusunda katkı sağladığını göstermektedir.

Seçer, Çeliköz ve Yaşa (2007) tarafından yapılan okul öncesi dönemde çocuğu olan 285 babanın babalık rolü algılarının çocuklarının bakımlarına katılmasına etkisinin incelenmesi çalışmasında babaların yaşı, eğitim düzeyi, çocuk sayısı, ilk kez baba olma yaşı, babalığa ilişkin yeterlik algısı gibi kişilik özelliklerinin ve demografik özelliklerinin çocuklarının bakımlarına katılımlarını etkilediği görülmektedir.

Poyraz (2007) tarafından yapılan babaların babalık rolü algıları ile ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında 389 babanın babalık rolüne ilişkin algıları arttıkça koruyucu ve otoriter ebeveyn tutumlarına yönelindikleri görülmektedir.

Kuruçırak (2010) tarafından yapılan babaların babalık rolü algısı ile çocuklarının bakımına katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında 260 babanın babalık rolü algısı ile çocuklarının bakımlarına katılımları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Telli ve Özkan (2014) tarafından yapılan okul öncesi dönemde çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında babaların eğitim düzeyi, çalışma durumu, meslekleri, aylık gelir düzeyi, ilk kez baba olma yaşı, çocuğun cinsiyeti, çocuğun yaşı gibi kişilik özellikleri ve demografik özelliklerinin babalık rolü algılarını etkilediği görülmektedir.

Yıldız (2019) tarafından yapılan okul öncesi dönemde çocuğu olan babaların babalık rolü algıları ile empatik becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında 855 babanın babalık rolü algısı ile empatik becerileri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Şalcı (2020) tarafından yapılan baba destek eğitim programının babaların babalık rolü algısı ve oyun becerilerine etkisinin incelenmesi çalışmasında 40 babaya verilen baba destek eğitim programının babaların babalık rolü algısı ve oyun becerilerini olumlu etkilediği görülmektedir.

Babalık rolü algısına ilişkin yurt dışında da çalışmalar yapılmıştır. Öyle ki Nelms (2004) tarafından yapılan destekleyici ve geliştirici babalık rolünün incelenmesi çalışmasında çocukları ile yakın ilişki kuran, çocuklarına rol model olan ve çocuklarının yaşamına katılan babaların çocuklarının sosyal-duygusal, bilişsel, fiziksel ve cinsel kimlik gelişimine olumlu katkı sağladığı görülmektedir.

Buckley ve Sullivan (2010) tarafından yapılan babaların ebeveyn tutumları ile çocuk bakımlarına katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında 80 babanın babalık rolü algısı arttıkça çocuk bakımlarına katıldıkları ve ilgili ve bilinçli baba rolüne yöneldikleri görülmektedir.

Cabrera ve Bradley (2012) tarafından yapılan Latin babaların ve çocuklarının gelişim özelliklerine göre incelenmesi çalışmasında çocukları ile olumlu iletişim kuran, çocukları ile kaliteli zaman geçiren ve olumlu babalık rolü algısına sahip olan babaların çocuklarının bilişsel, sosyal, duygusal, fiziksel ve cinsel kimlik gelişimlerini destekledikleri görülmektedir.

2.9. Baba Katılımı

Baba kavramı, çocuğun genel anlamda refahını ve bakımını sağlayan erkekleri kapsayan genel bir terimdir (Kara, 2019). Baba olmak kavramı ise erkeklerin çocuk sahibi olduktan sonra babalık rolüne uygun tutum ve davranışlara sahip olmaları olarak ele alınmaktadır (Yuvacı, 2019). Babalık yapmak ise erkeklerin çocuk sahibi olduktan sonra babalık rolüne uygun davranışları ve tutumlarını göstermeleri olarak tanımlanmaktadır (Uzun, 2019).

Baba, baba olmak veya babalık yapmak gibi kavramsal çıkarımlar adı ne olursa olsun pek çok kültürde ve annelikten sonra gelmektedir. Özellikle çocuklarının yaşamının ilk yıllarında dünyayı annelerinin gözünden görmeleri ve dünyayı anneleri ile tanımaları babaların pasif bir konumda kalmasına neden olmaktadır. Ancak değişen dünya yapısı ile birlikte babaların da çocuk bakım uygulamalarına katılımları artmaktadır. Öyle ki toplumsal cinsiyet rollerinin değişmesi ve gelişmesi ile birlikte ebeveynlik kavramının anne ve babayı birlikte ele aldığı ve çocuğun yaşamına katılmaya ve bakımını üstlenmeye babaların da anneler kadar aktif katılım göstermelerini sağlamaktadır (Uludağlı, 2017). Bu hususta baba katılımı, babaların çocuklarının bakımına ilişkin daha fazla zaman harcayarak çocuklarının yaşantılarına dahil olmaları olarak tanımlanmaktadır (Kara, 2019).

Tarihsel zaman içerisinde babaların çocuklarının bakıma katılımlarının farklılık gösterdikleri bilinmektedir. Bu farklılığın yaşanmasında en önemli unsurun içinde yaşanan toplumun ve kültürün özelliklerinin değişmesi, gelişmesi ve kadınların da iş yaşamına katılması gösterilmektedir (Gazi, 2019).

2.10. Baba Katılımı Modelleri

Baba katılımına ilişkin olarak yapılan ilk çalışmalarda babaların çocuklarına ahlaki ve erdemli davranışların öğretilmesi, evin geçiminin sağlanması ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin rollerini benimsemeleri söz konusu olmaktadır. Değişen toplum yapısı ile birlikte yapılan sonraki çalışmalarda eşlerine çocuk bakımı konusunda yardımcı ebeveyn rolüne sahip olunması üzerinde durulmaktadır (Uludağlı, 2017). Babaların çocuklarının bakımlarına katılımlarının çocukların gelişimleri üzerindeki etkileri olduğunun anlaşılmasıyla birlikte araştırmacıların farklı yaklaşımları benimseyerek baba katılımını açıkladıkları görülmektedir. Bu yaklaşımlar Lamb, Pleck, Charnov ve Levine (1987) tarafından geliştirilen baba katılım modeli yaklaşımı, Belsky (1984) tarafından geliştirilen süreç modeli yaklaşımı, Grossman, Pollack ve Golding (1988) tarafından geliştirilen interaktif sistem yaklaşımı, Fagan ve Barnett (2003) tarafından geliştirilen baba katılım modeli yaklaşımı ve Cabrera, Fitzgerald, Bradley ve Roggman (2007) tarafından geliştirilen baba katılım modeli yaklaşımlarıdır (Uzun, 2019).

2.10.1. Lamb'in Baba Katılım Modeli

Lamb ve ark. (1987) tarafından geliştirilen Baba Katılım Modeli, babaların çocuklarının yaşamlarına katılabilmeleri ve çocuklarının bakım uygulamalarına dahil olabilmeleri için üç farklı katılım şekli olduğunu belirtmektedir. Bu modellerin ulaşılabilirlik, meşguliyet (etkileşim) ve sorumluluk oldukları görülmektedir.

Baba katılım modeline ilişkin olarak oluşturulan ilk model ulaşılabilirlik modelidir. Bu modele göre babaların çocuklarının uyanık ve evde olduğu zamanlarda fiziksel olarak yanında bulunması, çocuğun babası ile iletişim ve etkileşim kurabilmesi için ulaşılabilir durumda olması gerekmektedir (Duran, 2010).

Baba katılım modeline ilişkin olarak oluşturulan bir diğer model meşguliyet veya etkileşim modelidir. Bu modele göre babaların çocukları ile etkileşim içerisine girerek çocukları birlikte geçirdikleri zamanda yapmış oldukları çocuğun beslenmesi,

banyosunun yapılması, uykuya geçirilmesi, oyun oynanması, kitap okunması ve gezilmesi gibi fiziksel aktivitelerin yapılması ile babaların çocuklarının yaşamlarına katıldıkları görülmektedir (Lamb ve ark., 1987).

Baba katılım modeline ilişkin olarak oluşturulan son model ise sorumluluk modelidir. Bu modele göre babaların çocukların yapacakları etkinliklerin düzenlenmesi, zamanının planlanması veya fiziksel bakımı ile ilgili ihtiyaçlarının karşılanması ve hasta olduğu zamanlarda hastaneye götürülmesi ile çocuklarının yaşamlarına katıldıkları görülmektedir (Uzun, 2019).

Bu modele göre babaların çocuklarının yaşamlarına katılımlarını etkileyen çeşitli faktörlerin olduğu düşünülmektedir. Lamb (2000)'a göre bu faktörlerin babaların ilk baba olma yaşlarından, kendi babalarından gördükleri babalık katılımından ve erken ve geç sosyalleşmelerinden kaynaklanan motivasyon faktörü, babaların çocukları ile etkileşimlerine yönelik becerileri ve kendilerine duydukları güvenden kaynaklanan yetenek ve güven faktörü ve babaların babalık rolüne ilişkin eşlerinden gördükleri desteklerden kaynaklanan destek faktörü olduğu belirtilmektedir.

2.10.2. Belsky'nin Süreç Modeli

Belsky (1984) tarafından geliştirilen Süreç Modeli, babaların çocuklarının yaşamlarına katılımlarında bireysel farklılıkların üzerinde durarak babaların davranışlarını belirleyen üç faktör olduğunu belirtmektedir. Bu faktörlerin babaların kişisel psikolojik özellikleri, çocuğun özellikleri ve stres ve destek kaynakları oldukları görülmektedir.

Süreç modeline göre babaların çocuklarının yaşamlarına katılımlarını etkileyen ilk faktör babaların kişisel psikolojik özellikleridir. Babaların kişisel psikolojik özellikleri babaların kişilik özelliklerini, babalık rolüne ilişkin algılarını ve çocuk bakımına ilişkin tutumlarını içeren bir yapıdır (Taraban ve Shaw, 2018). Öyle ki babaların psikolojik iyi oluş düzeylerinin çocuklarının içsel denetimli olmalarına, sosyal uyum becerilerinin gelişmesine ve sağlıklı bir benlik gelişimi oluşturmalarına katkı sağlamaktadır (Uzun, 2019).

Süreç modeline göre babaların çocuklarının yaşamlarına katılımlarını etkileyen bir diğer faktör çocukların özellikleridir. Çocukların özellikleri çocukların doğuştan getirdikleri mizacı, yaşı, cinsiyeti gibi unsurları kapsamaktadır (Belksy, 1984).

Süreç modeline göre babaların çocuklarının yaşamlarına katılımlarını etkileyen son faktör ise stres ve destek kaynaklarıdır. Stres ve destek kaynakları babaların evlilik ilişkisinden sağladıkları doyum, eşinin çocuk bakımına katılımını desteklemesi ve babaların çalıştıkları işlerini kapsamaktadır (Taraban ve Shaw, 2018). Öyle ki babaların evlilik ilişkisinde doyum yaşaması ve sağlıklı bir sosyal destek alması psikolojik olarak babaların çocuk bakımına katılımlarını olumlu etkilemektedir (Belsky, 1984).

2.10.3. Grossman, Pollack ve Golding'in İnteraktif Sistem Modeli

Grossman, Pollack ve Golding (1988) tarafından geliştirilen İnteraktif Sistem Modeli, babaların çocuklarının yaşamlarına katılımlarını daha bütüncül ele alan bir yaklaşımdır. Öyle ki bu modele göre babaların çocuklarının yaşamlarına katılımlarını etkileyen faktörlerin babaların kendi babalarında gördükleri babalık rolüne ilişkin algılarını, babalık ile ilgili yeterliklerini ve çocuklarına adaptasyonlarına kapsayan babaların psikolojik durumu olduğu görülmektedir. Bunların yanı sıra babaların çocuklarının bakımları konusunda eşlerinden destek almalarını ve evlilik niteliklerini içeren evlilik uyumu, babaların kullandıkları ebeveyn tutumları, babaların içinde buldukları sosyal sınıf, çalıştıkları iş vb. değişkenleri bulduran sosyo kültürel yapı ve çocukların yaşı ve cinsiyetini içeren çocuk özellikleri oldukları görülmektedir.

2.10.4. Fagan ve Barnett'in Baba Katılım Modeli

Fagan ve Barnett (2003) tarafından geliştirilen Baba Katılım Modeli, anne bekçiliği kavramı üzerinde şekillenmektedir. Öyle ki anne bekçiliği, annelerin babaların çocuk bakımına ilişkin davranışlarını sınırlandırması, düzenlemesi adeta bekçi gibi kontrol altına alması olarak tanımlanmaktadır (Aydın ve Akgöz, 2017). Oluşturulan bu model de babaların çocuk bakımına ilişkin yeterlikleri konusunda annenin algısı, babalık rolüne ilişkin annenin tutumu ve babaların çocuk bakımına katılımları konusunda annenin bekçiliği arasındaki ilişki üzerinde durulmaktadır (Fagan ve Barnett, 2003).

Bu modelde babaların çocuk bakımlarına katılımlarını etkileyen faktörlerin özellikle annenin bekçiliği, babaların babalık rolüne ilişkin yeterlik algısı, ekonomik nedenleri ve aile bütünlüğünün korunması olduğu görülmektedir (Kurşun, 2019).

2.10.5. Cabrera, Fitzgerald, Bradley ve Roggman'ın Baba Katılım Modeli

Cabrera ve ark. (2007) tarafından geliştirilen Baba Katılım Modeli, babaların çocuk bakımlarına katılımları etkileyen ve baba katılımları ile ilişki olan değişkenler üzerinde durmaktadır.

Oluşturulan bu modelde çocukların gelişim dönemi özellikleri ve zaman içerisinde oluşan değişikliklerin izlenmesinin babaların çocuklarının katılımlarına etkilediği belirtilmektedir. Öyle ki çocuklarının gelişim dönemleri izlenerek babaların çocuk bakımlarına katılımlarının daha iyi anlaşılması sağlanmaktadır. Ayrıca babaların çocuk bakımlarına katılımlarının babaların özelliklerinden de etkilendiği vurgulanmaktadır (Uzun, 2019).

2.11. Baba Katılımını Etkileyen Faktörler

Babaların çocuklarının bakımlarına katılımları çeşitli faktörlerden etkilenmektedir. Uludağlı (2017)'ya göre babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların kendilerinden kaynaklanan faktörler, annelere ilişkin faktörler ve çocuğa ilişkin faktörler olmak üzere üç başlıkta incelenmektedir.

Babaların kendilerinden kaynaklanan faktörler incelendiğinde babaların sosyoekonomik durumunun (Morgan, Nutbrown ve Hannon, 2009), eğitim durumunun (Salman-Engin, 2014), yaşlarının (Saleh ve Hilton, 2010; Ünlü, 2010; İzci, 2013) ve babalık ile ilgili yeterlik algısının (Kwok ve Li, 2015) babaların çocuklarının bakımlarına katılımlarını etkilediği görülmektedir.

Annelere ilişkin faktörler incelendiğinde annelerin babaların çocuklarının bakımına katılmalarını desteklemelerinin (Hoffman ve Moon, 1999), evlilik ilişkisinin kalitesinin ve evlilik ilişkisinde yaşanan kalitenin (Türkoğlu ve Akduman, 2015) ve annelerin çalışma hayatına katılmalarının (Linnenberg, 2012) babaların çocuklarının bakımlarına katılımlarını etkilediği görülmektedir.

Çocuğa ilişkin faktörler incelendiğinde ise çocukların cinsiyetinin (Lamb, 2000), çocuk sayısının (Sımsıkı ve Şendil, 2014), çocukların mizaçlarının ve davranış özelliklerinin Downer ve Mendez, 2005) babaların çocuklarının bakımlarına katılımlarını etkilediği görülmektedir.

2.12. Baba Katılımının Çocuğun Gelişimine Etkisi

Toplumsal cinsiyet rollerindeki tutum değişikliğinin etkisiyle babaların yalnızca geçindiren ve ailelerinin yaşam standartlarını güvence altına almaya çalışan bir rolde bulunmalarının yanı sıra çocuklarının günlük bakımlarına daha aktif olarak katılmaları, eğitimlerine dâhil olmaları ve çocukları ile kaliteli vakit geçirmeleri de beklenmektedir (Uzun, 2019). Öyle ki çocukların hayatlarına hiç katılmayan veya yeteri kadar katılmayan babaların çocukların psikososyal gelişimlerini olumsuz etkilediği görülmüştür (Caldera, 2004; Flouri, 2008). Çocuklarının hayatlarına katılım sağlayan ve çocukları ile yeterli vakit geçiren babaların çocuklarının psikososyal gelişimlerini olumlu etkilediğine (Cabrera ve Bradley, 2012; Kuzucu ve Özdemir, 2013) ilişkin yapılan araştırmaların olduğu görülmektedir.

İlgili alanyazın incelendiğinde çocuklarının yaşamlarına katılan ve bakımları konusunda aktif rol alan babaların çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimlerinin olumlu etkilendiği görülmektedir. Öyle ki yapılan araştırmalarda babaların çocuklarının bakımlarına katılmalarının çocukların toplumsal uyum becerilerini arttırdığı (Nelms, 2004), güvenli ilişkiler kurmalarını sağladığı (Ceylan, 2009) ve daha az davranış problemi yaşamalarına (Kuzucu ve Özdemir, 2013) yol açtığı görülmektedir.

Çocuklarının yaşamlarına katılan ve çocuklarının bakımları konusunda aktif rol alan babaların çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimlerinin yanı sıra bilişsel gelişimini, kişilik gelişimini ve cinsel kimlik gelişimini de olumlu etkilediği görülmektedir. Yapılan araştırmalarda da babaların çocuklarının bakımlarına katılmalarının çocukların problem çözme becerilerinin (Güngörmüş, 2006), genel zeka düzeylerinin (Seçer ve ark., 2009), dil becerilerinin (Coley ve ark., 2011), akademik başarılarının (Kotaman, 2008; Yavuzer, 2008), başarılı kimlik ve kişilik gelişimi edinmelerinin (Tezel, 1998; Erdoğan, 2004) olumlu etkilendiği görülmektedir.

2.13. Baba Katılımı İle İlgili Alanyazında Yapılan Araştırmalar

Baba katılımıyla ilgili olarak ilgili alanyazında hem yurt içi hem de yurt dışında çok sayıda çalışma olduğu görülmektedir. Öyle ki Duran (2010) tarafından yapılan erkeksi rollerin babaların çocuk bakımına katılımına etkisinin incelenmesi çalışmasında 9-14 yaşları arasında çocuğu olan 125 babanın erkeksi rolleri ile baba katılımları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.

Kuruçırak (2010) tarafından yapılan babaların babalık rolü algısı ile çocuklarının bakımına katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında 260 babanın babalık rolü algısı ile çocuklarının bakımlarına katılımları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Sımsıkı ve Şendil (2014) tarafından yapılan baba katılım ölçeğinin geliştirilmesi çalışmasında babaların çocuk sayısı arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının azaldığı görülmektedir. İlgili çalışmada tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Özgündüz (2015) tarafından yapılan baba katılımı eğitim programının babaların çocuk bakımlarına katılımlarının ve çocuklarının sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi çalışmasında deney grubundaki 17 babaya 8 hafta süresince uygulanan baba katılım eğitim programının kontrol grubundaki 25 babaya göre baba katılımlarını daha fazla etkilediği ve çocuklarının sosyal becerilerini geliştirmelerine katkı sağladığı görülmektedir.

Türkoğlu ve Akduman (2015) tarafından yapılan okul öncesi dönemde çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında babaların eşlerinden çocuk bakımlarına katılımları konusunda destek almaları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. İlgili çalışmada babaların eşlerinden çocuk bakımı konusunda aldıkları destek arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının da arttığı görülmektedir.

Aktaş (2017) tarafından yapılan baba katılımı ve çocuk uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında okul öncesi eğitime devam eden 265 çocuğun babasının sahip olduğu çocuk sayısının artmasının baba katılımını azalttığı, çocukların cinsiyetinin baba katılımını etkilediği ve babaların eğitim düzeyi arttıkça çocuk bakımlarına katılımlarının arttığı görülmektedir.

Yuvacı (2019) tarafından yapılan okul öncesi dönemdeki çocukların sosyal becerileri ve davranış problemleri ile babalarının katılımı arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında babaların katılımı ile çocuklarının davranış problemleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. İlgili çalışmada çocuklarının cinsiyetinin, doğum sırasının, babaların ilk kez çocuk sahibi oldukları yaşların, eğitim durumlarının, aylık gelir düzeylerinin ve çocuk sayılarının baba katılım düzeylerini etkilediği görülmektedir.

Baba katılımı ile ilgili yurt dışında da çok sayıda çalışma yapılmıştır. Hoffman ve Moon (1999) tarafından yapılan kadınların cinsiyet rollerine ilişkin algıları ve

özelliklerinin babaların çocuk bakımına katılımlarını desteklemelerine etkisinin incelenmesi çalışmasında babaların çocuk bakımlarına katılımları ile eşlerinin destekleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Öyle ki eşlerinin çocuk bakımı konusunda desteğini alan babaların çocuk bakımına katılımlarının arttığı anlaşılmaktadır.

Caldera (2004) tarafından yapılan bebeklerin babalarına bağlanması ile babaların çocuk bakımına katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında olumlu baba-çocuk ilişkisi kuran babaların çocuklarının psikososyal gelişimlerine katkı sağladığı ve çocuklarının bakımına katılımlarını arttırdığı görülmektedir.

Mehall, Spinrad, Eisenberg ve Gaertner (2009) tarafından yapılan eşlerin evlilik doyumu ile babaların çocuk bakımlarına katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında da tek çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Buckley ve Sullivan (2010) tarafından yapılan baba katılımı ve ebeveynlik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında okul öncesi eğitim döneminde çocuğu bulunan 80 babanın baba katılımları ile işbirliğine dayalı ebeveynlik tutumları arasında anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. İlgili çalışmada her iki eşin de çalışmasının çocuklarının bakımına birlikte katılmalarına ve birlikte etkileşim kurmalarına katkı sağladığı görülmektedir.

Hwang (2018) tarafından yapılan düşük gelirli babaların öz yeterliği ile baba katılımı arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında 8-11 aylık arasında çocuğu bulunan 125 babanın öz yeterliği ile baba katılımları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu ve babaların öz yeterlik düzeyleri arttıkça çocuklarının bakımlarına katılımlarının arttığı görülmektedir.

BÖLÜM III

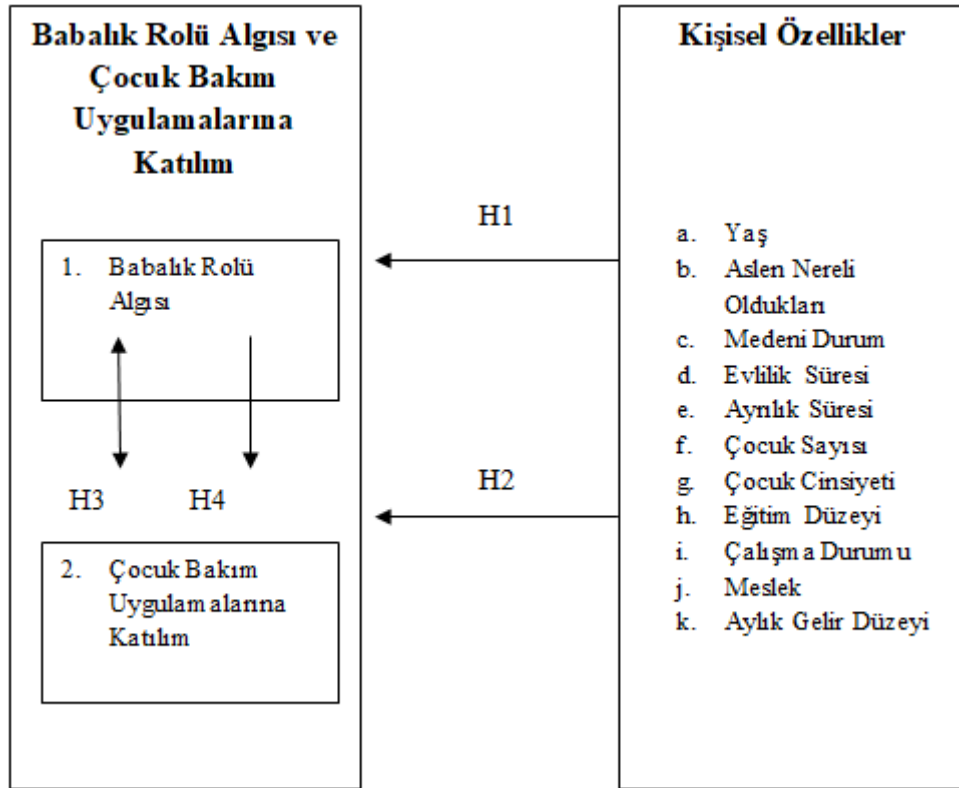
3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocukları olan babaların babalık rolü algıları ve çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasındaki ilişkinin ve babalık rolü algısı ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları ile ilişkili demografik değişkenlere göre farklılıklarının incelenmesidir.

3.2. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel bir çalışma olup, ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama modelleri iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını ve derecesini belirleyen araştırma desenleridir (Karasar, 2009). Bu doğrultuda tasarlanan araştırma modeli aşağıda verilmiştir:

Şekil 1. Araştırma Modeli

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Mersin ilinde şehir merkezinden en az 20 km uzaklıktaki kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu bulunan babalar oluşturmaktadır. Örneklem yöntemi olarak kartopu örneklem yöntemi kullanılmıştır. Mersin ilinin kırsal bölgeleri örneklem bölgesi olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda 3-6 yaşları arasında çocuğu bulunan 291 babaya ulaşılmıştır.

3.4. Araştırmanın Yapılışı (Prosedür)

Kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babalara 73 ifade ve 3 bölümden oluşan anket uygulanmıştır. Birinci bölümde 11 sorudan oluşan Kişisel Bilgi Formu, ikinci bölümde 25 maddeden oluşan Babalık Rolü Ölçeği ve üçüncü bölümde 37 maddelik Baba Katılım Ölçeği bulunmaktadır.

Bu araştırmada yüz yüze anket uygulanarak veri toplanmıştır. Anketler gönüllülük esası dikkate alınarak uygulanmıştır. Mersin ilinin kırsal bölgelerine gidilerek 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babalarına anket uygulanmıştır. Uygulama sonucunda 291 adet anket elde edilmiş ve toplanan veriler Excel'e aktarılarak SPSS 23.0 programı ile analiz edilmiştir.

3.5. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Babalık Rolü Algı Ölçeği ve Baba Katılım Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin veriler Kişisel Bilgi Formu aracılığıyla elde edilmiştir. Katılımcıların babalık rolüne ilişkin algıları ile ilgili veriler Babalık Rolü Algı Ölçeği aracılığıyla elde edilmiştir. Katılımcıların çocuk bakım uygulamalarına katılımları ile ilgili veriler Baba Katılım Ölçeği aracılığıyla elde edilmiştir.

3.5.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, babaların demografik özelliklerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Formda babaların yaşı, nereli oldukları, medeni durumları, evliyse kaç yıldır evli oldukları, boşanmış ise kaç yıldır boşanmış

oldukları, çocuk sayıları, çocuğun cinsiyeti, eğitim seviyesi, çalışan olup olmadığı, mesleği ve gelir seviyesi soruları yer almaktadır.

3.5.2. Babalık Rolü Algı Ölçeği

Kuzucu (1999) tarafından geliştirilen Babalık Rolü Algı Ölçeği (BRAÖ), babaların babalık rolünü ilişkin algılarının belirlenmesini amaçlamaktadır. Beşli likert tipi geliştirilen ölçekte. ‘‘ hiç uygun değil’’, ‘‘ uygun değil’’, ‘‘ kararsızım’’, ‘‘ uygun’’, ‘‘ tamamen uygun’’ şıkları bulunmaktadır. Katılımcılar bu şıkları 1’den 5’e doğru seçerek puan vermektedir.

Ölçeğin 14 olumlu, 11 olumsuz ifadeden oluşan 25 maddesi bulunmaktadır. Olumlu maddelere 1’den 5’e doğru, olumsuz maddelere 5’ten 1’e doğru puan verilmektedir. Toplamda puanın yüksek oranda çıkması babalık rolü algısının yüksek olduğu, toplam puanın düşük çıkması babalık rolü algısının düşük olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin geçerlik ve güvenilir çalışması Kuzucu (1999) tarafından yapılmış ve iç tutarlılığına da bakılmıştır. Cronbach alfa katsayısı .75 olarak hesaplanmıştır (Kuzucu, 1999).

Ölçeğin orijinal halinde faktör analizi yapılmamış ve alt grupları oluşturulmamıştır. Faktör Analizi sonucunda anlamlı üç alt grup oluşturulmuştur. Babalık rolünde olumlu 12 madde, (17, 18, 5, 14, 19, 1, 6, 15, 3, 7, 21, 4), olumsuz 10 madde, (22, 12, 24, 23, 8, 25, 16, 2, 11, 20), çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin 3 madde, (10, 9, 13) bulunmaktadır. Ölçeğin 4. maddesi olan ‘‘*Gerektiğinde çocuğunu döverek cezalandırır*’’ maddesinin hem olumlu hem de olumsuz algılar alt gruplarında yer aldığı görülmektedir.

Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.90 bulunmuş ve oldukça yüksek çıkmıştır. Babalık Rolü Algı Ölçeği’nin alt grupları Cronbach Alpha katsayıları olumlu algılar alt grubu için 0.84, olumsuz algılar alt grubu için 0.85 ve çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılar için 0.78 olarak bulunmuş olup oldukça yüksektir (Kuruçırak, 2010).

3.5.3. Baba Katılım Ölçeği

Sımsıkı ve Şendil (2014) tarafından geliştirilen Baba Katılım Ölçeği (BAKÖ), 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuklarının bakım uygulamalarına

katılımlarının belirlenmesi amacıyla oluşturulmuştur. 37 maddeden oluşan ölçeğin maddeleri davranış biçimleri şeklinde olup, beşli likert tipi ölçek üzerinden yanıtlanmaktadır. “Her zaman böyledir” seçeneği 5 puan, “Çoğunlukla böyledir” seçeneği 4 puan, “Bazen böyledir” seçeneği 3 puan, “Nadiren böyledir” seçeneği 2 puan, “Hiçbir zaman böyle değildir” seçeneği 1 puan almaktadır. Hem toplam puan hem de her boyut için ayrı puan elde edilmektedir. BAKÖ’nün faktör yapısına bakıldığında madde-toplam kolerasyonları .20’nin altında madde olmadığı saptanmıştır. Barlett testi sonucunun ise anlamlı ($p < .001$) olmasından dolayı faktör analizinin yapılmasının uygun olduğu görülmüştür. BAKÖ’nün alt boyutlarının güvenilirliklerini belirlemek amacıyla iç tutarlılık katsayıları incelenip, her alt boyutun Cronbach Alfa güvenilirlik katsayılarına bakılmıştır. Alt boyutların Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları, Keyfi Meşguliyet boyutu için .89; Temel Bakım boyutu için .83; İlgü ve Yakınlık boyutu için .85 ve BAKÖ Toplam puanı için .92 olarak bulunmuştur.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 23.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Yapılan normallik analizi doğrultusunda ölçek puanlarının normal dağılım gösterdiği anlaşıldığından normal dağılıma uygun olan değişkenler üzerinde parametrik testler kullanılmıştır.

İki bağımsız grup ortalamaları arasındaki niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup ortalamaları arasındaki niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) ANOVA testi kullanılmıştır. ANOVA testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak dağılımın homojenliğine göre Tukey ve Tamhane’s testleri kullanılmıştır. Araştırmanın sürekli değişkenleri arasında Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

Bu bölümde ölçeklerden elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgulara ve bulgulara yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

4.1. Tanımlayıcı İstatistik

Tablo 1.'de görüldüğü üzere babaların yaşlarına bakıldığında 35'inin (%12) 18-24 yaşları arasında, 117'sinin (%40,2) 25-34 yaşları arasında, 93'ünün (%32) 35-44 yaşları arasında, 44'ünün (%15,1) 45-54 yaşları arasında ve 2'sinin (%0,7) 55 ve üzerinde yaşlarında oldukları tespit edilmiştir. Babaların aslen nereli olduklarına bakıldığında 194'ünün (%66,7) buldukları kırsal bölgenin yerlisi oldukları, 97'sinin (%33,3) ise göçmen oldukları görülmektedir. Babaların medeni durumlarına bakıldığında 266'sının (%91,4) evli oldukları, 25'inin (%8,6) eşlerinden boşanmış oldukları görülmektedir. Halen evli olan babaların evlilik sürelerine bakıldığında 71'inin (%24,4) evlilik süresinin 1-3 yıl arasında, 74'ünün (%25,4) 4-6 yıl arasında ve 121'inin (%41,6) 7 yıl ve üzerinde oldukları tespit edilmiştir. Eşlerinden ayrılan babaların ayrılık sürelerine bakıldığında 16'sının (%5,5) 1-3 yıl arasında, 5'inin (%1,7) 4-6 yıl arasında ve 4'ünün (%1,4) 7 yıl ve üzerinde eşlerinden ayrı oldukları görülmektedir. Babaların sahip oldukları çocuk sayılarına bakıldığında 128'inin (%44) tek çocuğu, 111'inin (%38,1) 2 çocuğu ve 52'sinin (%17,9) 3 ve üzerinde çocuğu olduğu görülmektedir. Çocukların cinsiyetlerine bakıldığında 162'sinin (%55,7) kız olduğu ve 129'unun (%44,3) erkek olduğu tespit edilmiştir. Babaların eğitim düzeyine bakıldığında 18'inin (%6,2) ilkokul mezunu, 31'inin (%10,7) ortaokul mezunu, 143'ünün (%49,1) lise mezunu ve 99'unun (%34) üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Babaların çalışma durumların bakıldığında 268'inin (%92,1) çalıştığı ve 23'ünün (%7,9) çalışmadığı tespit edilmiştir. Çalışan babaların mesleklerine bakıldığında 103'ünün (%35,4) işçi olduğu, 41'inin (%14,1) esnaf olduğu, 44'ünün (%15,1) çiftçi olduğu, 40'ının (%13,7) memur olduğu ve 63'ünün (%21,6) diğer mesleklere çalıştıkları görülmektedir. Babaların aylık gelir düzeylerine bakıldığında 40'ının (%13,7) aylık 1400-2000 TL arasında geliri olduğu, 104'ünün (%35,7) 2001-3000 TL arasında geliri olduğu, 86'sının (%29,6) 3001-4000 TL arasında geliri olduğu ve 61'inin (%21) 4001 TL ve üzerinde geliri olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 1.

Babaların Demografik Özelliklerinin Dağılımı

		F	%
Yaş	18-24	35	12,0
	25-34	117	40,2
	35-44	93	32,0
	45-54	44	15,1
	55 ve üzeri	2	,7
	Toplam	291	100,0
Nereli Oldukları	Yerli	194	66,7
	Göçmen	97	33,3
	Toplam	291	100,0
Medeni Durum	Evli	266	91,4
	Boşanmış	25	8,6
	Toplam	291	100,0
Evlilik Süresi	1-3 yıl	71	24,4
	4-6 yıl	74	25,4
	7 yıl ve üzeri	121	41,6
	Toplam	266	91,4
Ayrılık Süresi (Boşanma sonrası geçen süre)	1-3 yıl	16	5,5
	4-6 yıl	5	1,7
	7 yıl ve üzeri	4	1,4
	Toplam	25	8,6
Çocuk Sayısı	Tek çocuk	128	44,0
	2	111	38,1
	3 ve üzeri	52	17,9
	Toplam	291	100,0
Çocuğun Cinsiyeti	Kız	162	55,7
	Erkek	129	44,3
	Toplam	291	100,0
Eğitim Düzeyi	İlkokul	18	6,2
	Ortaokul	31	10,7
	Lise	143	49,1
	Üniversite	99	34,0
	Toplam	291	100,0
Çalışma Durumu	Çalışıyor	268	92,1
	Çalışmıyor	23	7,9
	Toplam	291	100,0
Meslek	İşçi	103	35,4
	Esnaf	41	14,1
	Çiftçi	44	15,1
	Memur	40	13,7
	Diğer	63	21,6
	Toplam	291	100,0
Aylık Gelir Düzeyi	1400-2000 TL	40	13,7
	2001-3000 TL	104	35,7
	3001-4000 TL	86	29,6
	4001 TL ve üzeri	61	21,0
	Toplam	291	100,0

(N=291)

4.2. Ölçeklere İlişkin Tanımlayıcı İstatistik

Bu bölümde, anket formunda yer alan 25 maddeden oluşan Babalık Rolü Algı Ölçeği ile 37 maddelik Baba Katılım Ölçeği ve maddelerine ilişkin olarak verilmiş olan yanıtlarla ilintili tanımlayıcı bulgular sunulmuştur.

N=291 katılımcının Babalık Rolü Algı Ölçeği'ne ilişkin puanları incelendiğinde minimum 70 maksimum 105 puan aldıkları ve ortalamalarının 83,58 standart sapmalarının 6,34 olduğu görülmüştür. Babalık Rolü Algı Ölçeği alt boyutlarından olan Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar alt boyutuna ilişkin puanlar incelendiğinde minimum 32 maksimum 55 puan aldıkları ve ortalamalarının 46,45 standart sapmalarının 4,64 olduğu görülmüştür. Babalık Rolü Algı Ölçeği alt boyutlarından olan Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar alt boyutuna ilişkin puanlar incelendiğinde minimum 11 maksimum 45 puan aldıkları ve ortalamalarının 25,42 standart sapmalarının 7,08 olduğu görülmüştür. Babalık Rolü Algı Ölçeği alt boyutlarından olan Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar alt boyutuna ilişkin puanlar incelendiğinde ise minimum 4 maksimum 15 puan aldıkları ve ortalamalarının 11,70 standart sapmalarının 2,31 olduğu görülmüştür.

N=291 katılımcının Baba Katılım Ölçeği'ne ilişkin puanları incelendiğinde minimum 73 maksimum 185 puan aldıkları ve ortalamalarının 140,14 standart sapmalarının 23,51 olduğu görülmüştür. Baba Katılım Ölçeği'nin alt boyutlarından olan Keyfi Meşguliyet alt boyutuna ilişkin puanlar incelendiğinde minimum 25 maksimum 85 puan aldıkları ve ortalamalarının 60,70 standart sapmalarının 12,55 olduğu görülmüştür. Baba Katılım Ölçeği'nin alt boyutlarından olan İlgı ve Yakınlık alt boyutuna ilişkin puanlar incelendiğinde minimum 37 maksimum 60 puan aldıkları ve ortalamalarının 50,08 standart sapmalarının 4,14 olduğu görülmüştür. Baba Katılım Ölçeği'nin alt boyutlarından olan Temel Bakım alt boyutuna ilişkin puanlar incelendiğinde ise minimum 9 maksimum 40 puan aldıkları ve ortalamalarının 24,98 standart sapmalarının 8,04 olduğu görülmüştür.

Tablo 2.

Ölçekler ile İlgili Betimleyici İstatistikle

Ölçekler	Ort±S.s	Min- Max
Babalık Rolü Algı Ölçeği	83,58±6,34	70-105
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	46,45±4,64	32-55
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	25,42±7,08	11-45
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	11,70±2,31	4-15
Baba Katılım Ölçeği	140,14±23,51	73-185
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	60,70±12,55	25-85
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	50,08±4,14	37-60
Temel Bakım Alt Boyutu	24,98±8,04	9-40

(N=291)

Tablo 3. incelendiğinde N=291 katılımcıya uygulanan Babalık Rolü Algı Ölçeğindeki en yüksek ortalamaya sahip olan maddenin Baba çocuğu ile sık sık sohbet etmelidir.” (\bar{x} = 4,47) olduğu, en düşük ortalamaya sahip olan maddenin ise “Gerektiğinde çocuğunu döverek cezalandırır.” (\bar{x} = 1,56) maddesi olduğu belirlenmiştir. Maddelerin Cronbach’s Alpha değeri incelendiğinde (,514; ,40<alpha<,60) olduğundan ölçeğin orta düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3.

Babalık rolü Algı Ölçeğine İlişkin Maddelerin Güvenilirlik Analizi

Babalık Rolü Algı Ölçeği Maddeleri	Ort.	Ss
Bir baba çocuğunu çocuk bahçesine götürmelidir	4,36	0,53
Baba evdeki tek otorite figürü olmalıdır.	2,58	1,25
Baba çocuğuna renkleri ve eşyaların isimlerini öğretir.	4,08	0,79
Gerektiğinde çocuğunu döverek cezalandırır.	1,56	0,83
Baba çocuğuyla oyun oynamalıdır.	4,38	0,52
Çocuğunun hangi televizyon programlarını izlediğiyle ilgilenmelidir.	4,43	0,53
Gerektiğinde çocuğundan özür dilemelidir.	3,93	0,99
Her ne sebepten olursa olsun çocuğunun yanında ağlamamalıdır.	2,92	1,17
Ergenlik dönemindeki çocuğuna cinsellik konusunda bilgi vermelidir.	3,86	0,94
Hangi yaşta olursa olsun çocuğunun cinsel konulardaki sorularını cevaplamalıdır.	3,80	0,93
En önemli görevi ailesinin bakımı için gerekli parayı kazanmaktır.	3,61	1,11
Bebekleri bebek arabası ile taşımak babalara yakışmaz.	2,18	1,07
Baba çocuğunun tüm sorularını cevaplamalıdır.	4,05	0,79
Çocuğu ile şakalaşmalıdır.	4,42	0,55
Eşi kadar olmasa bile bebek bakımından anlamalıdır.	4,01	0,76
Babaların çocuklarını açıkça takdir etmeleri çocukları şımartabilir.	2,47	1,20
Baba çocuğu ile sık sık sohbet etmelidir.	4,47	0,52
Çocuğuna yeni oyunlar öğretmelidir.	4,27	0,55
Çocuğuna yeni oyuncaklar almalıdır.	3,81	0,87
Çocuğun sorularını cevaplamalıdır, ancak onunla oturup sohbet etmesi uygun değildir.	1,84	0,85
Kız olsun erkek olsun çocuğu istediğinde onunla sırdaş olmalıdır.	4,28	0,65
Bir çocuğun babası ile her konuda konuşması uygun değildir.	2,35	1,11
Bir baba erkek çocuğuyla kız çocuğuna oranla daha çok ilgilenmelidir.	2,05	1,12
Erkek çocuklar babalarıyla kız çocuklar anneleriyle oynamalıdır.	1,91	1,06
Çocukla cinsel konuları konuşmak demek, onunla yüz göz olmak demektir.	1,95	0,97
Cronbach's Alpha		0,514

(N=291)

Tablo 4. incelendiğinde N=291 katılımcıya uygulanan Baba Katılım Ölçeğindeki en yüksek ortalamaya sahip olan maddenin “Çocuğumun sağlığıyla ilgilenirim.” ($\bar{x}=4,72$) olduğu, en düşük ortalamaya sahip olan maddenin ise “Çocuğumu tiyatroya görürüm.” ($\bar{x}=2,42$) maddesi olduğu belirlenmiştir. Maddelerin Cronbach's Alpha değeri incelendiğinde ($0,954>0,80$) olduğundan ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.

Baba Katılım Ölçeğine İlişkin Maddelerin Güvenilirlik Analizi

Baba Katılım Ölçeği Maddeleri	Ort.	Ss
Çocuğumla hareketli oyunlar (kovalamaca, saklambaç, güreş vb.) oynarım.	4,16	0,76
Çocuğumun dişlerini fırçalayıp fırçalamadığıyla ilgilenirim.	3,16	1,24
Çocuğuma kitap okurum.	2,92	1,26
Çocuğumun saçlarını tararım.	3,43	1,22
Çocuğumla birlikte spor yaparım.	2,87	1,30
Çocuğumu kucağıma alırım.	4,57	0,76
Çocuğumu sinemaya götürürüm.	3,10	1,19
Çocuğumun tuvalet terbiyesiyle ilgilenirim.	3,20	1,32
Çocuğum bir şeyden korktuğu zaman onu sakinleştiririm.	4,41	0,78
Çocuğumla birlikte onun oyuncakları ile (kamyon, bebek vb.) oynarım.	4,08	0,86
Çocuğumun giyinme ve soyunmasıyla ilgilenirim.	3,20	1,18
Çocuğuma hikaye/masal anlatırım.	3,33	1,19
Çocuğumun sağlığıyla ilgilenirim.	4,72	0,55
Çocuğumu parka götürürüm.	4,10	0,78
Çocuğumla birlikte resim, boyama, maket, el işi, yapboz vb. yaparım.	3,45	1,18
Çocuğuma banyo yaptırırım.	2,71	1,41
Çocuğuma onu sevdiğimi söylerim.	4,66	0,73
Çocuğumla birlikte TV izlerim.	4,45	0,73
Çocuğum üzgün olduğu zaman onu teselli ederim.	4,42	0,81
Çocuğumla birlikte bilmece, tekerleme, şarkı vb. söylerim.	3,64	1,09
Çocuğumla birlikte film/çizgi film izlerim.	4,05	0,97
Çocuğumun merak ettiği soruları yanıtlarım.	4,37	0,76
Çocuğumu dışarıda gezdiririm.	4,12	1,06
Çocuğumun tırnaklarını keserim.	2,53	1,32
Çocuğumla bilgisayar oyunu, play station vb. oynarım.	2,84	1,30
Çocuğum gece tuvalete kalkarsa onunla ilgilenirim.	3,29	1,26
Çocuğuma sarılırım.	4,70	0,68
Çocuğumla birlikte müzik dinlerim.	3,68	1,11
Çocuğumu uyku zamanı yatırırım.	3,47	1,21
Çocuğumu sıkıntılı olduğu zaman onu rahatlamaya çalışırım.	4,34	0,85
Çocuğumla sıralı, kurallı oyunlar (kızma birader, satranç vb.) oynarım.	3,79	0,98
Doğum günlerinde çocuğuma hediye alırım.	4,45	0,90
Çocuğumu beceri ve yeteneklerini geliştirecek faaliyetlere yönlendiririm.	4,31	0,91
Çocuğumu öperim.	4,83	0,43
Çocuğumu pikniğe götürürüm.	3,85	0,96
Çocuğumu nelerin mutlu edeceğini bilirim.	4,53	0,67
Çocuğumu tiyatroya götürürüm.	2,42	1,29
Cronbach's Alpha		0,954

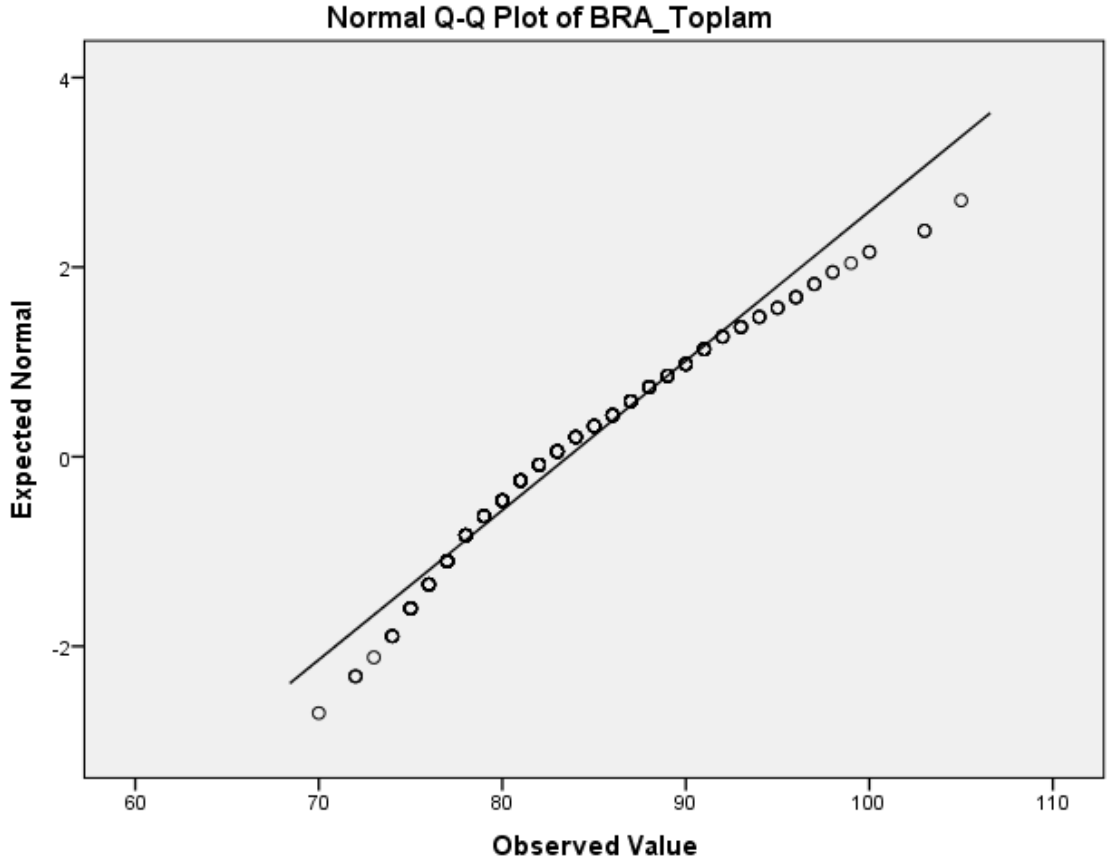
(N=291)

Tablo 5.'teki değerlere göre N=291 katılımcıdan alınan gözlem araştırma verilerine ait Babalık Rolü Algısı Ölçeği ve alt boyutlarının ve Baba Katılım Ölçeği ve alt boyutlarının p değerleri <0,05 olmasına rağmen çarpıklık ve basıklık değerleri +1 -1 arasında olduğundan ve Q-Q Plot dağılımları normal dağılım üzerinde yığıldığından normal dağılıma uygun olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda normal dağılıma uygun olan değişkenler üzerinde parametrik testler kullanılmıştır.

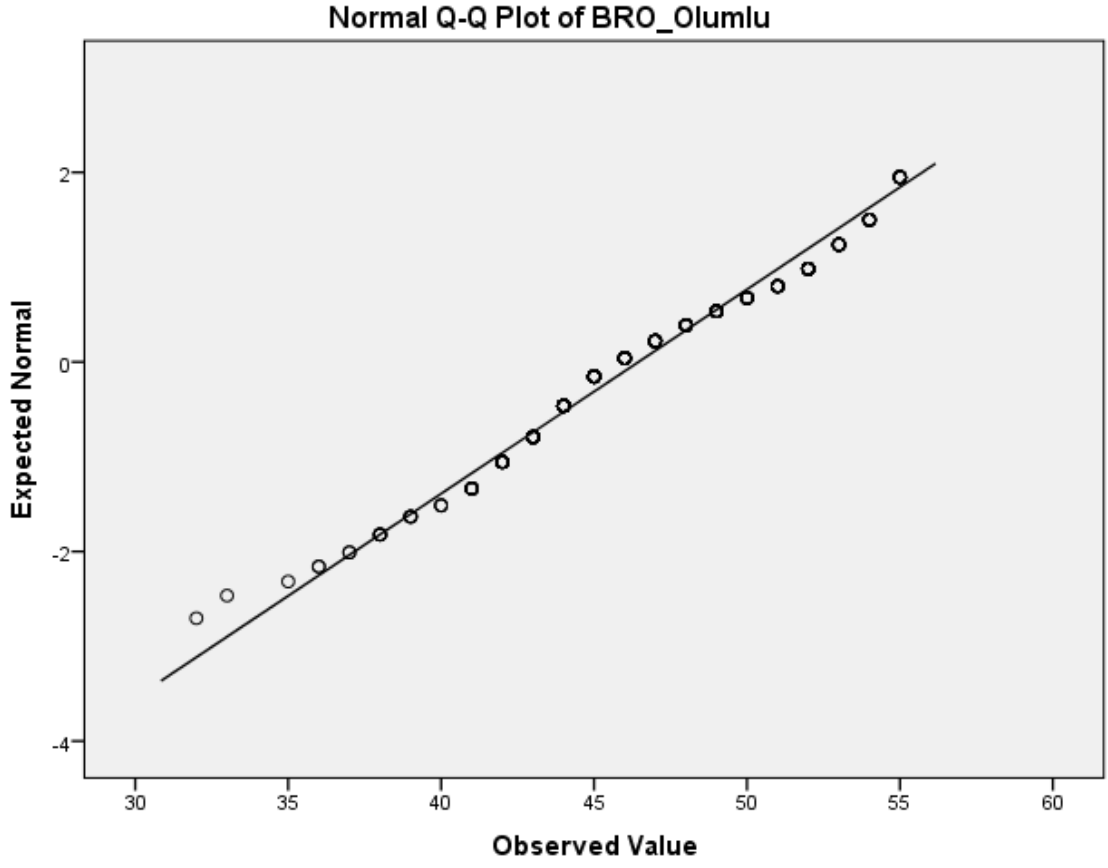
Tablo 5.

Ölçeklere İlişkin Normallik Analizi

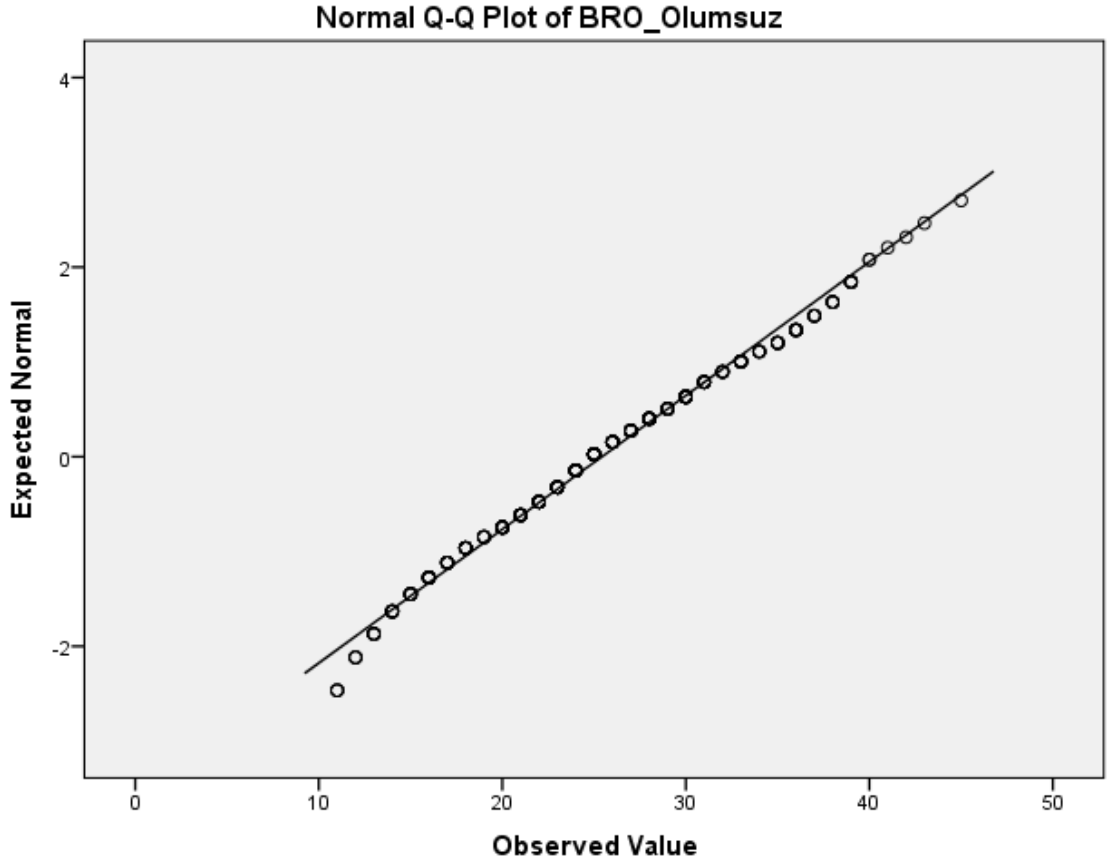
		Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk				
		İstatistik	Serbestlik	p	İstatistik	Serbestlik	P	Çarpıklık	Basıklık
			Derecesi			Derecesi			
Babalık Rolü	Algı Ölçeği	,101	291	,000	,967	291	,000	,662	,233
Olumlu Alt Boyutu	Algılar	,104	291	,000	,972	291	,000	-,005	-,300
Olumsuz Alt Boyutu	Algılar	,063	291	,007	,988	291	,015	,257	-,455
Çocuk Cinselliğinde									
Babalık Rolüne	İlişkin Algılar Alt Boyutu	,207	291	,000	,933	291	,000	-,653	,187
Baba Katılım Ölçeği	Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	,044	291	,200	,988	291	,013	-,237	-,473
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	Temel Bakım Alt Boyutu	,030	291	,200	,990	291	,043	-,076	-,417
		,080	291	,000	,987	291	,012	-,315	,094
		,071	291	,001	,977	291	,000	,014	-,872

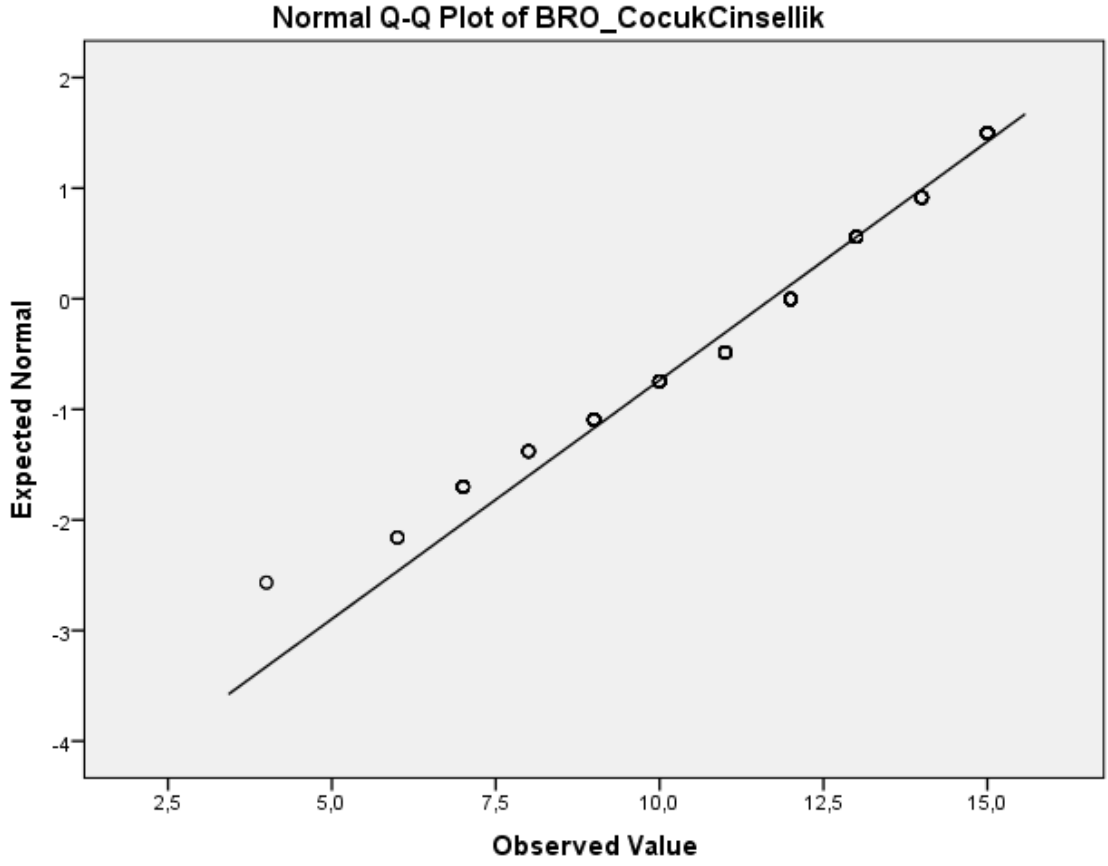
Şekil 2. Babalık Rolü Algı Ölçeği Q-Q Plot Dağılımı

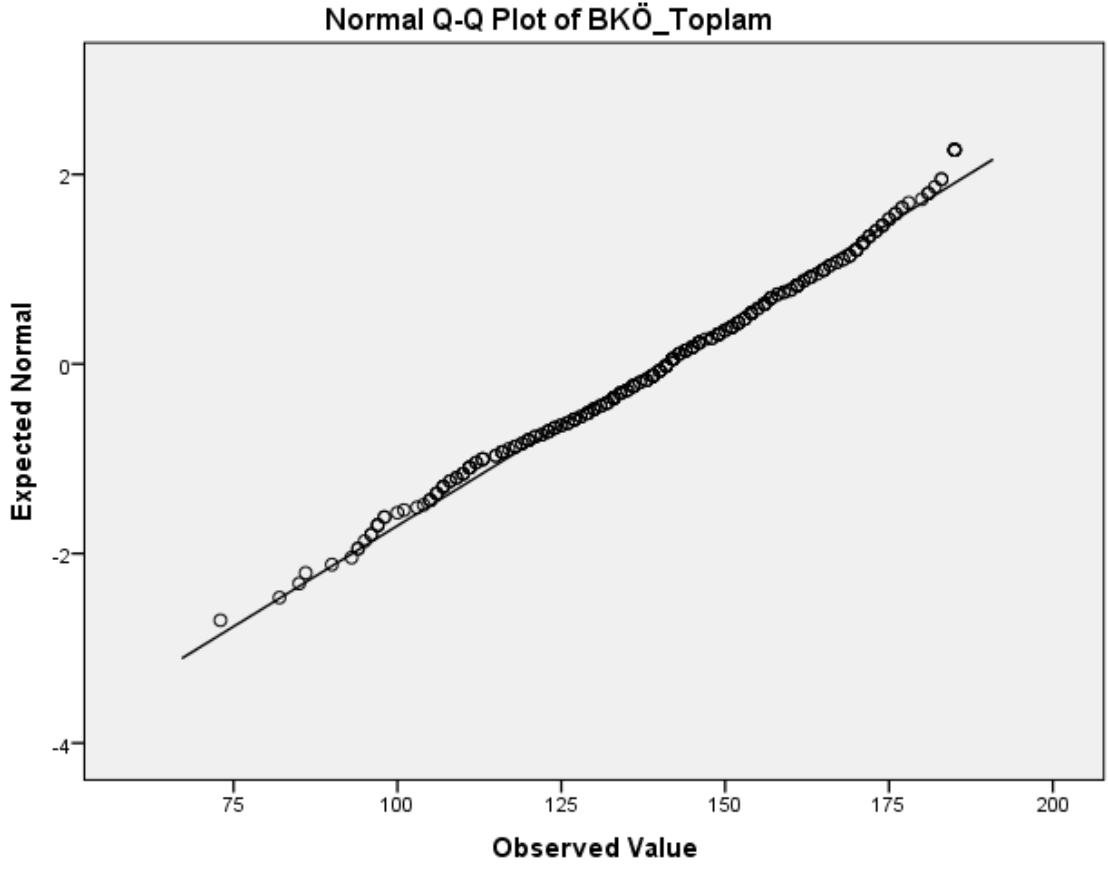
Şekil 3. Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı

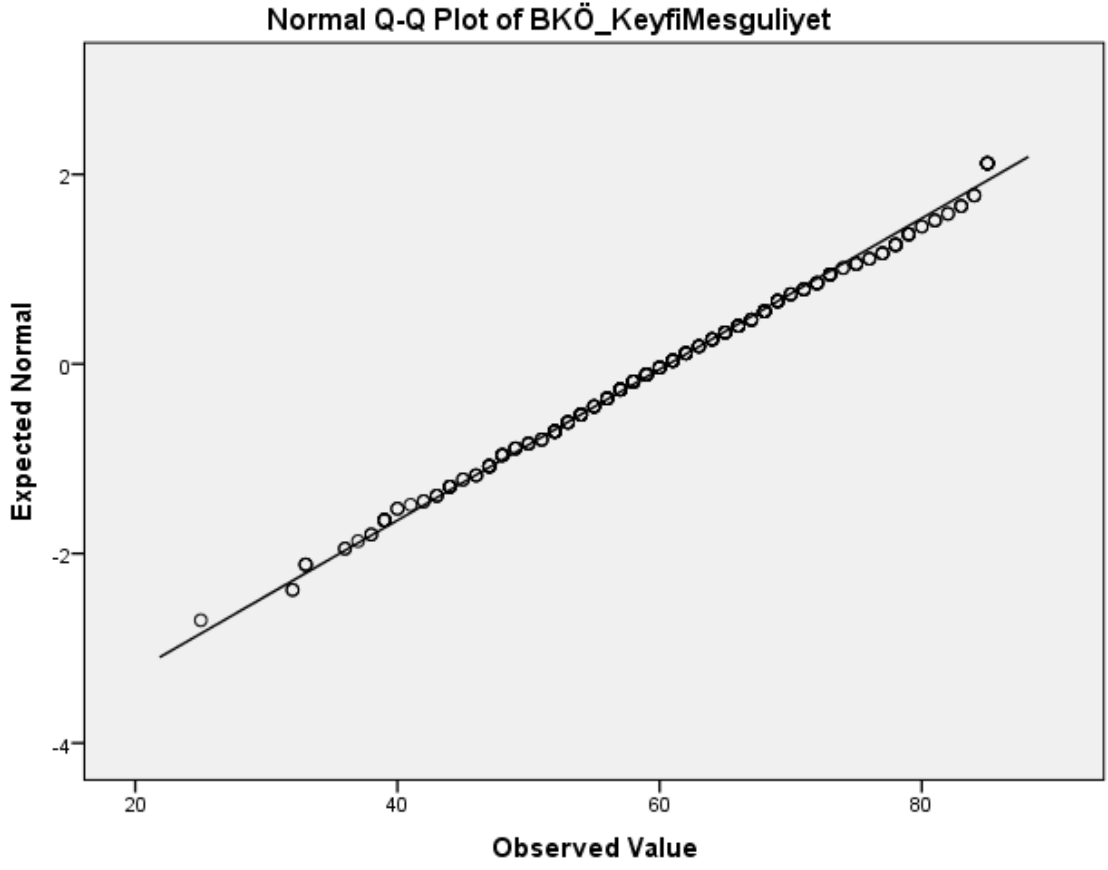
Şekil 4. Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı

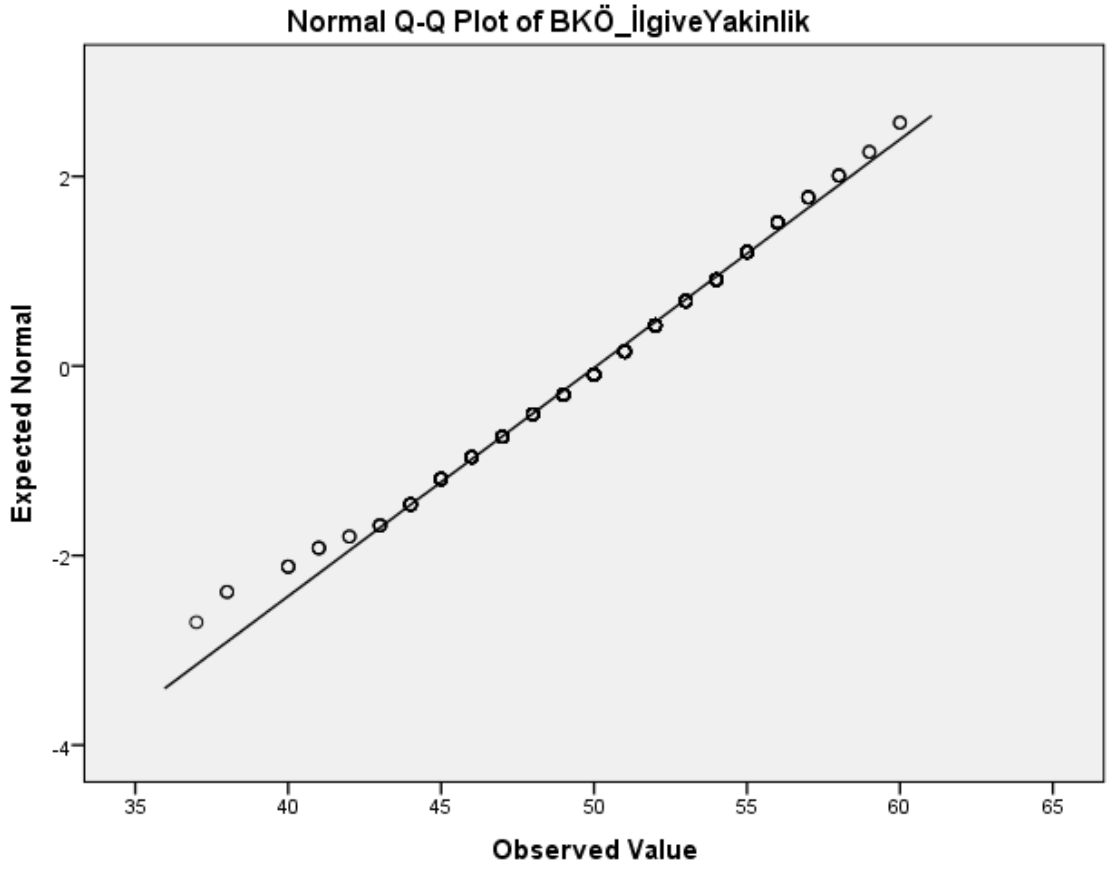
Şekil 5. Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı

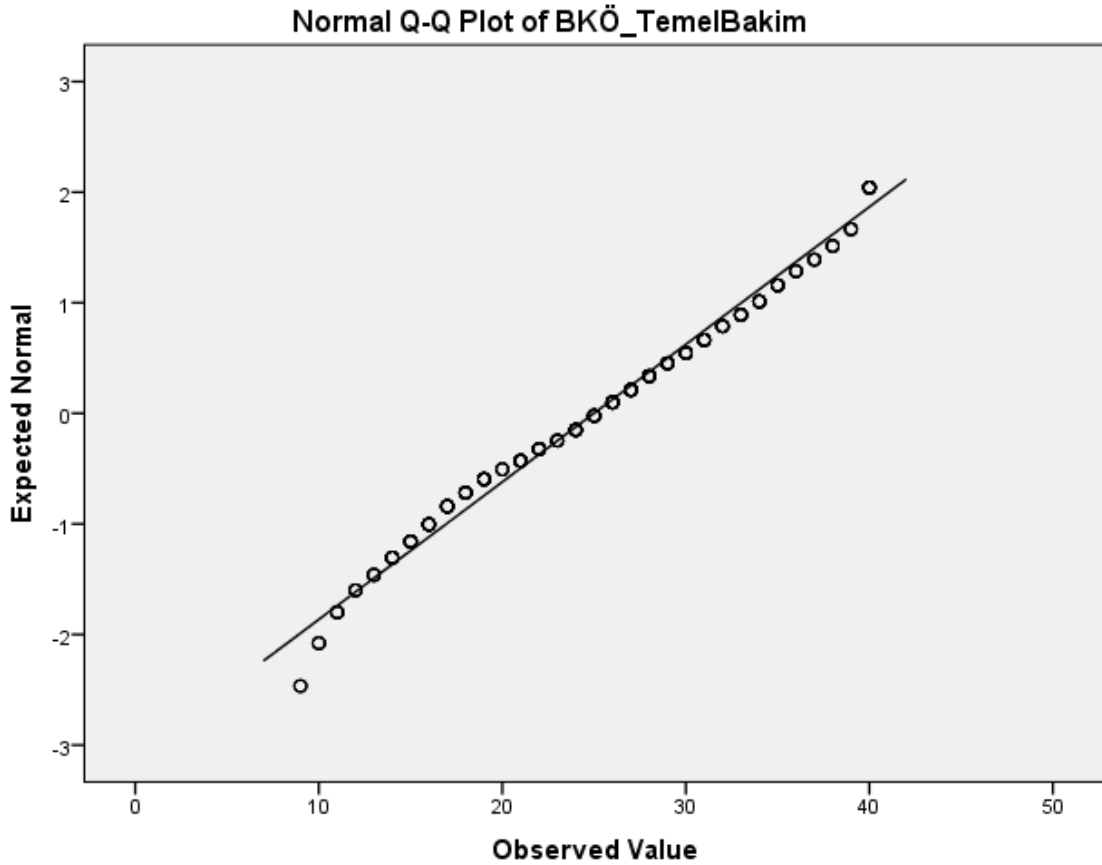
Şekil 6. Baba Katılım Ölçeği Q-Q Plot Dağılımı

Şekil 7. Baba Katılım Ölçeği Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı

Şekil 8. Baba Katılım Ölçeği İlgili ve Yakınlık Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı

Şekil 9. Baba Katılım Ölçeği Temel Bakım Alt Boyutu Q-Q Plot Dağılımı

4.3. Hipotezlerin Test Edilmesi

4.3.1. Birinci Hipoteze İlişkin Bulgular

Bu bölümde, “*H1: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları demografik özelliklerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 6.’da “*H1a: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları babaların yaşlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 6’da yaş grubuna göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanlarında yaşlarına göre anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($F=1,374$; $p=0,243$). Ancak babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının yaş gruplarına göre anlamlı

düzyeyde farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=2,726$; $p=0,030$). Anlamly farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumlu algılar için varyanslar homojen olduğundan (Levene= $0,278$; $p=0,892$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 25-34 yaşları arasındaki babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının 45-54 yaşları arasındaki babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının yaş gruplarına göre anlamly düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=3,588$; $p=0,007$). Anlamly farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumsuz algılar için varyanslar homojen olduğundan (Levene= $0,593$; $p=0,668$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 45-54 yaşları arasındaki babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının 18-24 yaşları arasındaki ve 25-34 yaşları arasındaki babalara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Babaların çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılarının yaş gruplarına göre anlamly düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=4,222$; $p=0,002$). Anlamly farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumsuz algılar için varyanslar homojen olduğundan (Levene= $1,311$; $p=0,266$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 25-34 yaşları arasındaki babaların çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılarının 45-54 yaşları arasındaki babalara göre ve 35-44 yaşları arasındaki babaların çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılarının 45-54 yaşları arasındaki babalara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan analiz doğrultusunda babalık rolü algısı ölçeği toplam puanı ile yaş grupları arasında anlamly farklılık bulunmasa da alt boyutları ile yaş grupları arasında anlamly farklılık bulunduğundan “*H1a: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları babaların yaşlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 6.

Babalık Rolü Algularının Yaş Gruplarına Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Yaş Grubu	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Babalık Rolü Algı Ölçeği Toplam Puanı	A.18-24	35	81,68	4,71	1,374	,243	Yok
	B. 25-34	117	83,56	6,53			
	C. 35-44	93	83,97	6,66			
	D. 45-54	44	84,04	6,16			
	E. 55 ve üzeri	2	89,50	4,94			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algular Alt Boyutu	A.18-24	35	45,57	4,40	2,726	,030*	B>D
	B. 25-34	117	47,30	4,56			
	C. 35-44	93	46,39	4,43			
	D. 45-54	44	44,88	5,03			
	E. 55 ve üzeri	2	48,50	6,36			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algular Alt Boyutu	A.18-24	35	24,34	7,19	3,588	,007*	D>A D>B
	B. 25-34	117	24,22	6,63			
	C. 35-44	93	25,76	6,92			
	D. 45-54	44	28,68	7,74			
	E. 55 ve üzeri	2	27,50	3,53			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algular Alt Boyutu	A.18-24	35	11,77	2,19	4,222	,002*	B>D C>D
	B. 25-34	117	12,03	2,02			
	C. 35-44	93	11,81	2,40			
	D. 45-54	44	10,47	2,61			
	E. 55 ve üzeri	2	13,50	2,12			

Tablo 7.'de "H1b: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin alguları babaların yerli veya göçmen olma durumlarına göre farklılaşmaktadır." hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 7.'de nereli olduklarına göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanları ve alt boyutlarında nereli olduklarına göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bu doğrultuda, “*H1b: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları babaların yerli veya göçmen olma durumlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 7.

Babalık Rolü Algılarının Nereli Olduklarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları

Değişken	Nereli Oldukları	Sayı	Ort.	SS	Sh _x	t testi		
						t	df	p
Babalık Rolü Algısı Ölçeği Toplam Puan	Yerli	194	83,11	6,09	,43	-1,778	289	,076
	Yerlisi olmayan	97	84,51	6,75	,68			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	Yerli	194	46,10	4,60	,33	-1,784	289	,075
	Yerlisi olmayan	97	47,13	4,66	,47			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	Yerli	194	25,30	7,50	,53	-,415	289	,679
	Yerlisi olmayan	97	25,67	6,20	,63			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	Yerli	194	11,70	2,30	,16	-,018	289	,986
	Yerlisi olmayan	97	11,71	2,34	,23			

Tablo 8.'de “*H1c: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 8.'de medeni durumlarına göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanları ve alt boyutlarında nereli olduklarına göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bu doğrultuda, *H1c: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 8.

Babalık Rolü Algılarının Medeni Durumlarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi

Değişken	Medeni Durum	Sayı	Ort.	SS	Sh _x	t testi		
						t	df	p
Babalık Rolü Algısı	Evli	266	83,62	6,23	,38	,316	289	,752
Ölçeği Toplam Puan	Boşanmış	25	83,20	7,52	1,50			
Babalık Rolüne İlişkin	Evli	266	46,48	4,67	,28	,417	289	,677
Olumlu Algılar Alt Boyutu	Boşanmış	25	46,08	4,31	,86			
Babalık Rolüne İlişkin	Evli	266	25,45	7,13	,43	,255	289	,799
Olumsuz Algılar Alt Boyutu	Boşanmış	25	25,08	6,65	1,33			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	Evli	266	11,67	2,35	,14	-,749	289	,454
	Boşanmış	25	12,04	1,85	,37			

Tablo 9’da “*H1d: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları evlilik sürelerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 9.’da evlilik sürelerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanlarında evlilik sürelerine göre anlamlı farklılığa rastlanmıştır (F=3,754; p=0,025). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolü için varyanslar homojen olduğundan (Levene=2,432; p=0,090) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 7 yıl ve üzerinde evli olan babaların babalık rolü algıları toplam puanının 1-3 yıl arasında evli olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarında da evlilik sürelerine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir (F=5,967; p=0,003). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumsuz algılar için varyanslar homojen olduğundan (Levene=,578; p=0,562) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 7 yıl ve üzerinde evli olan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının 1-3 yıl arasında evli olan ve 4-6

yıl arasında evli olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ancak babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının evlilik sürelerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($F=,762$; $p=0,452$). Aynı şekilde babaların çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılarının evlilik sürelerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($F=,573$; $p=0,565$). Bu doğrultuda babalık rolü toplam puanı ve olumsuz algılar alt boyutu evlilik sürelerine göre farklılaşmasına rağmen olumlu algılar ve çocuk cinselliğinde babalık rolü algısı alt boyutlarının evlilik süresine farklılaşmadığından “*H1d: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları evlilik sürelerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 9.

Babalık Rolü Alguların Evlilik Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Evlilik Süresi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Babalık Rolü Algı Ölçeği Toplam Puanı	A.1-3 yıl	71	82,80	5,15	3,754	,025	C>A
	B. 4-6 yıl	74	82,64	6,11			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	84,80	6,76			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	A.1-3 yıl	71	47,07	4,51	,796	,452	Yok
	B. 4-6 yıl	74	46,45	3,74			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	46,19	5,24			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	A.1-3 yıl	71	23,90	6,83	5,967	,003	C>A C>B
	B. 4-6 yıl	74	24,39	6,72			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	27,11	7,29			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	A.1-3 yıl	71	11,83	2,23	,573	,565	Yok
	B. 4-6 yıl	74	11,79	2,28			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	11,50	2,46			

Tablo 10’da “*H1e: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları ayrılık sürelerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 10.’da ayrılık sürelerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanları ve alt boyutlarında ayrılık sürelerine göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bu doğrultuda, “*H1e: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları ayrılık sürelerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 10.

Babalık Rolü Algıların Boşanmış Babalarda Ayrılık Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Ayrılık Süresi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Babalık Rolü Algı Ölçeği Toplam Puanı	A.1-3 yıl	16	81,31	6,07	1,974	,163	Yok
	B. 4-6 yıl	5	81,80	8,64			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	89,00	8,67			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	A.1-3 yıl	16	44,87	4,39	1,559	,233	Yok
	B. 4-6 yıl	5	47,00	3,67			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	48,75	3,94			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	A.1-3 yıl	16	24,81	5,36	,313	,734	Yok
	B. 4-6 yıl	5	22,80	8,70			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	26,25	8,95			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	A.1-3 yıl	16	11,62	1,99	3,026	,069	Yok
	B. 4-6 yıl	5	12,00	,00			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	14,00	1,41			

Tablo 11’de “*H1f: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları çocuk sayılarına göre farklılaşmaktadır.* hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 11’de çocuk sayısına göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanlarında çocuk sayılarına göre anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($F=5,918$; $p=0,003$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolü için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,414$; $p=0,662$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 3 ve üzerinde çocuğa sahip olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının 1 ve 2 çocuğa sahip olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarında da çocuk sayısına göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F=3,073$; $p=0,048$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumlu algılar için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,813$; $p=0,444$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının çocuk sayısına farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ancak babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarında çocuk sayısına göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($F=12,274$; $p=0,000$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumsuz algılar için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,002$; $p=0,998$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 3 ve üzerinde çocuğa sahip olan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının 1 ve 2 çocuğa sahip olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Babaların çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılarında ise çocuk sayısına göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bu doğrultuda, babaların babalık rolü toplam puanı ve olumsuz algılar alt boyutu çocuk sayısına göre farklılaşmasına rağmen olumlu algılar ve çocuk cinselliğinde babalık rolü algısı alt boyutlarının çocuk sayısına farklılaşmadığından “*H1f: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları çocuk sayılarına göre farklılaşmaktadır.* hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 11.

Babalık Rolü Algıların Çocuk Sayısına Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Çocuk Sayısı	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Babalık Rolü Algı Ölçeği Toplam Puanı	A. 1	128	82,60	5,85	5,918	,003	C>A C>B
	B. 2	111	83,51	6,56			
	C. 3 ve üzeri	52	86,13	6,44			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	A. 1	128	47,20	4,28	3,073	,048	Yok
	B. 2	111	45,90	4,64			
	C. 3 ve üzeri	52	45,75	5,26			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	A. 1	128	23,51	6,72	12,274	,000	C>A C>B
	B. 2	111	25,98	6,87			
	C. 3 ve üzeri	52	28,94	6,98			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	A. 1	128	11,89	2,06	,816	,443	Yok
	B. 2	111	11,62	2,45			
	C. 3 ve üzeri	52	11,44	2,58			

Tablo 12’de “*H1g: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları çocukların cinsiyetine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 12’de çocuk cinsiyetine göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanlarında çocuk cinsiyetine göre anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($t=-2,413$; $p=,016$). Yapılan analiz doğrultusunda erkek çocuğuna sahip olan babaların babalık rolü algısı toplam puanlarının kız çocuğuna sahip olan babalara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ancak babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algıları ile çocuk cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algıları ile ise çocuk cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t=-2,145$; $p=0,033$). Yapılan analiz doğrultusunda erkek çocuğuna sahip olan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algıları kız çocuğuna sahip olan babalara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çocuk cinselliğinde babaların rolüne ilişkin algıları ile çocuk

cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu doğrultuda babaların babalık rolü algısı toplam puanları ve babalık rolüne ilişkin olumsuz algıları ile çocuk cinsiyeti arasında anlamlı farklılık bulunurken babalık rolüne ilişkin olumlu algıları ve çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algıları ile çocuk cinsiyeti arasında anlamlı farklılık bulunmadığından “*H1g: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları çocukların cinsiyetine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 12.

Babalık Rolü Alguların 3-6 Yaş Aralığı Çocuğun Cinsiyetine Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulgular

Değişken	Çocuk Cinsiyet	Sayı	Ort.	SS	Sh _x	t testi		
						t	df	p
Babalık Rolü Algısı	Kız	162	82,79	5,88	,46	-2,413	289	,016
Ölçeği Toplam Puan	Erkek	129	84,58	6,76	,59			
Babalık Rolüne İlişkin	Kız	162	46,46	4,48	,35	,053	289	,958
Olumlu Algılar Alt Boyutu	Erkek	129	46,43	4,84	,42			
Babalık Rolüne İlişkin	Kız	162	24,63	6,88	,54	-2,145	289	,033
Olumsuz Algılar Alt Boyutu	Erkek	129	26,41	7,24	,63			
Çocuk Cinselliğinde Babalık	Kız	162	11,69	2,36	,18	-,136	289	,892
Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	Erkek	129	11,72	2,25	,19			

Tablo 13’te “*H1h: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları eğitim düzeylerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 13’te eğitim düzeylerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanlarında eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır (F=3,444; p=0,017). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolü algısı toplam puanı için varyanslar homojen olduğundan (Levene=2,396; p=0,068) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, ilkokul mezunu olan

babaların babalık rolü algılarının üniversite mezunu olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının da eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=14,455$; $p=0,000$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumlu algısı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=1,137$; $p=0,335$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, üniversite mezunu olan babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının da eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=26,614$; $p=0,000$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babalık rolüne ilişkin olumlu algısı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=1,388$; $p=0,246$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, ilkökul mezunu olan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının lise ve üniversite mezunu olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde ortaokul mezunu olan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının da lise ve üniversite mezunu olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algıların da eğitim düzeyine göre anlamlı farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=26,614$; $p=0,000$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, çocuk cinselliğinde babalık rolü algısı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=2,025$; $p=0,111$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, üniversite mezunu olan babaların çocuk cinselliğine ilişkin babalık rolü algılarının ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda “*H1h: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları eğitim düzeylerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 13.

Babalık Rolü Algularının Eğitim Düzeyine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Eğitim Düzeyi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Babalık Rolü Algısı Ölçeği Toplam Puan	A.İlkokul	18	87,05	7,63	3,444	,017	A>D
	B.Ortaokul	31	85,45	7,80			
	C.Lise	143	83,32	5,78			
	D. Üniversite	99	82,73	6,13			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	A.İlkokul	18	45,38	4,91	14,455	,000	D>A
	B.Ortaokul	31	44,00	5,16			D>B
	C.Lise	143	45,55	4,22			D>C
	D. Üniversite	99	48,69	4,14			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	A.İlkokul	18	30,55	7,33	26,614	,000	A>C
	B.Ortaokul	31	31,03	5,35			A>D
	C.Lise	143	26,34	6,67			B>C
	D. Üniversite	99	21,40	5,80			B>D
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	A.İlkokul	18	11,11	2,69	10,591	,000	D>A
	B.Ortaokul	31	10,41	2,57			
	C.Lise	143	11,41	2,19			
	D. Üniversite	99	12,63	2,00			

Tablo 14'te "H11: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin alguları çalışma durumlarına göre farklılaşmaktadır." hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 14'te çalışma durumlarına göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanları ve alt boyutlarında çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bu doğrultuda, "H11: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin alguları çalışma durumlarına göre farklılaşmaktadır." hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 14.

Babalık Rolü Algılarının Çalışma Durumuna Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları

Değişken	Çalışma Durumu	Sayı	Ort.	SS	Sh _x	t testi		
						t	df	p
Babalık Rolü Algısı Ölçeği	Çalışıyor	268	83,39	6,14	,37	-1,738	289	,083
Toplam Puan	Çalışmıyor	23	85,78	8,16	1,70			
Babalık Rolüne İlişkin	Çalışıyor	268	46,33	4,58	,28	-1,390	289	,165
Olumlu Algılar Alt Boyutu	Çalışmıyor	23	47,73	5,18	1,08			
Babalık Rolüne İlişkin	Çalışıyor	268	25,33	7,11	,43	-,711	289	,478
Olumsuz Algılar Alt Boyutu	Çalışmıyor	23	26,43	6,80	1,41			
Çocuk Cinselliğinde	Çalışıyor	268	11,71	2,35	,14	,214	289	,831
Babalık Rolüne İlişkin	Çalışmıyor	23	11,60	1,90	,39			

Tablo 15'te "H1i: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları mesleklerine göre farklılaşmaktadır." hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 15'te mesleklerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanları ile meslekleri arasında anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Ancak babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algıları ile meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=6,763$; $p=0,000$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, olumlu babalık rolü algısı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,457$; $p=0,767$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, memur olan babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının çiftçi olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Diğer meslek gruplarında çalışan babaların babalık rolüne ilişkin algıları işçi ve çiftçi olan babalara göre de daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algıları ile de meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=8,415$; $p=0,000$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, olumsuz babalık rolü algısı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=1,182$; $p=0,319$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır.

Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, işçi olarak çalışan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının memur olarak ve diğer meslek gruplarında çalışan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çiftçi olarak çalışan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının da esnaf olarak, memur olarak ve diğer meslek gruplarında çalışan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algıların da mesleklere göre anlamlı farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=3,594$; $p=0,007$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, çocuk cinselliğinde babalık rolü algısı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=1,635$; $p=0,166$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, memur olarak çalışan babaların çocuk cinselliğine ilişkin babalık rolü algılarının çiftçi olarak çalışan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Diğer meslek gruplarında çalışan babaların da çocuk cinselliğine ilişkin babalık rolü algılarının çiftçi olarak çalışan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda babaların babalık rolü algısı toplam puanları ile meslekleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Babalık rolüne ilişkin olumlu algıları, babalık rolüne ilişkin olumsuz algıları ve çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algıları ile meslekleri arasında anlamlı farklılık bulunduğundan “*H1i: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları mesleklerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 15.

Babalık Rolü Algıların Mesleklere Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Meslek	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Babalık Rolü Algı Ölçeği Toplam Puanı	A.İşçi	103	83,90	6,31	,911	,458	Yok
	B. Esnaf	41	82,36	5,48			
	C. Çiftçi	44	84,65	6,97			
	D. Memur	40	82,80	6,00			
	E. Diğer	63	83,60	6,65			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	A.İşçi	103	45,64	4,49	6,763	,000	D>C E>A E>C
	B. Esnaf	41	46,29	4,05			
	C. Çiftçi	44	44,50	4,69			
	D. Memur	40	47,90	4,24			
	E. Diğer	63	48,31	4,64			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	A.İşçi	103	26,57	6,68	8,415	,000	A>D A>E C>B C>D C>E
	B. Esnaf	41	24,48	5,90			
	C. Çiftçi	44	29,43	7,24			
	D. Memur	40	22,37	5,83			
	E. Diğer	63	23,30	7,51			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	A.İşçi	103	11,68	2,09	3,594	,007	D>C E>C
	B. Esnaf	41	11,58	2,38			
	C. Çiftçi	44	10,72	2,57			
	D. Memur	40	12,52	2,03			
	E. Diğer	63	11,98	2,41			

Tablo 16’da “*H1j: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 16’da aylık gelir düzeylerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların babalık rolü algısı toplam puanları ile aylık gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın bulunduğu tespit edilmiştir (F=4,137; p=0,007). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babaların babalık rolü algısı toplam puanı varyansları homojen olduğundan (Levene=,820;

$p=0,47$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, aylık geliri 1400-2000 TL arasında olan babaların babalık rolü algısı toplam puanlarının aylık geliri 3001-4000 TL arasında olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Aylık geliri 4001 TL ve üzerinde olan babaların da babalık rolü algısı toplam puanlarının aylık geliri 3001-4000 TL arasında olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algıları ile aylık gelir düzeyleri arasında da anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur ($F=5,961$; $p=0,001$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babaların olumlu babalık rolü algısı varyansları homojen olmadığından ($Levene=2,794$; $p=0,041$) Tamhane's T2 post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, aylık geliri 4001 TL ve üzerinde olan babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının aylık geliri 1400-2000 TL, 2001-3000 TL ve 3001-4000 TL arasında olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algıları ile aylık gelir düzeyleri arasında da anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur ($F=6,714$; $p=0,000$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, babaların olumsuz babalık rolü algısı varyansları homojen olduğundan ($Levene=1,812$; $p=0,145$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, aylık gelir düzeyi 1400-2000 TL arasında olan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının aylık gelir düzeyi 3001-4000 TL ve 4001 TL ve üzerinde olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algıların da aylık gelir düzeyine göre anlamlı farklılaştığı tespit edilmiştir ($F=3,786$; $p=0,011$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, çocuk cinselliğinde babalık rolü algısı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,157$; $p=0,925$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, aylık gelir düzeyi 4001 TL ve üzerinde olan babaların çocuk cinselliğine ilişkin babalık rolü algılarının aylık gelir düzeyi 1400-2000 TL arasında olan babalara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda "*H1j: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.*" hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 16.

Babalık Rolü Alguların Aylık Gelir Düzeyine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Aylık Gelir Düzeyi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Babalık Rolü Algısı Ölçeği Toplam Puan	A.1400-2000 TL	40	85,30	6,61	4,135	,007	A>C D>C
	B.2001-3000 TL	104	83,42	6,68			
	C.3001-4000 TL	86	81,94	5,52			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	85,04	6,14			
Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar Alt Boyutu	A.1400-2000 TL	40	45,27	5,33	5,961	,001	D>A D>B D>C
	B.2001-3000 TL	104	45,74	4,05			
	C.3001-4000 TL	86	46,39	4,39			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	48,50	4,88			
Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar Alt Boyutu	A.1400-2000 TL	40	29,15	6,55	6,714	,000	A>C A>D
	B.2001-3000 TL	104	26,14	6,67			
	C.3001-4000 TL	86	23,72	6,56			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	24,16	7,83			
Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar Alt Boyutu	A.1400-2000 TL	40	10,87	2,30	3,786	,011	D>A
	B.2001-3000 TL	104	11,53	2,17			
	C.3001-4000 TL	86	11,82	2,45			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	12,37	2,20			

4.3.2. İkinci Hipoteze İlişkin Bulgular

Bu bölümde, “*H2: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları demografik özelliklerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir

Tablo 17.’de “*H2a: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların yaşlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 17.’de yaş grubuna göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ve keyfi meşguliyet alt boyutu ile temel bakım alt boyutlarında babaların yaşlarına göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Ancak ilgi ve yakınlık alt boyutu ile babaların yaşları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($F=2,460$; $p=0,046$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, ilgi ve yakınlık için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=1,017$; $p=0,399$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, babaların yaş gruplarının farklılaşmadığı anlaşılmıştır. Bu doğrultuda ’de “*H2a: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların yaşlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 17.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Yaş Grubuna Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Yaş Grubu	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puanı	A.18-24	35	142,65	24,49	1,886	,113	Yok
	B. 25-34	117	143,33	24,46			
	C. 35-44	93	137,87	20,67			
	D. 45-54	44	133,77	25,07			
	E. 55 ve üzeri	2	155,00	2,82			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	A.18-24	35	62,11	13,44	1,719	,146	Yok
	B. 25-34	117	62,21	13,07			
	C. 35-44	93	59,21	10,65			
	D. 45-54	44	58,20	13,76			
	E. 55 ve üzeri	2	72,00	7,07			
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	A.18-24	35	49,80	3,25	2,460	,046*	Yok
	B. 25-34	117	50,77	4,17			
	C. 35-44	93	49,76	4,08			
	D. 45-54	44	48,93	4,49			
	E. 55 ve üzeri	2	54,50	6,36			
Temel Bakım Alt Boyutu	A.18-24	35	25,60	8,51	1,664	,158	Yok
	B. 25-34	117	25,95	8,31			
	C. 35-44	93	24,68	7,32			
	D. 45-54	44	22,45	8,21			
	E. 55 ve üzeri	2	27,50	2,12			

Tablo 18.'de "*H2b: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların yerli veya göçmen olma durumlarına göre farklılaşmaktadır.*" hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 18.'de yerli veya göçmen olma durumlarına göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ve alt boyutlarının babaların yerli veya göçmen olma durumlarına göre farklılaşmadığı anlaşılmıştır ($p>0,05$). Bu doğrultuda "*H2b: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların yerli veya göçmen olma durumlarına göre farklılaşmaktadır.*" hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 18.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Nereli Olduklarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları

Değişken	Nereli Oldukları	Sayı	Ort.	SS	Sh _x	t testi		
						t	df	p
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	Yerli	194	140,54	23,68	1,70	,410	289	,682
	Göçmen	97	139,34	23,25	2,36			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	Yerli	194	60,98	12,88	,92	,538	289	,591
	Göçmen	97	60,14	11,89	1,20			
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	Yerli	194	49,98	4,03	,28	-,569	289	,570
	Göçmen	97	50,27	4,38	,44			
Temel Bakım Alt Boyutu	Yerli	194	25,05	7,84	,56	,185	289	,853
	Göçmen	97	24,86	8,46	,85			

Tablo 19.'da "*H2c: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.*" hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 19.'da medeni durumlarına göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ve alt boyutlarının babaların medeni

durumlarına göre farklılaşmadığı anlaşılmıştır ($p>0,05$). Bu doğrultuda “*H2c: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların medeni durumlarına göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 19.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Meeni Durumlarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları

Değişken	Medeni Durum	Sayı	Ort.	SS	Sh _x	t testi		
						t	df	p
Baba Katılım	Evli	266	140,01	23,79	1,45			
Ölçeği Toplam Puan	Boşanmış	25	141,48	20,67	4,13	-,297	289	,766
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	Evli	266	60,67	12,73	,78			
	Boşanmış	25	61,00	10,64	2,12	-,123	289	,902
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	Evli	266	50,09	4,19	,25			
	Boşanmış	25	49,92	3,69	,73	,204	289	,838
Temel Bakım Alt Boyutu	Evli	266	24,89	8,02	,49			
	Boşanmış	25	25,96	8,33	1,66	-,630	289	,529

Tablo 20.’de “*H2d: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların evlilik sürelerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 20.’de evlilik sürelerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ile babaların evlilik süreleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=3,566$; $p=0,030$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, baba katılım ölçeği toplam puanı için varyanslar homojen olmadığından ($Levene=3,568$ $p=0,030$) Tamhane’s T2 post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 1-3 yıl arasında evli olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri 7 yıl ve üzerinde olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Babaların keyfi meşguliyet alt boyutu puanları ile evlilik süreleri arasında

da anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=3,148$; $p=0,045$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, baba katılım ölçeği toplam puanı için varyanslar homojen olduğundan (Levene=1,541 $p=0,216$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, 1-3 yıl arasında evli olan babaların keyfi meşguliyet düzeyleri 7 yıl ve üzerinde olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. İlgî ve yakınlık alt boyutu ve temel bakım alt boyutu ile babaların evlilik süreleri arasında ise anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur ($p>0,05$). Bu doğrultuda babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri ve keyfi meşguliyet düzeyleri ile evlilik süreleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bu duruma rağmen ilgî ve yakınlık ve temel bakım düzeyleri ile evlilik süreleri arasında anlamlı farklılık bulunmadığından “*H2d: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların evlilik sürelerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi kısmen desteklenmektedir.

Tablo 20.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Evlilik Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Evlilik Süresi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	A.1-3 yıl	71	145,83	23,24	3,566	,030	A>C
	B. 4-6 yıl	74	140,33	20,71			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	136,43	25,29			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	A.1-3 yıl	71	63,74	13,08	3,148	,045	A>C
	B. 4-6 yıl	74	60,37	11,47			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	59,02	13,04			
İlgî ve Yakınlık Alt Boyutu	A.1-3 yıl	71	50,64	3,43	2,138	,120	Yok
	B. 4-6 yıl	74	50,50	3,44			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	49,51	4,93			
Temel Bakım Alt Boyutu	A.1-3 yıl	71	26,54	7,62	2,184	,115	Yok
	B. 4-6 yıl	74	24,86	7,53			
	C. 7 yıl ve üzeri	121	24,05	8,44			

Tablo 21.'de “H2e: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların aylık sürelerine göre farklılaşmaktadır.” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 21.'de aylık sürelerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ve alt boyutlarının babaların medeni durumlarına göre farklılaşmadığı anlaşılmıştır ($p>0,05$). Bu doğrultuda “H2e: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları babaların aylık sürelerine göre farklılaşmaktadır.” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 21.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Aylık Sürelerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Aylık Süresi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	A.1-3 yıl	16	139,43	18,05	,420	,662	Yok
	B. 4-6 yıl	5	140,20	25,76			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	150,25	28,65			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	A.1-3 yıl	16	60,50	9,86	,630	,542	Yok
	B. 4-6 yıl	5	59,00	11,20			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	66,50	13,62			
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	A.1-3 yıl	16	49,25	3,62	1,010	,380	Yok
	B. 4-6 yıl	5	51,00	3,60			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	51,75	3,50			
Temel Bakım Alt Boyutu	A.1-3 yıl	16	24,12	7,72	,779	,471	Yok
	B. 4-6 yıl	5	26,00	9,66			
	C. 7 yıl ve üzeri	4	30,00	10,29			

Tablo 22.'de "*H2f: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çocuk sayılarına göre farklılaşmaktadır.*" hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 22.'de çocuk sayılarına göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ile çocuk sayıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=10,927$; $p=0,001$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, baba katılım ölçeği toplam puanı için varyanslar homojen olmadığından ($Levene=5,439$; $p=0,005$) Tamhane's T2 post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin 2 ve 3 ve üzerinde çocuğu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Keyfi meşguliyet alt boyutu ile çocuk sayısı arasında da anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($F=7,342$; $p=0,001$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, baba katılım ölçeği toplam puanı için varyanslar homojen olmadığından ($Levene=3,439$; $p=0,033$) Tamhane's T2 post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin 2 ve 3 ve üzerinde çocuğu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. İlgili ve yakınlık alt boyutu ile çocuk sayısı arasında da anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($F=4,556$; $p=0,011$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, baba katılım ölçeği toplam puanı için varyanslar homojen olmadığından ($Levene=10,568$; $p=0,001$) Tamhane's T2 post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin 2 çocuğu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Temel bakım alt boyutu ile çocuk sayısı arasında da anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($F=9,875$; $p=0,001$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, baba katılım ölçeği toplam puanı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=1,645$; $p=0,195$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin 2 ve 3 ve üzerinde çocuğu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda "*H2f: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım*

uygulamalarına katılımları çocuk sayılarına göre farklılaşmaktadır.” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 22.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Çocuk Sayısına Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Çocuk Sayısı	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	A. 1	128	147,15	19,67	10,927	,001	A>B A>C
	B. 2	111	135,04	25,27			
	C. 3 ve üzeri	52	133,75	24,07			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	A. 1	128	63,78	11,01	7,342	,001	A>B A>C
	B. 2	111	58,63	13,34			
	C. 3 ve üzeri	52	57,53	12,87			
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	A. 1	128	50,89	3,14	4,556	,011	A>B
	B. 2	111	49,38	4,54			
	C. 3 ve üzeri	52	49,55	5,07			
Temel Bakım Alt Boyutu	A. 1	128	27,28	7,30	9,875	,001	A>B A>C
	B. 2	111	23,28	8,12			
	C. 3 ve üzeri	52	22,98	8,30			

Tablo 23.’de “H2g: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çocukların cinsiyetine göre farklılaşmaktadır.” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 23.’de çocukların cinsiyetine göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ve alt boyutlarının çocuklarının cinsiyetine göre farklılaşmadığı anlaşılmıştır ($p>0,05$). Bu doğrultuda “H2g: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çocukların cinsiyetine göre farklılaşmaktadır.” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 23.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Çocuk Cinsiyetine Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları

Değişken	Çocuk Cinsiyet	Sayı	Ort.	SS	Sh _{x̄}	t testi		
						t	df	p
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	Kız	162	141,90	23,20	1,82			
	Erkek	129	137,92	23,79	2,09	1,439	289	,151
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	Kız	162	61,48	12,26	,96			
	Erkek	129	59,72	12,88	1,13	1,184	289	,237
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	Kız	162	50,01	3,94	,31			
	Erkek	129	50,16	4,40	,38	-,294	289	,769
Temel Bakım Alt Boyutu	Kız	162	25,81	7,98	,62			
	Erkek	129	23,95	8,01	,70	1,971	289	,053

Tablo 24.'de "*H2h: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları eğitim düzeylerine göre farklılaşmaktadır.*" hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 24.'de eğitim düzeylerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=10,415$; $p=0,001$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, baba katılım ölçeği toplam puanı için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,245$; $p=0,865$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, üniversite ve doktora mezunu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Keyfi meşguliyet alt boyutu ile eğitim düzeyi arasında da anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=11,436$; $p=0,001$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, keyfi meşguliyet alt boyutu için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,459$; $p=0,711$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, üniversite ve doktora mezunu olan babaların keyfi meşguliyet düzeylerinin ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. İlgi ve yakınlık alt boyutu ile eğitim düzeyi arasında da anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=5,105$; $p=0,002$).

Anlamli farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, ilgi ve yakınlık alt boyutu için varyanslar homojen olduğundan (Levene=,592; p=0,621) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, üniversite ve doktora mezunu olan babaların ilgi ve yakınlık düzeylerinin lise mezunu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Temel bakım alt boyutu ile eğitim düzeyi arasında da anlamlı bir farklılık bulunmuştur (F=9,745; p=0,001). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, temel bakım alt boyutu için varyanslar homojen olduğundan (Levene=,606; p=0,612) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, üniversite ve doktora mezunu olan babaların temel bakım düzeylerinin ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda “H2h: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları eğitim düzeylerine göre farklılaşmaktadır.” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 24.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Eğitim Düzeylerine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Eğitim Düzeyi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	A.İlkokul	18	125,11	20,19	10,415	,001	D>A D>B D>C
	B.Ortaokul	31	136,74	22,73			
	C.Lise	143	136,15	22,92			
	D. Üniversite	99	149,69	22,02			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	A.İlkokul	18	51,50	10,62	11,436	,001	D>A D>B D>C
	B.Ortaokul	31	59,29	12,74			
	C.Lise	143	58,58	12,00			
	D. Üniversite	99	65,87	11,75			
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	A.İlkokul	18	49,16	4,82	5,105	,002	D>C
	B.Ortaokul	31	49,64	4,22			
	C.Lise	143	49,39	3,92			
	D. Üniversite	99	51,37	4,06			
Temel Bakım Alt Boyutu	A.İlkokul	18	20,55	6,46	9,745	,001	D>A D>B D>C
	B.Ortaokul	31	22,83	8,18			
	C.Lise	143	23,78	7,85			
	D. Üniversite	99	28,21	7,51			

Tablo 25.'de “H21: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çalışma durumlarına göre farklılaşmaktadır.” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 25.'de çalışma durumlarına göre yapılan Bağımsız Örneklem T Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ve alt boyutlarının çalışma durumlarına göre farklılaşmadığı anlaşılmıştır ($p>0,05$). Bu doğrultuda “H21: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları çalışma durumlarına göre farklılaşmaktadır.” hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 25.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Çalışma Durumlarına Göre Yapılan Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları

Değişken	Çalışma Durumları	Sayı	Ort.	SS	Sh _x	t testi		
						t	df	p
Baba Katılım	Çalışıyor	268	139,95	23,55	1,43			
Ölçeği Toplam Puan	Çalışmıyor	23	142,26	23,45	4,89	-,450	289	,653
Keyfi Meşguliyet	Çalışıyor	268	60,62	12,71	,77			
Alt Boyutu	Çalışmıyor	23	61,60	10,60	2,21	-,359	289	,720
İlgi ve Yakınlık	Çalışıyor	268	50,05	4,02	,24			
Alt Boyutu	Çalışmıyor	23	50,43	5,52	1,15	-,424	289	,672
Temel Bakım Alt Boyutu	Çalışıyor	268	24,91	8,02	,49			
	Çalışmıyor	23	25,82	8,32	1,73	-,519	289	,604

Tablo 26.'da “H2i: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları mesleklerine göre farklılaşmaktadır.” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 26.'da mesleklerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları, keyfi meşguliyet alt boyutu ve ilgi ve yakınlık alt boyutu ile

meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Ancak temel bakım alt boyutu ile babaların meslekleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=2,755$; $p=0,028$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, temel bakım alt boyutu için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,316$; $p=0,862$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, diğer meslek gruplarında çalışan babaların temel bakım düzeylerinin çiftçi olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda “*H2i: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları mesleklerine göre farklılaşmaktadır.*” hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 26.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Mesleklere Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Meslek	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	A.İşçi	103	138,32	22,31	2,154	,074	Yok
	B. Esnaf	41	141,04	23,32			
	C. Çiftçi	44	133,79	24,65			
	D. Memur	40	140,92	22,93			
	E. Diğer	63	146,46	24,23			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	A.İşçi	103	59,16	11,99	1,948	,103	Yok
	B. Esnaf	41	61,65	12,39			
	C. Çiftçi	44	58,34	14,28			
	D. Memur	40	61,12	11,70			
	E. Diğer	63	63,98	12,40			
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	A.İşçi	103	49,69	4,27	2,118	,079	Yok
	B. Esnaf	41	49,85	3,60			
	C. Çiftçi	44	49,13	3,65			
	D. Memur	40	51,30	3,48			
	E. Diğer	63	50,74	4,77			
Temel Bakım Alt Boyutu	A.İşçi	103	24,94	7,53	2,755	,028	$E>C$
	B. Esnaf	41	25,04	7,86			
	C. Çiftçi	44	21,93	7,96			
	D. Memur	40	25,07	8,61			
	E. Diğer	63	27,11	8,20			

Tablo 27.'de "*H2j: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.*" hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan farklılık analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 27.'de aylık gelir düzeylerine göre yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere, babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri toplam puanları ve temel bakım alt boyutu ile aylık gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$). Ancak keyfi meşguliyet alt boyutu ile aylık gelir düzeyi arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($F=2,709$; $p=0,045$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, keyfi meşguliyet alt boyutu için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,511$; $p=0,675$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, aylık geliri 4001 TL ve üzerinde olan babaların keyfi meşguliyet düzeylerinin aylık geliri 1400-2000 TL arasında olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. İlgi ve yakınlık alt boyutu ile aylık gelir düzeyi arasında da anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($F=3,761$; $p=0,011$). Anlamlı farklılıkların nereden kaynaklandığını tespit etmek üzere Levene homojenlik testi uygulanmıştır. Levene Testi sonucunda, ilgi ve yakınlık alt boyutu için varyanslar homojen olduğundan ($Levene=,142$; $p=0,935$) Tukey post hoc testi uygulanmıştır. Gerçekleştirilen post hoc testi neticesinde, geliri 4001 TL ve üzerinde olan babaların ilgi ve yakınlık düzeylerinin aylık geliri 1400-2000 TL ve 2001-3000 TL arasında olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda "*H2j: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları aylık gelir düzeylerine göre farklılaşmaktadır.*" hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Tablo 27.

Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımlarının Aylık Gelir Düzeyine Göre Yapılan Tek Yönlü ANOVA Testi Bulguları

Değişken	Aylık Gelir Düzeyi	Sayı	Ort.	SS	F-değeri	Sig.	Anlamlı Fark
Baba Katılım Ölçeği Toplam Puan	A.1400-2000 TL	40	134,22	26,53	2,379	,070	Yok
	B.2001-3000 TL	104	140,31	21,78			
	C.3001-4000 TL	86	138,39	24,47			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	146,18	22,05			
Keyfi Meşguliyet Alt Boyutu	A.1400-2000 TL	40	57,12	14,44	2,709	,045	D>A
	B.2001-3000 TL	104	61,00	12,09			
	C.3001-4000 TL	86	59,69	12,62			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	63,96	11,32			
İlgi ve Yakınlık Alt Boyutu	A.1400-2000 TL	40	49,17	4,46	3,761	,011	D>A D>B
	B.2001-3000 TL	104	49,65	4,10			
	C.3001-4000 TL	86	49,96	3,95			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	51,57	4,01			
Temel Bakım Alt Boyutu	A.1400-2000 TL	40	23,42	8,52	1,136	,335	Yok
	B.2001-3000 TL	104	25,02	7,37			
	C.3001-4000 TL	86	24,69	8,21			
	D. 4001 TL ve üzeri	61	26,36	8,53			

4.4. Üçüncü Hipoteze İlişkin Bulgular

Bu bölümde, “*H3: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında anlamlı bir ilişki vardır.*” hipotezini test etmek üzere gerçekleştirilmiş olan korelasyon analizi bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 28.’de babalık rolü algısı ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasındaki ilişkiye yönelik yapılan Pearson Korelasyon Analizi bulguları yansıtılmıştır. Tabloda görüldüğü üzere babaların babalık rolü algıları toplam puanı ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=,189$; $p=0,001$). Babalık rolüne ilişkin

olumlu algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında da pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=,636$; $p=0,000$). Babalık rolüne ilişkin olumsuz algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında ise negatif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=-,402$; $p=0,000$). Çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında da pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=,471$; $p=0,000$). Bu doğrultuda “*H3: Kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında anlamlı bir ilişki vardır.*” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 28.

Babalık Rolü Algısı ve Babaların Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımları Arasındaki İlişkiye Yönelik Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Bulguları

		BRA Toplam	BRA Olumlu	BRA Olumsuz	BRA Cinsellik	BKÖ Toplam	KM	İY	TM
BRA	<i>r</i>	1							
Toplam	<i>p</i>								
BRA	<i>r</i>	,392*	1						
Olumlu	<i>p</i>	,000							
BRA	<i>r</i>	,562*	-,502*	1					
Olumsuz	<i>p</i>	,000	,000						
BRA	<i>r</i>	,233*	,607*	-,516*	1				
Cinsellik	<i>p</i>	,000	,000	,000					
BKÖ	<i>r</i>	,189*	,636*	-,402*	,471*	1			
Toplam	<i>p</i>	,001	,000	,000	,000				
KM	<i>r</i>	,226*	,595*	-,329*	,434*	,953*	1		
	<i>p</i>	,000	,000	,000	,000	,000			
İY	<i>r</i>	,366*	,728*	-,339*	,580*	,729*	,642*	1	
	<i>p</i>	,000	,000	,000	,000	,000	,000		
TM	<i>r</i>	,160*	,607*	-,406*	,465*	,889*	,763*	,582*	1
	<i>p</i>	,006	,000	,000	,000	,000	,000	,000	

*Notlar: * $p<,001$; r =korelasyon katsayısı; p =anlamlılık değeri; BRA= Babalık Rolü Algısı; BRA Olumlu: Babalık Rolüne İlişkin Olumlu Algılar; BRA Olumsuz= Babalık Rolüne İlişkin Olumsuz Algılar; BRA Cinsellik= Çocuk Cinselliğinde Babalık Rolüne İlişkin Algılar; BKÖ=Baba Katılım Ölçeği; KM= Keyfi Meşguliyet; İY= İlgili ve Yakınlık; TM= Temel Bakım*

BÖLÜM V

5. TARTIŞMA VE YORUM

Bu bölümde kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları ile babalık rolü algılarının demografik değişkenlere göre farklılaşmasının belirlenmesi amacıyla Eylül-2019/Ağustos-2020 tarihleri içerisinde Mersin ilinde kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan 291 babaya uygulanan Baba Katılım Ölçeği ve Babalık Rolü Algı Ölçeği'nden elde edilen bulguların tartışılması yapılmıştır. Araştırmanın tartışma bölümü bulgular bölümündeki akışa göre incelenmiştir.

5.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri ve Babalık Rolü Algısı Düzeylerinin Tartışılması

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların yaşlarına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların yaşları ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak 25-34 yaşları arasındaki babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının 45-54 yaşları arasındaki babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Aynı şekilde 45-54 yaşları arasındaki babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının da 18-24 ve 25-34 yaşları arasındaki babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle kırsal bölgede yaşayan daha genç babaların babalık rolüne ilişkin algılarının yaşça daha büyük olan babalara göre daha olumlu olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun kırsal bölgedeki babaların yaşları ilerledikçe daha geleneksel babalık tutumlarına sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Gül (2019) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının incelenmesi çalışmasında da benzer bulgulara rastlanmaktadır. Öyle ki ilgili çalışmada 18-34 yaşları arasındaki babaların olumlu babalık rolü algılarının 35 yaş ve üzerindeki babalara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. İlgili alanyazında araştırma bulgumuzun tam tersini gösteren çalışmalar da yer almaktadır. Öyle ki Poyraz (2007) tarafından yapılan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında babaların yaşları ilerledikçe olumlu babalık rolü algılarının arttığı görülmektedir. Benzer şekilde, Seçer, Çeliköz ve Yaşa (2007) tarafından yapılan okul öncesi dönemde çocuğu olan

babaların babalık rolü algılarının incelenmesi çalışmasında da babaların yaşları ilerledikçe daha fazla olumlu babalık rolü algısına sahip oldukları görülmektedir. Cooney, Pedersen, Indelicato ve Palkovitz (1993) tarafından yapılan en uygun babalık zamanının belirlenmesi çalışmasında da yaşamlarının daha ilerleyen dönemlerinden baba olanların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. İlgili çalışmalarda daha geç yaşlarda baba olan olanların isteyerek ve planlayarak çocuk sahibi olduklarından babalık rolüne ilişkin daha olumlu duyguları yaşadıkları görülmektedir. Yapılan çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde babaların babalık rolüne ilişkin algılarının yaşlara göre farklılık gösterdiği ve daha geç baba olanların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğuna ilişkin daha fazla bulguya rastlandığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile benzerlik göstermediği anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların aslen nereli olduklarına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların yerli veya göçmen olmaları ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bir diğer deyişle babaların kırsal bölgeye sonradan gelmeleri veya aslen kırsal bölgeyi olmalarının babalık rolü algılarına göre farklılaşmadığı anlaşılmaktadır. Özkan, Çelebioğlu, Üst ve Kurudirek (2016) tarafından yapılan babaların doğum sonrası ebeveynlik davranışlarının incelenmesi çalışmasında da köyde, kentte veya şehir merkezinde yaşayan babaların babalık rolü algılarının ve ebeveynlik davranışlarının farklılaşmadığı görülmektedir. Aynı şekilde Temel ve Türkoğlu (2019) tarafından yapılan yerleşim yerlerine göre ebeveyn tutumlarının okul öncesi dönemdeki çocukların sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi çalışmasında da ebeveyn tutumlarının yerleşim yerlerine göre farklılaşmadığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde ilgili alanyazın ile araştırma bulgumuzun benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların medeni durumlarına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların evli veya boşanmış olmaları ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu durumun araştırmaya katılan boşanmış babaların az sayıda olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların evlilik sürelerine farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların evlilik süreleri ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki 7 yıl ve üzerinde evliliği olan babaların babalık rolü algısının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun babaların eşleri ile ilişkilerini sağlamlaştırdıktan sonra sevgilerini arttırmak için daha planlı ve isteyerek çocuk sahibi olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Buna rağmen ilgili alanyazında babaların evlilik süresi ile babalık rolü algısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı gösteren çok sayıda çalışma bulunmaktadır (Telli, 2014; Türkoğlu ve Akduman, 2015; Telli ve Özkan, 2016; Kırağ ve Çakır, 2019). Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından desteklenmediği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların ayrılık süresine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların ayrılık süreleri ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu durumun araştırmaya katılan boşanmış babaların az sayıda olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların çocuk sayısına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların sahip oldukları çocuk sayısı ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki 3 ve üzerinde çocuğu olan babaların babalık rolü algısının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Ancak 3 ve üzerinde çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının da diğer babalara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bir diğer deyişle babaların sahip olduğu çocuk sayısı arttıkça babalık rolüne ilişkin algılarının daha fazla olumsuz olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum çocuk sayısının artmasıyla birlikte babaların çocukları için ayıracağı zamanın azalmasından kaynaklanabileceği gibi yaşanabilecek ekonomik kaygıların da babalık rolüne ilişkin yeterliklerini olumsuz etkilemesinden de kaynaklanıyor olabilir. Öyle ki Şahin ve Demiriz (2014) tarafından yapılan 5-6 yaşında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının belirlenmesi çalışmasında tek çocuğa sahip olan babaların babalık rolü algılarının daha yüksek olması, göstermektedir. Ayrıca Gül (2019) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının incelenmesi çalışmasında da tek

çocuğa sahip olan babaların olumlu babalık rolü algılarının daha yüksek olması da bunu göstermektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde araştırma bulgumuz ile ilgili alanyazın arasında benzerlik olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının çocukların cinsiyetine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde çocukların cinsiyetleri ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki erkek çocuklarına sahip olan babaların babalık rolü algılarının kız çocuklarına sahip olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun babaların kırsal bölgede yaşadıklarından daha geleneksel tutuma sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. İlgili alanyazında da benzer bulgulara rastlanmaktadır. Poyraz (2007) tarafından yapılan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında erkek çocuğa sahip olan babaların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Şahin ve Demiriz (2014) tarafından yapılan 5-6 yaşında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının belirlenmesi çalışmasında da erkek çocuğa sahip olan babaların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. İnci ve Deniz (2015) tarafından yapılan baba tutumları ile çocukların demografik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında da anasınıfına devam eden erkek çocuğa sahip olan babaların baba tutumlarının daha olumlu olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde erkek çocuğa sahip babaların babalık rolü algılarının daha olumlu ve yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların eğitim düzeyine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların eğitim düzeyi ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki ilkokul mezunu olan babaların babalık rolü algısı toplam puanlarının istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Babalık rolü algısı ölçeğinin alt boyutları incelendiğinde ise babaların eğitim düzeyi arttıkça babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının ve çocuk cinselliğindeki rolüne ilişkin algılarının arttığı, olumsuz algılarının ise azaldığı anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle kırsal bölgede yaşayan babaların eğitim düzeyinin artması babalık rolüne ilişkin algılarına daha olumlu bakmalarını sağlamaktadır. Bu durumun eğitimin babalıktaki geleneksel tutumun daha çağdaş, demokratik ve katılımcı

babalık tutumlarına dönüşmesine katkı sağlamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. İlgili alanyazında da benzer bulgulara rastlanmaktadır. Kuruçırak (2010) tarafından yapılan 4-12 aylık çocuğa sahip olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında üniversite eğitim düzeyinde olan babaların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Aynı şekilde Telli (2014) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında da üniversite mezunu olan babaların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gracia (2014) tarafından yapılan İspanyol babaların çocuklarının bakımına katılımlarının be babalık rolüne ilişkin tutumlarının belirlenmesi çalışmasında da babaların eğitim düzeyi arttıkça çocukları ile daha fazla etkileşim içerisinde oldukları, bakımlarına daha fazla katıldıkları ve ebeveyn olarak babalık rolünü daha sağlıklı bir şekilde sağladıkları görülmektedir. Telli ve Özkan (2016) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında da üniversite mezunu olan babaların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Gül (2019) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının incelenmesi çalışmasında da üniversite eğitim düzeyine sahip olan babaların babalık rolü algılarının daha olumlu olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların eğitim düzeyinin artmasının babaların babalık rolüne ilişkin daha fazla olumlu tutuma sahip olmalarını imkan sağladığı anlaşılmaktadır. Araştırma bulgumuzun da ilgili alanyazın ile benzerlik göstermesinden dolayı ilgili alanyazın tarafından desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların çalışma durumuna göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların çalışma durumu ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu durumun araştırmaya katılan babaların tamamına yakınının çalışıyor olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Buna rağmen ilgili alanyazında da benzer bulgulara rastlanmaktadır. Pekkarakaş (2010) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk yetiştirme tutumlarının incelenmesi çalışmasında babaların çocuk yetiştirme tutumlarının çalışma durumlarına göre farklılaşmadığı görülmektedir. Kırağ ve Çakır (2019) tarafından yapılan 0-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolü algısının belirlenmesi çalışmasında da babaların babalık rolü algılarının çalışma durumlarına göre farklılaşmadığı görülmektedir. Ancak ilgili alanyazında araştırma bulgumuzun tam tersini gösteren çalışmalar da yer almaktadır. Kuruçırak (2010)

tarafından yapılan 4-12 aylık çocuğa sahip olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında çalışan babaların babalık rolü algılarının çalışmayan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu görülmektedir. Telli (2014) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında da çalışan babaların babalık rolü algılarının çalışmayan babalara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Aynı şekilde Telli ve Özkan (2016) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında da çalışan babaların babalık rolü algılarının çalışmayan babalara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Gül (2019) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının incelenmesi çalışmasında da çalışan babaların babalık rolü algılarının çalışmayan babalara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde ilgili alanyazında babaların babalık rolü algılarının çalışma durumlarına ilişkin farklı görüşlerin olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından kısmen desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların mesleklerine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların meslekleri ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak babalık rolü algısı ölçeği alt boyutları incelendiğinde babaların meslekleri ile babalık rolüne ilişkin olumlu algıları arasında anlamlı bir farklılık olduğu anlaşılmaktadır. Öyle ki memur olarak çalışan babaların olumlu babalık rolü algılarının çiftçi olarak çalışan babalara göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle statü olarak daha yüksek düzeyde olan babaların olumlu babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Telli (2014) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının belirlenmesi çalışmasında memur olarak çalışan babaların babalık rolü algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Gül (2019) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının incelenmesi çalışmasında da memur olarak çalışan babaların babalık rolü algılarının istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu görülmektedir. Gözübüyük ve Özbey (2020) tarafından yapılan okul öncesi dönemde çocuğu olan babaların baba çocuk ilişkisinin belirlenmesi çalışmasında da memur olarak görev yapan babaların çocukları ile daha olumlu ilişki kurabildikleri görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde memur olarak görev yapan babaların babalık rolü algılarının diğer babalara göre daha

olumlu ve yüksek düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Araştırma bulgumuzun da ilgili alanyazın ile benzerlik göstermesinden dolayı araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği toplam puanının babaların aylık gelirine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların aylık geliri ile babalık rolü algısı toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki aylık geliri 4001 TL ve üzerinde olan babaların babalık rolü algısının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Aynı şekilde aylık geliri 4001 TL ve üzerinde olan babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algısının diğer babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu, aylık geliri 1400-2000 TL arasında olan babaların da babalık rolüne ilişkin olumsuz algılarının diğer babalara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum babaların aylık gelir düzeyinin artmasıyla birlikte pek çok alanda yetkin ve yeterli olarak kendisini algılamasından dolayı babalık rolünü daha iyi yerine getirebileceğini düşünmesinden kaynaklanıyor olabilir. Şahin ve Demiriz (2014) tarafından yapılan 5-6 yaşında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının belirlenmesi çalışmasında da babaların aylık gelir düzeyi arttıkça babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının arttığı görülmektedir. Aynı şekilde Gül (2019) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının incelenmesi çalışmasında da babaların aylık gelir düzeyinin artması ile babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının da arttığı görülmektedir. Sürücüler (2019) tarafından yapılan 6-12 aylık bebeğe sahip olan babaların baba çocuk bağlanma düzeylerinin belirlenmesi çalışmasında da aylık geliri yüksek olan babaların çocuklarına yönelik bağlılıklarının da yüksek olduğu ve bu durumun babaların yeterlik algısından kaynaklandığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların aylık gelir düzeyi arttıkça babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının da arttığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun da ilgili alanyazın ile benzerlik göstermesinden dolayı araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından desteklendiği düşünülmektedir.

5.2. Katılımcıların Demografik Özellikleri ve Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılım Düzeylerinin Tartışılması

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların yaşlarına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların yaşları ile baba katılım ölçeği toplam puanı

arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bir diğer deyişle babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları yaşlarına göre farklılaşmamaktadır. İlgili alanyazında ise babanın yaşının çocuk bakım uygulamalarına katılımlarına etkisine ilişkin bulguların tartışmalı olduğu görülmektedir. Öyle ki bazı araştırmalarda daha ilerleyen yaşlarda baba olan erkeklerin genç yaşta baba olan erkeklere göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının daha fazla olduğu görülmektedir (Saleh ve Hilton, 2010; Şahin ve Demiriz, 2014). Tam tersi şekilde bazı araştırmalarda da erken yaşta baba olan erkeklerin daha ilerleyen yaşlarda baba olan erkeklere göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının daha fazla olduğu görülmektedir (Beets ve Foley, 2008; Ünlü, 2010). Bu farklılığın yapılan araştırmalardaki babaların babalık rolüne ilişkin algılamalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öyle ki daha ilerleyen yaşlarda baba olanların planlı ve istendik bir babalık olduğundan babalığa ilişkin rolünün daha olumlu olduğu vurgulanmaktadır (Salman Engin, 2014). Daha erken yaşta baba olanların ise çocukları ile daha fazla oyun oynayabileceklerinden çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının daha fazla olacağı yönünde olmaktadır (Freeman, Newland ve Coyl, 2008). İlgili alanyazında yapılan araştırmaya benzer şekilde babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları ile yaşları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirten çalışmaların da olduğu görülmektedir (Cook, Jones, Dick ve Singh, 2005; İzci, 2013). Yapılan araştırmalar değerlendirildiğinde babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları ve yaşları arasındaki ilişkiye yönelik farklı görüşlerin olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırmamızın ilgili alanyazın tarafından kısmen desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların aslen nereli olduklarına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların yerli veya göçmen olmaları ile baba katılım ölçeği toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Yaşadıkları kırsal bölgenin yerlisi olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları göçmen olan babalara göre daha yüksek olsa da bu farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı anlaşılmaktadır. Gürşimşek (2003) tarafından yapılan okul öncesi eğitimine aile katılımının çocukların psikososyal gelişimine etkisinin incelenmesi çalışmasında da köyde yaşayan babaların çocuklarına yönelik daha koruyucu bir tutum sergiledikleri görülsede çocuk bakımına katılımları arasında şehirde yaşayan babalara göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Pekkarakaş (2010) tarafından yapılan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan babaların çocuk yetiştirme

tutumlarının incelenmesi çalışmasında da kasabada yaşayan babaların çocuk bakımına katılımları büyükşehirde yaşayan babalara göre daha fazla olsa bu farklılığın anlamlı olmadığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların köyde veya kentte yaşamaları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların medeni durumlarına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların evli veya boşanmış olmaları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Buna bağlı olarak babaların medeni durumlarına göre eşleri ile birlikte yaşamaları veya boşanmış olmaları çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını etkilemediği söylenebilir. Bu durumun araştırmaya katılan boşanmış babaların az sayıda olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların evlilik süresine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların evlilik süreleri ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki 1-3 yıl arasında evli olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının 7 yıl ve üzerinde evli olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle babaların evli kaldıkları süre arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımları azalmaktadır. Bal (2014) tarafından yapılan ilk kez baba olan erkeklerin çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin belirlenmesi çalışmasında da 0-3 yıl arasında evli olan babaların %98,3'ünün çocuk bakımına katılım gösterdiği görülürken aynı çalışmada 7-9 yıl arasında evli olan babaların %77,6'sının çocuk bakımına katılım gösterdikleri görülmektedir. Aynı şekilde Uzun ve Baran (2019) tarafından yapılan babaların okul öncesi dönemdeki çocukları ile ilişkisinin belirlenmesi çalışmasında da 0-5 yıl arasında evli olan babaların çocukları ile iletişimi ve çocuk bakımına katılımları 21 yıl ve üzerinde evli olan babalara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların evlilik süresi arttıkça çocuk bakımına katılımlarının azaldığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların ayrılık süresine

göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların ayrılık süreleri ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu durumun araştırmaya katılan boşanmış babaların az sayıda olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların çocuk sayısına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların çocuk sayıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Öyle ki tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları 2 ve 3 ve üzerinde çocuğu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun tek çocuğa sahip olan babaların çocukları ile daha iyi vakit geçirebileceklerinden ve kendilerini daha yeterli hissedebileceklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Paquette, Bolte, Turcotte, Dubeau ve Bouchard (2000) tarafından yapılan yeni tip babalığın belirlenmesi çalışmasında da babaların sahip olduğu çocuk sayısı arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının azaldığı görülmektedir. Aynı şekilde Mehall, Spinrad, Eisenberg ve Gaertner (2009) tarafından yapılan çiftlerin evlilik doyumunun anne ve babanın katılımıyla ilişkisinin incelenmesi çalışmasında da babaların çocuk sayısı arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının azaldığı görülmektedir. Sımsıkı ve Şendil (2014) tarafından yapılan baba katılım ölçeğinin geliştirilmesi çalışmasında da tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların sahip olduğu çocuk sayısı arttıkça babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının azaldığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının çocukların cinsiyetine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde çocukların cinsiyeti ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Buna bağlı olarak çocukların cinsiyetine göre kız veya erkek olmaları babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını etkilemediği söylenebilir. İlgili alanyazında da araştırma bulgumuz ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Dubowitz, Black, Cox, Kerr, Litrownik, Radhakrishna, English, Schneider ve Runyan (2001) tarafından yapılan 6 yaşındaki çocukların işlevselliklerinde baba katılımının etkisinin incelenmesi çalışmasında baba katılımı ile çocuk cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık olmadığı

görülmektedir. Kurşun (2019) tarafından yapılan baba katılımı ile algılanan anne baba kabul reddi arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında da çocukların cinsiyeti ile baba katılım düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde çocukların cinsiyeti ile çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile benzerlik göstermesinden dolayı araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın tarafından desteklendiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların eğitim durumuna göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların eğitim durumu ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki üniversite mezunu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan babalara göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle babaların eğitim düzeyi arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımları artmaktadır. Bu durumun da babaların eğitim düzeyi arttıkça geleneksel babalık tutumundan uzaklaşarak modern babalık tutumuna yönelmelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Paquette ve ark. (2000) tarafından yapılan yeni tip babalığın belirlenmesi çalışmasında da babaların eğitim düzeyinin artmasının çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını ve olumlu baba-çocuk ilişkilerini arttırdığı görülmektedir. Benzer şekilde Sımsıkı ve Şendil (2014) tarafından yapılan baba katılım ölçeğinin geliştirilmesi çalışmasında da babaların eğitim düzeyi arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının arttığı görülmektedir. Turan (2018) tarafından yapılan okul öncesi eğitim alan çocukların okul olgunluğu ve baba katılım düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında da babaların eğitim düzeyinin artmasının çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını arttırdığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların eğitim düzeyinin artmasının çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını arttırdığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların çalışma durumlarına göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların çalışma durumu ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu doğrultuda babaların çalışma durumlarının çalışıp çalışmamalarına göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını etkilemediği

söylenbilir. Bu durumun ise araştırmaya katılan babaların tamamına yakınının herhangi bir işte çalışmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kara, Uçan ve Güzel (2017) tarafından yapılan babaların bebek bakımına katılımlarını etkileyen faktörlerin incelenmesi çalışmasında da babaların çalışma durumunun çocuk bakım uygulamalarına katılımlarına göre farklılaşmadığı görülmektedir. Kurşun (2019) tarafından yapılan baba katılımı ile algılanan anne baba kabul reddi arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında da babaların çalışma durumları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların çalışıp çalışmaması ile çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların mesleklerine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların meslekleri ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak temel bakım alt boyutu incelendiğinde çiftçi olarak çalışan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının diğer meslek gruplarında çalışan babalara göre istatistiksel açıdan daha düşük olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle çiftçi olarak çalışan babaların çocuklarının temel bakımına katılmalarının daha düşük olduğu görülmektedir. Kara, Uçan ve Güzel (2017) tarafından yapılan babaların bebek bakımına katılımlarını etkileyen faktörlerin incelenmesi çalışmasında da işçi olarak çalışan babaların çocuk bakımına katılımları konusunda memur olarak çalışan babalara göre kendilerini ekonomik anlamda daha yetersiz hissettikleri görülmektedir. Memuriyet gibi belirli çalışma saatlerine sahip olmayan babaların da temel bakımlarına katılımlarının daha düşük olduğuna ilişkin çalışmalar da bulunmaktadır (Ivrendi ve Işıkoğlu, 2010; İzci, 2013). Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların meslekleri ile temel bakımına katılımları anlamlı bir farklılık olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Baba Katılım Ölçeği toplam puanının babaların aylık gelirine göre farklılaşma düzeyi incelendiğinde babaların aylık geliri ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak baba katılım ölçeği alt boyutlarından keşfi meşguliyet ve ilgi ve yakınlık alt boyutu ile

babaların aylık geliri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öyle ki aylık geliri 4001 TL ve üzerinde olan babaların keşfi meşguliyet ve ilgi ve yakınlık düzeylerinin daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle ekonomik anlamda kendilerini daha yeterli hisseden babaların çocuk bakımı konusunda keyfi meşguliyeti ve ilgi ve yakınlığının daha yüksek olduğu görülmektedir. İlgili alanyazında da benzer bulgulara rastlanmaktadır. Morgan, Nutbrown ve Hannon (2009) tarafından yapılan babaların çocukların okuryazarlık düzeylerine etkisinin incelenmesi çalışmasında yüksek alım gücüne sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Şahin ve Demiriz (2014) tarafından yapılan 5-6 yaşında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının belirlenmesi çalışmasında da aylık geliri 4000 TL'nin üzerinde olan babaların baba katılım düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Turan (2018) tarafından yapılan okul öncesi eğitim alan çocukların okul olgunluğu ve baba katılım düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında da aylık geliri üst orta olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların ekonomik anlamda kendilerini daha yeterli hissetmelerinin çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını arttırdığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

5.3. Babalık Rolü Algısı İle Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılım Düzeyi Arasındaki İlişkinin Tartışılması

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği ile Baba Katılım Ölçeği arasındaki ilişki incelendiğinde babaların babalık rolü algıları toplam puanı ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Babalık rolüne ilişkin olumlu algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında da pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı ilişki olduğu anlaşılmaktadır. Babalık rolüne ilişkin olumsuz algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında ise negatif yönlü orta düzeyde anlamlı ve çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında da pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle babaların babalık rolüne ilişkin olumlu algıları arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının arttığı, babalık rolüne ilişkin

olumsuz algıları arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının azaldığı, çocuk cinselliğindeki babalık rolü algısı arttıkça da çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının arttığı anlaşılmaktadır. Şahin ve Demiriz (2014) tarafından yapılan 5-6 yaşında çocuğu olan babaların babalık rolüne ilişkin algılarının belirlenmesi çalışmasında da babalık rolü algısı ile baba katılım düzeyleri arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Gazi (2019) tarafından yapılan baba katılımı ve baba-ergen ilişkileri arasındaki ilişkinin incelenmesi çalışmasında da babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arttıkça çocukları ile iletişimlerini arttığı ve babalık rolüne ilişkin olumlu algılarının da arttığı görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babaların babalık rolüne ilişkin algılarının artmasının çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını da arttırdığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babalara uygulanan Babalık Rolü Algısı Ölçeği'nin Baba Katılım Ölçeği'ni etkileme düzeyi incelendiğinde babalık rolü algısı ölçeği toplam puanının baba katılım ölçeği toplam puanının pozitif yönlü anlamlı düzeyde etkilediği ve baba katılım ölçeği toplam puanının %32'sini açıkladığı anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle babaların babalık rolü algısı, çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının %32'sini açıklamaktadır. Lee (2007) tarafından yapılan evlilik doyumunun baba katılımına etkisinin incelenmesi çalışmasında babaların babalık rolü konusunda kendilerini yeterli hissetmelerinin çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını olumlu düzeyde etkilediği görülmektedir. Holmes ve Huston (2010) tarafından yapılan olumlu baba çocuk ilişkisinin çocuk ve ebeveynler üzerindeki etkilerinin incelenmesi çalışmasında da babaların babalık rolü konusunda kendisini yeterli hisseden babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını olumlu düzeyde etkilediği görülmektedir. Bal (2014) tarafından yapılan ilk kez baba olan erkeklerin çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin belirlenmesi çalışmasında da babalık rolü konusunda kendisini yeterli hisseden babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını pozitif yönlü anlamlı düzeyde etkilediği görülmektedir. Yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde babalık rolü algısının ve babaların çocuk bakımı konusunda kendilerini yeterli hissetmelerin çocuk bakım uygulamalarına katılımlarını anlamlı düzeyde etkilediği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda araştırma bulgumuzun ilgili alanyazın ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir.

BÖLÜM VI

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; test edilen ilk hipotez kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babaların babalık rolü algılarının demografik özelliklerine farklılaştığı yönünde oluşturulmuştur. Elde edilen bulgular doğrultusunda daha genç yaşta olan babaların olumlu babalık rolü algısının daha yüksek olduğu, yerli veya göçmen olmalarına göre babalık rolü algısının farklılaşmadığı, medeni durumlarına göre babalık rolü algısının farklılaşmadığı, evlilik süresi uzadıkça babalık rolüne ilişkin algısının olumsuz olduğu, ayrılık süresine göre babalık rolü algısının farklılaşmadığı, sahip oldukları çocuk sayısı arttıkça babalık rolüne ilişkin algısının olumsuz olduğu, erkek çocuğa sahip babaların babalık rolü algısının daha yüksek olduğu, eğitim düzeyi arttıkça babalık rolü algısının arttığı, çalışma durumuna göre babalık rolü algısının farklılaşmadığı, memur olarak çalışan babaların babalık rolüne ilişkin algısının çiftçi olarak çalışan babalara göre daha yüksek olduğu ve aylık gelir düzeyi arttıkça babalık rolüne ilişkin olumlu algısının arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada test edilen ikinci hipotez kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babaların çocuk bakım uygulamalarına katılım düzeylerinin demografik özelliklerine farklılaştığı yönünde oluşturulmuştur. Elde edilen bulgular doğrultusunda babaların yaşlarına göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının farklılaşmadığı, yerli veya göçmen olmalarına göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının farklılaşmadığı, medeni durumlarına göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının farklılaşmadığı, evlilik süresi arttıkça babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının azaldığı, ayrılık süresine göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının farklılaşmadığı, tek çocuğa sahip olan babaların çocuk bakım uygulamalarının daha yüksek olduğu, çocukların cinsiyetine göre çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının farklılaşmadığı, eğitim düzeyi arttıkça babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının arttığı, çalışma durumuna göre babaların çocuk bakım uygulamalarına göre farklılaşmadığı, çiftçi olarak çalışan babaların çocuklarının temel bakımlarına katılımlarının daha düşük olduğu ve aylık gelir düzeyi arttıkça çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada test edilen üçüncü hipotez kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babaların babalık rolü algısı ile çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının ilişkili olduğu yönünde oluşturulmuştur. Elde edilen bulgular doğrultusunda babaların babalık rolü algıları toplam puanı ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları toplam puanı arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu, babalık rolüne ilişkin olumlu algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında da pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı, babalık rolüne ilişkin olumsuz algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında ise negatif yönlü orta düzeyde anlamlı ve çocuk cinselliğinde babalık rolüne ilişkin algılar ile babaların çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasında da pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

6.2. Öneriler

Benzer çalışmalar farklı yaş aralığında çocuğu olan babalar ve farklı kültürlerdeki babalar ile de yapılabilir.

Annelerin de katıldığı baba katılım değerlendirmesi yapılabilir. Babaların verdikleri cevapların tutarlığı kontrol edilebilir.

Bu araştırma Mersin ilinde şehir merkezine en az 20 km uzaklıktaki kırsal bölgede yaşayan babalar ile yapılmıştır. Şehir merkezine daha uzak veya daha yakın bölgelerde yaşayan ve sosyo-ekonomik düzeyleri farklı babalar ile de yapılabilir.

Bu çalışmanın evreni Mersin ilinde şehir merkezine en az 20 km uzaklıktaki kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babalar ile sınırlandırılmıştır. Çalışma kapsamında oluşturulan örneklemin başlangıçta Akdeniz Bölgesi olmak üzere tüm bölgelerden alınmasının evreni temsil gücünün arttırılmasını sağlayabilir.

Bu araştırma Mersin ilinde kırsal bölgede yaşayan babalar ile yapılmıştır. Yapılacak yeni araştırmalar Türkiye'nin farklı illerinde yapılabilir ve çıkan sonuçlar karşılaştırılabilir.

7. KAYNAKÇA

- Aktaş, G. A. (2017). *Baba katılımı ve çocuk uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi: Anne bekçiliği ve evlilik uyumunun etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Alpöge, G. ve Gündüz, E. (2001). *Çocuğun Yaşamında Babanın Yeri ve Önemi*. İstanbul: Kansu Matbaacılık.
- Aydın, A. (2003). *Baba katılım eğitiminin babaların katılım düzeylerine ve babalık rollerini algılayışlarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Aydın, A. ve Akgöz, A. G. (2017). Anne bekçiliği üzerine bir derleme, *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 24(3), 283-292
- Bal, S. (2014). *İlk kez babalık deneyimi yaşayan erkeklerin bebek bakımına katılmaya ilişkin görüşleri ve bakıma katılma durumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Baydar, N. A. (2012). *Kültür ve Ana-Babalık: Kuram ve Uygulama Çıkarımları*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile, *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 102-129
- Beets, M. W. ve Foley, J. T. (2008). Association of father involvement and neighborhood quality with kindergartners' physical activity: A multilevel structural equation model, *American Journal of Health Promotion*, 22, 195-203
- Belsky, J. (1984). The determinants of parenting: A process model, *Child Development*, 55(1), 83-96
- Buckley C. K. ve Sullivan, S. S. J. (2010). Father involvement and coparenting behavior: Parents' nontraditional beliefs and family earner status as moderators, *Personal Relationships*, 17, 413-431
- Cabrera, N. J., Fitzgerald, H. E., Bradley, R. H. ve Roggman, L. (2007). Modeling the dynamics of paternal influences on children over the life course, *Applied Developmental Science*, 11(4), 185-189
- Cabrera, N. J. ve Bradley, R. H. (2012). Latino fathers and their children, *Child Development Perspectives*, 6(3), 232-238
- Caldera, Y. M. (2004). Paternal involvement and infant-father attachment: A q-set study, *Fathering*, 2, 191-210

- Ceylan, Ş. (2009). *Vineland Sosyal - Duygusal Erken Çocukluk Ölçeğinin geçerlik güvenirlik çalışması ve okul öncesi eğitim kurumuna devam eden beş yaş çocuklarının sosyal-duygusal davranışlarına yaratıcı drama eğitiminin etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Coley, R. L. ve Lewin-Bizan, S. and Carrano, J. (2011). Does early paternal parenting promote low-income children's long-term cognitive skills? *Journal of Family Issues*, 32(11), 1522–1542
- Cook, J. L., Jones, R. M., Dick, A. J. ve Singh, A. (2005). Revisiting men's role in father involvement: The importance of personal expectations, *Fathering*, 3, 165-178
- Cooney, T. M., Pedersen, F. A., Indelicato, S. ve Palkovitz, R. (1993). Timing of fatherhood: Is "On-Time" optimal?, *Journal of Marriage and Family*, 55(1), 201-205
- Çağdaş, A (2002). *Anne Baba Çocuk İletişimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Demren, Ç. (2001). *Ataerkillik ve erkeklik biçimlerinin karşılıklı ilişkileri ve etkileşimleri*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Downer, J. T. ve Mendez, J. L. (2005) African American father involvement and preschool children's school readiness, *Early Education and Development*, 16, 317-340
- Dubowitz, H., Black, M. M., Cox, C. E., Kerr, M. A., Litrownik, A. J., Radhakrishna, A., English, D.J., Schneider, M.W. ve Runyan, D. K. (2001). Father involvement and children's functioning at age 6 years: A multisite study, *Child Maltreatment*, 6, 300-309
- Duran, A. (2010). *Erkeksi rollerin baba katılımı ile ilişkisinin araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Durmuş, A. (2008). *Özgüven Gelişimi ve Karakter Eğitimi*. İstanbul: Nesil Yayıncılık.
- Erdoğan, A. (2004). Çocuğun psikososyal gelişiminde babanın rolü, *Journal of New Symposium*, 42(4), 147-153
- Esen, Y. ve Bağlı, M. T. (2003). İlköğretim ders kitaplarındaki kadın ve erkek resimlerine ilişkin bir inceleme, *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35(1-2), 143-154
- Fagan, J. ve Barnett, M. (2003). The relationship between maternal gatekeeping, paternal competence, mothers' attitudes about the father role and father involvement, *Journal of Family Issues*, 24(8), 1020-1043

- Flouri, E. (2008). Fathering and adolescents' psychological adjustment: The role of fathers' involvement, residence and biology status, *Child: Care, Health and Development*, 34(2), 152-161
- Freeman, H., Newland, L. A. ve Coyl, D. D. (2008) Father beliefs as a mediator between contextual barriers and father involvement, *Early Child Development and Care*, 178, 803-819
- Gazi, T. (2019). *Annelik bekçiliği ve evlilik uyumunun baba katılımı ve baba-ergen ilişkilerindeki rolünün incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Gözübüyük, A. ve Özbey, S. (2020). Okul öncesi dönem çocuklarının motivasyon düzeyleri ile baba-çocuk ilişkisi arasındaki ilişkinin incelenmesi, *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı*, 23-27
- Gracia, P. (2014). Fathers' child care involvement and children's age in Spain: A time use study on differences by education and mothers' employment, *European Sociological Review*, 30(2), 137-150
- Grossman, F. K., Pollack, W. S. ve Golding, E. (1988). Fathers and children: Predicting the quality and quantity of fathering, *Developmental Psychology*, 24(1), 82-91
- Gül, Ş. (2019). *3-6 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin babalık rolüne ilişkin algılarının ve babalık rolünün yeterliliğine dair görüşlerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Güngörmüş, Ö. O. (2006). *Baba ve Çocuk*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Gürşimşek, I. (2003). Okul öncesi eğitime aile katılımı ve psiko-sosyal gelişim, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 3(1), 125-144
- Güven, P. (2019) *İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin akademik başarılarının yordanmasında ana babanın akademik başarıya ilişkin beklentisi ve eğitime katılımın rolü*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu.
- Hallaç, S. ve Öz, F. (2014). Aile kavramına kuramsal bir bakış, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 6(2), 142-153
- Hoffman, C. D. ve Moon, M. (1999). Women's characteristics and gender role attitudes: Support for father involvement with children, *The Journal of Genetic Psychology*, 160, 411-418
- Holmes, E. K. ve Huston, A. C. (2010). Understanding positive father-child interaction: Children's, fathers' and mothers' contribution, *Fathering*, 8, 203-225

- Hwang, S. Y. (2018). *Parental self-efficacy and father involvement among lowincome fathers*, Unpublished doctoral thesis, George Washington University, Washington, USA.
- Ivrendi, A. ve İşikoğlu, N. (2010). A Turkish view on fathers' involvement in children's play, *Early Childhood Education Journal*, 37, 519-526
- İnci, M. A. (2014). *Baba tutumlarının anasınıfı ve ilkokul birinci sınıfa devam eden çocukların sosyal beceri gelişimlerine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- İzci, B. (2013). *An exploratory study of Turkish fathers' involvement in the lives of their preschool aged children*. Unpublished master thesis. Florida State University, Florida, USA.
- Kale, M. & Aslan, D. (2020) *The caregiving practices of nomadic Yuruk Turkmen families for their children in terms of developmental well-being: an ecocultural perspective*, *Early Child Development and Care*, DOI: [10.1080/03004430.2020.1718123](https://doi.org/10.1080/03004430.2020.1718123)
- Kara, A. (2019). *Zihinsel özel gereksinimi olan çocuk annelerinde psikolojik sağlamlık ve baba katılımı ilişkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Karaköse, Ş. ve Karaköse, R. (2007). *Çocuk Eğitiminde Babanın Rolü*. İstanbul: Yakamoz Yayıncılık.
- Kırağ, N. ve Çakır, İ. (2019). 0-6 yaş çocuğu olan babaların babalık rolü algısı ve ilişkili faktörler. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(3), 117-122
- Kocacık, F. ve Gökkaya, V. B. (2005). Türkiye'de çalışan kadınlar ve sorunları, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(1) 195-197
- Koçak, A. A. (2004). *Baba Destek Programı Değerlendirme Raporu*. İstanbul: Anne-Çocuk Eğitim Vakfı Yayınları.
- Kotaman, H. (2008). Türk ana babalarının çocuklarının eğitim öğretimlerine katılım düzeyleri, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 135- 149
- Kurşun, G. (2019). *Baba katılımı ve annelik bekliliği davranışının algılanan baba kabul-reddi ile ilişkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Kuruçırak, Ş. (2010). *4-12 aylık bebeği olan babaların, babalık rolü algısı ile bebek bakımına katılımı arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

- Kuzgun, Y. ve Sevim, S. A. (2004). Kadınların çalışmasına karşı tutum ve dini yönelim arasındaki ilişki, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(1), 14-27
- Kuzucu, Y. (1999). *Çatışma düzeyi yüksek ve düşük olan ergenlerin ve babaların babalık rolüne ilişkin algılarının karşılaştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kuzucu, Y. (2011). Değişen babalık rolü ve çocuk gelişimine etkisi, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(35), 79-89
- Kuzucu, Y. ve Özdemir, Y. (2013). Ergen ruh sağlığının anne ve baba katılımı açısından yordanması, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 38(168), 96-112
- Küçükali, A. (2014). Sosyo-ekonomik ve kültürel yapının kadınların çalışma hayatı üzerine etkileri: Erzurum örneği, *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. 1, 1-19
- Lamb, M. E., Pleck, J. H., Charnov, E. L. ve Levine, J. A. (1987). A biosocial perspective on paternal behavior and involvement. J. B. Lancaster, J. Altmann, A. S. Rossi ve L. R. Sherrod (Eds.). *Parenting Cross the Life Span: Biosocial Dimensions* içinde (ss. 111-142). New York: Transaction Publishers.
- Lamb, M. E. (2000). The history of research on father involvement, *Marriage and Family Review*, 29, 23-42
- Lee, C. S. (2007). Marital satisfaction and father involvement during the transition to parenthood, *Fathering*, 5, 75-96
- Lindsay, A.C., Judith A., Salkeld, J. A., Greaney, M.L., & Sands, F. D. (2015). Latino family childcare providers' beliefs, attitudes, and practices related to promotion of healthy behaviors among preschool children: A qualitative study. *Journal of Obesity*, 2015, 1-9.
- Linnenberg, K. D. (2012). "CinderFella" and first-shift fathers: The effect of work schedule on father involvement, *Sociological Focus*, 45, 203-220
- Maurer, T. W. ve Pleck, J. H. (2006). Fathers' caregiving and breadwinning: A gender congruence analysis, *Psychology of Men and Masculinity*, 7, 101-112
- Md-Yunus, S. (2005). *Childcare practices in three asian countries*. *International Journal of Early Childhood*, 37(1), 39-56
- Mehall, K. G., Spinrad, T. L., Eisenberg, N. ve Gaertner, B. M. (2009). Examining the relations of infant temperament and couples' marital satisfaction to mother and father involvement: a longitudinal study, *Fathering*, 7(1), 23-48

- Morgan, A., Nutbrown, C. ve Hannon, P. (2009). Fathers' involvement in young children's literacy development: Implications for family literacy programmes, *British Educational Research Journal*, 35, 167-185
- Nelms, B. C. (2004). Fathering: Supporting and celebrating it, *Journal of Pediatric Health Care*, 18(3), 113-114
- Nyström, K. ve Öhring, K. (2003). Parenthood experiences during the child's first year: literature review, *Journal of Advanced Nursing*, 46(3), 319-330
- Onur, H. ve Koyuncu, B. (2004). Hegemonik erkekliğin görünmeyen yüzü: Sosyalizasyon sürecinde erkeklik oluşumları ve krizleri üzerine düşünceler, *Toplum ve Bilim*, 101, 31-49
- Özben, Ş. ve Argun, Y. (2002). Okul öncesi çocukların anne-babalarının çocuk yetiştirme tutumları ile ilgili değişkenlerin incelenmesi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 18-28
- Özgündüz, Ö. (2015). *Baba katılımı eğitim programının baba katılımına ve okul öncesi çocukların sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Özguven, İ. E. (2001). *Aile İletişim ve Yaşam*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özkan, H., Çelebioğlu, A., Üst, Z. D. ve Kurudirek, F. (2016). Doğum sonu dönemde babaların ebeveynlik davranışlarının incelenmesi, *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Dergisi*, 6(3), 191-196
- Paquette, D., Bolte, C., Turcotte, G., Dubeau, D. ve Bouchard, C. (2000). A new typology of fathering: defining and associated variables, *Infant and Child Development*, 9(4), 213- 230
- Pekkarakaş, E. (2010). *3-6 yaş çocukların babalarının çocuk yetiştirme tutumları ile eğitime katılım düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Pontes, C. M., Osorio M. M. ve Alexandrino, A. C. (2009). Building a place for the father as an ally for breast feeding, *Midwifery*, 25, 195-202
- Poyraz, M. (2007). Babaların babalık rolünü algılamalarıyla kendi ebeveynlerinin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Riley, D. (2001). Child care connections, *Journal of Child Care Connections*, 1(10), 1-4

- Saleh, M. F. ve Hilton, J. M. (2010). A comparison of the paternal involvement of low-income fathers in four developmental stages: Adolescence, young adult, adult, and midlife, *The Family Journal: Counseling and Therapy for Couples and Families*, 19, 47-55
- Salman Engin, S. (2014). *Coparenting processes in the US and Turkey: Triadic interactions among mothers, fathers, and grandmothers with 3-month-old infants*. Unpublished master thesis. Middle East Technical University, Ankara
- Seçer, Z., Çeliköz, N. ve Yaşa, S. (2007). Bazı kişisel özelliklerine göre okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların babalarının babalığa yönelik tutumları, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(18), 425-438
- Seçer, Z., Sarı, H., Çeliköz, N. ve Üre, Ö. (2009). Okul öncesi dönemdeki çocukların bilişsel stillerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 407-420
- Sever, M. (2002) *Toplumsal, kültürel bağlamda babalık kurgu ve pratiklerinin çocuk eğitimine etkileri: Üç kuşak babalar üzerinde karşılaştırmalı bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Sımsıkı, H. ve Şendil, G. (2014). Baba Katılım Ölçeği'nin (BAKÖ) geliştirilmesi, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49), 104-123
- Sürücüler, H. K. (2019). *6-12 aylık bebeği olan babalara verilen eğitimin baba—bebek bağlanma durumuna etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Şalcı, O. (2020). *Baba destek eğitim programının babalık rolü algısına ve okul öncesi eğitim alan çocukların oyun becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Karabük Üniversitesi, Karabük.
- Şahin, H. ve Demiriz, S. (2014). Beş altı yaşında çocuğu olan babaların, babalı rolünü algılamaları ile aile katılım çalışmalarını gerçekleştirmeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 18(1), 273-294
- Taraban, L. ve Shaw, D. S. (2018). Parenting in context: Revisiting Belsky's classic process of parenting model in early childhood, *Developmental Review*, 48, 55-81
- Tarhan, N. (2009). Bilinçli Ebeveyn Olmanın Altın Kuralları. Doğan, S. (Ed.) *Ailede Sevgi Eğitimi* içinde (ss. 187-199). İstanbul: Selis Yayıncılık.
- T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü. (2011). *Türkiye'de Kadının Durumu*. Ankara: T.C. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Yayınları.

- Telli, A. A. (2014). *3-6 yaş grubu çocuğu olan babaların babalık rolü algısı ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Telli, A. A. ve Özkan, H. (2016). 3-6 yaş grubu çocuğu olan babaların babalık rolü algısı ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Dergisi*, 6(2), 127-134
- Temel, D. ve Türkoğlu, B. (2019). Yerleşim yerlerine göre anne baba tutumlarının okul öncesi çocukların sosyal becerilerine etkisi, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(2), 843-871
- Tezel, Ş. F. (1998). *Destekleyici eğitim programlarının 5-6 yaş grubunda çocuğu olan babalar üzerindeki etkilerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Tezel, Ş. F. ve Özbey, S. (2009). Okul öncesi eğitim programlarında uygulanan aile katılım çalışmalarında baba katılımının yeri ve önemi, *Aile ve Toplum Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi*, 5, 30-39
- Turan, E. (2018). *Okul öncesi eğitim alan 60-84 aylık çocukların okul olgunluğu düzeyleri ile babaların katılım düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Türkoğlu, D. ve Akduman, G. G. (2015). Okul öncesi dönem çocuğu olan babaların babalık rolü algıları ile eş destek düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(38), 224-241
- Uludağlı, N. P. (2017). Baba katılımında etkili faktörler ve baba katılımının baba, anne ve çocuk açısından yararları, *Türk Psikoloji Yazıları*, 20(39), 70-88
- Uzun, P. M. (2019). *Babalık rol algısının baba katılımı üzerindeki etkisinde eş desteğinin aracılık rolünün incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Ünlü, Ş. (2010). *Being fathered and being a father: Examination of the general pattern of Turkish fathers' and their own fathers' involvement level for children between the ages of 0-8*. Unpublished master thesis. Middle East Technical University, Ankara.
- Yavuzer, H. (2008). *Ana-Baba ve Çocuk*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yıldız, Ö. (2019). *Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 5-6 yaşında çocuğu olan babaların babalık rolü alguları ile empatik eğilimlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.

Yuvacı, M. (2019). *Baba katılımı ile okul öncesi dönem çocuklarının sosyal yetkinlik ve davranış problemleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Karabük Üniversitesi, Karabük.

Zeybekoğlu, Ö. (2013). Günümüzde erkeklerin gözünden babalık ve aile, *Mediterranean Journal of Humanities*, 3(2), 297-328

8. EKLER

8.1. Etik Kurulu Onay Belgesi

T.C	
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ	
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	
TEZ / ARAŞTIRMA / ANKET / ÇALIŞMA İZİNİ / ETİK KURULU İZİNİ TALEP FORMU VE ONAY TUTANAK FORMU	
ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
T.C. NOSU	
ADI VE SOYADI	Saniye KARAYILMAZ
ÖĞRENCİ NO	2017100131
TEL. NO.	
E - MAİL ADRESLERİ	
ANA BİLİM DALI	Psikoloji
HANGİ AŞAMADA OLDUĞU (DERS / TEZ)	Tez
İSTEKDE BULUNDUĞU DÖNEME AİT DÖNEMLİK KAYDININ YAPILIP-YAPILMADIĞI	2020-2021 Güz Dönemi kaydımı yeniledim.
ARAŞTIRMA/ANKET/ÇALIŞMA TALEBİ İLE İLGİLİ BİLGİLER	
TEZİN KONUSU	Babalık rolü algısı ile, çocuk bakım uygulamalarına katılımın arasındaki ilişkinin, kırsal bağlamda incelenmesi.
TEZİN AMACI	Araştırmanın amacı, kırsal bölgede yaşayan,3-6 yaş aralığı çocuğu olan babaların, çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının ve babalık rolü algılarının, babaların yaşına, eğitim düzeylerine,gelir durumlarına,medeni durumu ailede bulunan çocuk sayısına göre,farklılaşmakta mıdır? Babaların babalık rolü algıları ile, çocuk bakım uygulamalarına katılım puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
TEZİN TÜRKÇE ÖZETİ	Bu araştırmada kırsal bölgede yaşayan ve 3-6 yaş aralığı çocuğu olan babaların babalık rolü algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi hedeflenmektedir bu kapsamda elde edilen veriler MERSİN ilinde kırsal bölgede yaşayan 3-6 yaşları arasında çocuğu olan 291 babaya ulaşılarak uygulanan ölçekler ile toplanmıştır.Uygulama formu,11 maddelik kişisel bilgi formu,25 maddelik babalık rolü algısı ölçeği ve 37 maddelik baba katılım ölçeği olmak üzere 3 ölçekten oluşmaktadır.Katılımcılardan elde edilen veriler SPSS ile analiz edilecektir.
ARAŞTIRMA YAPILACAK OLAN SEKTÖRLER/ KURUMLARIN ADLARI	Herhangi bir kuruma bağlı olmadan gönüllülük esasına göre yapılmıştır.
İZİN ALINACAK OLAN KURUMA AİT BİLGİLER (KURUMUN ADI-ŞUBESİ/ MÜDÜRLÜĞÜ -	

İLİ - İLÇESİ)	
YAPILMAK İSTENEN ÇALIŞMANIN İZİN ALINMAK İSTENEN KURUMUN HANGİ İLÇELERİNE/ HANGİ KURUMUNA/ HANGİ BÖLÜMÜNDE/ HANGİ ALANINA/ HANGİ KONULARDA/ HANGİ GRUBA/ KİMLERE/ NE UYGULANACAĞI GİBİ AYRINTILI BİLGİLER	
UYGULANACAK OLAN ÇALIŞMAYA AİT ANKETLERİN/ ÖLÇEKLERİN BAŞLIKLARI/ HANGİ ANKETLERİN - ÖLÇELERİN UYGULANACAĞI	Kişisel Bilgi Formu, Babalık Rolü Algı Ölçeği, Baba Katılım Ölçeği
EKLER (ANKETLER, ÖLÇEKLER, FORMLAR, V.B. GİBİ EVRAKLARIN İSİMLERİYLE BİRLİKTE KAÇ ADET/SAYFA OLDUKLARINA AİT BİLGİLER İLE AYRINTILI YAZILACAKTIR)	1) 2 Sayfa Baba Katılım Ölçeği. 2) 1 Sayfa Babalık Rolü Algı Ölçeği 3) 2 Sayfa Demografik Bilgi Formu

ÖĞRENCİNİN ADI - SOYADI: Saniye KARAYILMAZ		ÖĞRENCİNİN İMZASI: Enstitü Müdürlüğünde evrak aslı imzalıdır		
		TARİH: 20/ 09/ 2019		
TEZ/ ARAŞTIRMA/ANKET/ÇALIŞMA TALEBİ İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRME SONUCU				
1. Seçilen konu Bilim ve İş Dünyasına katkı sağlayabilecektir.				
2. Anılan konu Psikoloji faaliyet alanı içerisine girmektedir.				
1.TEZ DANIŞMANININ ONAYI	2.TEZ DANIŞMANININ ONAYI (VARSA)	SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜNÜN ONAYI	A.B.D. BAŞKANININ ONAYI	
Adı - Soyadı: Ayşe AVCI	Adı - Soyadı: Mustafa KALE	Adı - Soyadı: Murat KOÇ	Adı - Soyadı: Şükrü UĞUZ	
Unvanı: Prof. Dr.	Unvanı: .Dr. Öğr. Üyesi	Unvanı:Doç. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.	
Enstitü müdürlüğünde evrak aslı ıslak imzalıdır	Enstitü müdürlüğünde evrak Aslı ıslak imzalıdır	Enstitü müdürlüğünde evrak aslı ıslak imzalıdır	Enstitü müdürlüğünde evrak aslı ıslak imzalıdır	
/ / 20	/ / 20	/ / 20	/ / 20	
ETİK KURULU ASIL ÜYELERİNE AİT BİLGİLER				
Adı - Soyadı: Mustafa BAŞARAN	Adı - Soyadı: Yücel ERTEKİN (Y)	Adı - Soyadı: Deniz Aynur GÜLER	Adı - Soyadı: Ali Engin OBA	Adı - Soyadı: Mustafa Tevfik ODMAN
Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.	Unvanı : Prof. Dr.	Unvanı: Prof. Dr.
Enstitü müdürlüğünde evrak aslı ıslak imzalıdır	Enstitü müdürlüğünde evrak aslı ıslak imzalıdır	Enstitü müdürlüğünde evrak aslı ıslak imzalıdır	İmzası :	İmzası :
/ / 20	Dr. Öğr. Üyesi Sami DOĞRU	/ / 20	/ / 20	/ / 20
Etik Kurulu Jüri Başkanı - Asıl Üye	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi	Etik Kurulu Jüri Asıl Üyesi
OY BİRLİĞİ İLE	☐	Çalışma yapılacak olan tez için uygulayacak olduğu Anketleri/Formları/Ölçekleri Çağ Üniversitesi Etik Kurulu Asıl Jüri Üyelerince İncelenmiş olup, 20 / 09/ 2019 / 20/ 10/ 2020 tarihleri arasında uygulanmak üzere gerekli iznin verilmesi taraflarımızca uygundur.		
OY ÇOKLUĞU İLE	☒			
AÇIKLAMA: BU FORM ÖĞRENCİLER TARAFINDAN HAZIRLANDIKTAN SONRA ENSTİTÜ MÜDÜRÜNE ONAYLATILARAK ENSTİTÜ SEKRETERLİĞİNE TESLİM EDİLECEKTİR. AYRICA YAZININ PUNTOSU İSE 12 (ON İKİ) PUNTO OLACAK ŞEKİLDE YAZILARAK ÇIKTI ALINACAKTIR.				

8.2. Ölçekler ve Demografik Bilgi Formu

Baba Katılım Ölçeği

BABA KATILIM ÖLÇEĞİ (BAKÖ)

Aşağıda çocuğunuzla ilişkileriniz hakkında cümleler verilmiştir. Sizden istediğimiz her cümlenin size ne kadar uyduğunu yandaki kutucuklardan birini işaretleyerek belirtmenizdir.

	CÜMLELER	Her zaman böyledir	Çoğu zaman böyledir	Bazen böyledir	Nadiren böyledir	Hiç böyle değildir
1	Çocuğumla hareketli oyunlar (koyalamaca, saklambaç, güreş vb.) oynarım.					
2	Çocuğumun dişlerini fırçalayıp fırçalamadığıyla ilgilenirim.					
3	Çocuğuma kitap okurum.					
4	Çocuğumun saçlarını tararım.					
5	Çocuğumla birlikte spor yaparım.					
6	Çocuğumu kucağıma alırım.					
7	Çocuğumu sinemaya götürürüm.					
8	Çocuğumun tuvalet terbiyesiyle ilgilenirim.					
9	Çocuğum bir şeyden korktuğu zaman onu sakinleştiririm.					
10	Çocuğumla birlikte onun oyuncaklarıyla (kamyon, bebek vb.) oynarım.					
11	Çocuğumun giyinme ve soyunmasıyla ilgilenirim.					
12	Çocuğuma hikaye/masal anlatırım.					
13	Çocuğumun sağlığıyla ilgilenirim.					
14	Çocuğumu parka götürürüm.					
15	Çocuğumla birlikte resim, boyama, maket, el işi, yap-boz vb. yaparım.					
16	Çocuğuma banyo yaptırırım.					
17	Çocuğuma onu sevdiğimi söylerim.					
18	Çocuğumla birlikte TV izlerim.					
19	Çocuğum üzgün olduğu zaman onu teselli ederim.					
20	Çocuğumla birlikte bilmece, tekerleme, şarkı vb. söylerim.					
21	Çocuğumla birlikte film/çizgi film izlerim.					
22	Çocuğumun merak ettiği soruları yanıtlarım.					
23	Çocuğumu dışarıda gezdiririm.					
24	Çocuğumun tırnaklarını keserim.					
25	Çocuğumla bilgisayar oyunu, play station vb. oynarım.					
26	Çocuğum gece tuvalete kalkarsa onunla ilgilenirim.					
27	Çocuğuma sarılırım.					
28	Çocuğumla birlikte müzik dinlerim.					
29	Çocuğumu uyku zamanı yatırırım.					
30	Çocuğum sıkıntılı olduğu zaman onu rahatlatmaya çalışırım.					
31	Çocuğumla sıralı, kurallı oyunlar (kızma birader, satranç vb.) oynarım.					

32	Doğum günlerinde çocuğuma hediye alırım.						
33	Çocuğumu, beceri ve yeteneklerini geliştirecek faaliyetlere yönlendiririm.						
34	Çocuğumu öperim.						
35	Çocuğumu pikniğe götürürüm.						
36	Çocuğumu nelerin mutlu edeceğini bilirim.						
37	Çocuğumu tiyatroya götürürüm.						

Babalık Rolü Algı Ölçeği**BABALIK ROLÜ ALGI ÖLÇEĞİ**

Bu ölçek babalık rolü ile ilgili algıları ölçmek için hazırlanmıştır. Her ifadeyi okuduktan sonra bunun size ne derece uygun geldiğini veya uygun gelmediğini sayfada ayrılan yere işaretleyiniz. Elde edilen bilgiler araştırma dışında kullanılmayacaktır. İşbirliğiniz ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

	Hiç uygun değil	Uygun değil	Kararsızım	Uygun	Tamamen uygun
1. Bir baba çocuğunu çocuk bahçesine götürmelidir.					
2. Baba evdeki tek otorite figürü olmalıdır.					
3. Baba çocuğuna renkleri ve eşyaların isimlerini öğretir.					
4. Gerektiğinde çocuğunu döverek cezalandırır.					
5. Baba çocuğuyla oyun oynamalıdır.					
6. Çocuğunun hangi televizyon programlarını izlediğiyle ilgilenmelidir.					
7. Gerektiğinde çocuğundan özür dilemelidir.					
8. Her ne sebepten olursa olsun çocuğunun yanında ağlamamalıdır.					
9. Ergenlik dönemindeki çocuğuna cinsellik konusunda bilgi vermelidir.					
10. Hangi yaşta olursa olsun çocuğunun cinsel konulardaki sorularını cevaplamalıdır.					
11. En önemli görevi ailesinin bakımı için gerekli parayı kazanmaktır.					
12. Bebekleri bebek arabası ile taşımak babalara yakışmaz.					
13. Baba çocuğunun tüm sorularını cevaplamalıdır.					
14. Çocuğu ile şakalaşmalıdır.					
15. Eşi kadar olmasa bile bebek bakımından anlamalıdır.					
16. Babaların çocuklarını açıkça takdir etmeleri çocukları şımartabilir.					
17. Baba çocuğu ile sık sık sohbet etmelidir.					
18. Çocuğuna yeni oyunlar öğretmelidir.					
19. Çocuğuna yeni oyuncaklar almalıdır.					
20. Çocuğun sorularını cevaplamalıdır, ancak onunla oturup sohbet etmesi uygun değildir.					
21. Kız olsun erkek olsun çocuğu istediğinde onunla sırdaş olmalıdır.					
22. Bir çocuğun babası ile her konuda konuşması uygun değildir.					
23. Bir baba erkek çocuğuyla kız çocuğuna oranla daha çok ilgilenmelidir.					
24. Erkek çocuklar babalarıyla kız çocuklar anneleriyle oynamalıdır.					
25. Çocukla cinsel konuları konuşmak demek, onunla yüz göz olmak demektir.					

Demografik Bilgi Formu

DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Bu çalışma Babalık Rolü Algısı ile Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılım Arasındaki İlişkinin Kırsal Bağlamda İncelenmesi konulu Yüksek Lisans tezi için bilgi toplamayı amaçlayan bir araştırmadır. Vereceğiniz cevaplar araştırmanın sağlıklı ve başarılı sonuç vermesi açısından önemlidir. Ankete vermiş olduğunuz yanıtlar bireysel olarak değerlendirilecek ve kesinlikle gizli kalacaktır. Katılımınız için teşekkür ederim.

Saniye KARAYILMAZ

Çağ. Üniv. Yük. Lisans Öğrencisi

Lütfen size uygun cevabı işaretleyiniz.

1. Yaşınız?

() 18-24 () 25-34 () 35-44 () 45-54 () ≥ 55

2. Nerelisiniz?

() Yaşadığım yerin yerlisiyim () Yaşadığım yere göç ettim

3. Medeni durumunuz?

() Evli () Boşanmış

4. Evliyseniz kaç yıldır evlisiniz?

() 1-3 () 4-6 () 7 ve üzeri

(Sayfanın arka tarafında sorular devam etmektedir)

5. Eşinizden ayrıldıysanız kaç yıldır ayrısınız?

() 1-3 () 4-6 () 7 ve üzeri

6. Kaç çocuğunuz var?

1 2 3 ve üzeri

7. Çocuğunuzun cinsiyeti nedir?

Kız Erkek

8. Eğitim seviyeniz?

İlkokul Ortaokul Lise Üniversite Yüksek Lisan
/Doktora

9. Çalışıyor musunuz?

Evet Hayır

10. Mesleğiniz?

İşçi Esnaf Çiftçi Memur Diğer

11. Aldığımız aylık ücret?

1400-2000 TL 2001-3000 TL 3001- 4000 4001 ve
üzeri

8.3. Bilgilendirilmiş Onam Formu

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ETİK KURULU
BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Bu formun amacı araştırma ile ilgili olarak sizi bilgilendirmek ve katılmanız ile ilgili izin almaktır.

Bu kapsamda “Kırsal Kesimden Babaların Babalık Rolü Algısı ile Çocuk Bakım Uygulamalarına Katılımları Arasındaki İlişki.” başlıklı araştırma “Saniye KARAYILMAZ” tarafından **gönüllü katılımcılarla** yürütülmektedir. Araştırma sırasında sizden alınacak bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Araştırma sürecinde konu ile ilgili her türlü soru ve görüşleriniz için aşağıda iletişim bilgisi bulunan araştırmacıyla görüşebilirsiniz. Bu araştırmaya **katılmama** hakkınız bulunmaktadır. Aynı zamanda çalışmaya katıldıktan sonra çalışmadan **çıkabilirsiniz**. Bu formu onaylamanız, **araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** anlamına gelecektir.

Araştırmayla İlgili Bilgiler:

Araştırmanın Amacı: Araştırmanın genel amacı, kırsal bölgede yaşayan 3-6 yaş aralığında çocuğu olan babaların, çocuk bakım uygulamalarına katılımlarının ve babalık rolü algılarının babaların yaşına, eğitim düzeylerine, gelir durumlarına, medeni durumu, ailede bulunan çocuk sayısına göre farklılaşmakta mıdır? Babaların babalık rolü algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılım puan ortalaması düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Sorularına cevap aranmaktadır.

Araştırmanın Nedeni: Kırsal bölgede yaşamının bireyi birçok alanda etkilediği düşünülmektedir. Kırsal bölgede yaşayan babaların, babalık rolü algısı ve çocuk bakım uygulamalarına katılımının arasında bir ilişki olduğu düşünülmüştür. Bu doğrultuda araştırmada kırsal bölgede yaşayan babaların, babalık rolü algısı ile çocuk bakımına katılımları arasında ilişki olup olmadığı incelenecektir.

Araştırmanın Yürütüleceği Yer: Mersin İline bağlı şehir merkezine 15-60 km uzaklığındaki kırsal bölgeler.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Araştırmanın amacını, nedenini, yürütüleceği yer ile ilgili bilgileri okudum ve gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Araştırma ile ilgili ayrıntılı açıklamalar yazılı ve sözlü olarak tarafıma sunuldu. Bu araştırma ile ilgili faydalar ve riskler ile ilgili bilgilendirildim.

Bu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının (Islak imzası ile ***)

Adı-Soyadı:

İmzası ***:

Araştırmacının

Adı-Soyadı: Saniye KARAYILMAZ

e-posta:

İmzası:

8.4. Baba Katılım Ölçeği İzin

Babalık Katılım Ölçeği Kullanım

İzni Gelen Kutusu**Saniye Karayilmaz** 29.09.2020

İyi günler Çağ Üniversitesi Psikoloji Anabilim Dalı yüksek lisan öğrencisiyim. Tezimin konusu

Hilal Karabulut 29.09.2020

Alıcılar: ben ▾

Merhabalar.

Ölçeği çalışmanızda kullanabilirsiniz. Ekte ölçeğin hem okul öncesi hem de ilkokul dönemi formlarını gönderiyorum. Baba katılımını değerlendiren ilkokul formu hem annelerin hem babaların, okul öncesi formu sadece babaların bildirimini değerlendirmektedir. İyi çalışmalar dilerim.

Dr. Öğretim Üyesi **Hilal KARABULUT**

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

Fen-Edebiyat Fakültesi

Psikoloji Bölümü, Bölüm Başkan Yardımcısı

Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalı Başkanı

NAKSAM Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma

Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi

8.5. Babalık Rolü Algı Ölçeği İzin

Babalık Rolü Algı Ölçeği kullanım izni

Gelen Kutusu

Saniye Karayılmaz 03.12.2019
İyi günler adım Saniye KARAYILMAZ
Çağ Üniversitesi Psikoloji Ana Bilim

Yasar kuzucu 03.12.2019
Alıcılar: ben

Saniye merhaba, ölçek ve ölçekle ilgili bilgiler ekli dosyada. Çalışmalarında başarılar dilerim..

Yasar Kuzucu
Doç. Dr.
Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim
Fakültesi,
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
Anabilim Dalı,
09100, Aydın, TURKIYE

BABALIK ROLÜ ALGI ÖLÇEĞİ İZİN

Gelen Kutusu

Saniye Karayılmaz 25.10.2020
Alıcılar: ozenkulakac

Merhaba hocam ben Çağ Üniversitesi Psikoloji Anabilim Dalı Yüksek lisans öğrencisi Saniye KARAYILMAZ. Babalık rolü algıları ile çocuk bakım uygulamalarına katılımın kırsal alanda incelenmesi konulu tezim için Babalık Rolü Algı Ölçeğinin kullanmak istiyorum. Ölçeğin alt boyutlarını Şirin KURUÇIRAK geliştirmiş izin almak istiyorum ama kendisine ulaşamadım. Danışman hocası olarak sizden izin almak istiyorum. Saygılarımı sunarım iyi akşamlar.

ozen kulakaç 29.10.2020
Alıcılar: ben

Sevgili Saniye,
Babalık Rolü ölçeğini çalışmanızda kullanmanız bizi memnun edecektir. Çalışmanızda başarılar dilerim. Sevgilerimle.